

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 17.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἄπας δυστυχῶς ὁ περὶ τὸ σταθιδικὸν ζήτημα ἐκτός τε καὶ ἐντός τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοβουλίου πάταγος, αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ παραεπιτροπαὶ, τὰ νομοσχέδια καὶ ἀντινομοσχέδια, τὰ συλλαλητήρια καὶ τὰ ψηφίσματα αὐτῶν, αἱ ἀτελεύτητοι τῶν τε κοινοβουλευτικῶν καὶ τῶν ὑπαιθρίων ῥητόρων ἀγορεύσεις, τὰ ἄρθρα καὶ αἱ συνεντεύξεις τῆς δημοσιογραφίας, αἱ προτάσεις τῶν τραπεζιτῶν καὶ αἱ συμβουλαι τῶν οικονομολόγων, ἅπας, λέγομεν, ὁ ἀπὸ τοῦ αὐγούστου κατακλύσας τὸν ἑλληνικὸν ὀρίζοντα ὄχλος τῶν συγκρουομένων καὶ ἀλλήλας ἀναιρουσῶν γνημῶν περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν θὰ καταρθοῦτο ἡ περιφρούρησις τῆς σταθιδιοπαραγωγῆς ἀπὸ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὴν ὀλέθρου, κατέληξεν εἰς ἓν ἄστρογγύλον μηδενικόν, ἀπορριφθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε συζητήσεων διατυπωθέντος δευτέρου σχετικοῦ νομοσχεδίου. — Οὐδὲ ἠδύνατο νὰ γένηται ἄλλως, ἀφοῦ οὔτε ἡ κυβέρνησις, οὔτε ἡ Βουλὴ, ἐνὸς μόνου βουλευτοῦ ἀποτελέσαντος ἐξαιρέσειν, ἔσχε τὸ θάρρος νὰ εἴπῃ σαφῶς πρὸς τοὺς σταθιδιοκτῆμονας ὅτι οὐδὲν μὲν δύνανται νὰ προσδοκῶσι τελεσφόρον ἀπὸ τοῦ δημοσίου, ὅτι δὲ αὐτοὶ ὀφείλουσιν οἰκοθεν νὰ διαθέσωσιν ὡς δύνανται συμφορώτατα τὰ κατ' αὐτοὺς ἀπέναντι τῆς νέας θέσεως, ἣν δημιουργεῖ αὐτοῖς ἡ ἀζητησία καὶ ὁ ἐξευτελισμὸς τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος αὐτῶν, εἴτε εἰς ἄλλαν χρεῖαν παραδίδοντες τὰς γαίας των εἴτε ἄλλως περιφρουροῦντες τὸ οικονομικὸν μέλλον αὐτῶν. — Ἄντι τῆς εἰλικρινοῦς ταύτης γλώσσης κυβερνήσις τε καὶ Βουλὴ, συμπολίτευσις τε καὶ ἀντιπολίτευσις, τοῦτο μόνον ἐπεζήτησαν, νὰ ἐκμεταλλεῦθωσιν ὅσον οἶόν τε πλεῖστον τὸ ζήτημα, ἄλλοι μὲν πρὸς συγκράτησιν τῆς κοινοβουλευτικῆς αὐτῶν δυ-

νάμωσ καὶ περιφρούρησιν τοῦ χρεῖαν ἐπείγουσαν περιφρούρησεως ἔχοντος γοήτρου αὐτῶν, ἄλλοι δὲ πρὸς ἐξασφάλισιν ἑαυτοῖς τίτλων ἐκλογικῶν ἀμοιβῶν· τοῦτου δὲ ἐνεκα εἶδομεν τὰ παράδοξα ἐκεῖνα, ἀφ' ἐνὸς μὲν πρωθυπουργὸν εὐτελίζοντα κατὰ πάντα τρόπον τὸ μέσον τῆς παρακρατήσεως τοῦ πλεονάζοντος ἐκ τοῦ ἐτησίου σταθιδικοῦ προϊόντος καὶ ἀνεφάρμοστον κηρύττοντα τὸ ἐπὶ τοιαύτης βάσεως διατυπωθὲν καὶ ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον καὶ εἰτὰ ὑπερφιζόντα αὐτοῦ, εἰκοσιπέντε τῶν φίλων αὐτοῦ βουλευτῶν καταψηφίζοντων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀντιπολιτευσίν ὑπερμαχοῦσαν μὲν διὰ πάντων τῶν μέσων τῆς παρακρατήσεως καὶ σωρείαν προτάσεων καὶ σχεδίων ὑποβάλλουσαν ὑπὲρ αὐτῆς, εἴτα δὲ καταψηφίζουσαν τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρακρατήσεως ἐκπληθέντος νομοσχεδίου. — Οὕτω μετὰ πεντάμηνον ἀγωνίαν καὶ ἀπώλειαν τοσοῦτου πολυτίμου χρόνου, καθ' ὃν οἱ δυστυχεῖς ἀμπελοκτῆμονες, ἀν' ἐγκαίρως ἤκουον τὴν γλῶσσαν τῆς εἰλικρινείας, θὰ ἠδύναντο οἰκοθεν νὰ πράξωσι τι ὑπὲρ ἑαυτῶν, χωρὶς ν' ἀπολέσωσι τὴν προσεχῆ παραγωγικὴν περιόδον, μανθάνουσιν ὅτι οὔτε ἡ κυβέρνησις οὔτε ἡ Βουλὴ ἔχουσι τι νὰ πράξωσιν ἢ νὰ συμβουλευθῶσι τελεσφόρον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς σταθίδος. — Νομίζομεν ὅτι οὐδέποτε λαὸς οἰκτρότερον διεδουκολήθη ὑπὸ τῆς συμφοροντοκοπικῆς προσωπικῆς καὶ κομματικῆς δημοκοπίας.

Τὸ σπουδαιότατον πολιτικὸν γεγονός τῆς ἀξίως ἐβδομάδος ἀποτελεῖ ἢ ἀπὸ τοῦ πρωθυπουργικοῦ ἀξιώματος καὶ πιθανώτατα ἀπὸ τοῦ πολιτικοῦ σταδίου ἀποχώρησις τοῦ σεβαστοῦ ἡγέτου τῶν ἀγγλων φιλελευθέρων. — Τὸ γεγονός πρὸ μνήδος εἶχε προαγγελθῆ ὡς ἐπικείμενον ὑπὸ τῆς **Πάλ-Μάλ**, διεψεύσθη ὅμως τότε, καίτοι οὐχὶ λίαν ῥητῶς, ἐκ Βιαννῶν ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦ κ. Γλάδστωνος, θέλοντος οὕτω νὰ βολιδοσκοπήσῃ πρότερον τὸ βρετανικὸν δημόσιον περὶ τῆς ἐντυπώσεως, ἣν θὰ ἐπροξένη αὐτῷ τὸ μέτρον τοῦτο, ἢ καὶ νὰ παρασκευάσῃ τὰ τῆς διαδοχῆς αὐτοῦ. — Ἦδῃ ἀπὸ τῆς προπαραβλοῦσης παρασκευῆς τὸ

πράγμα εἶνε συντελεσθένον, τὴν προεδρείαν δὲ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, κατέχει, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀποχωροῦντος πρωθυπουργοῦ ὑποδειχθεὶς τῇ ἀνάσσει, ὁ λόρδος Ρόσμπεργς. — Ἡ φαινόμενη αἰτία τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ ἐξικονταπενταετίας ὄντος κατὰ τὸν εὐδοκίμωτον τρόπον ὑπηρετήσαντος τῇ πατρίδι αὐτοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἀπεδόθη εἰς τὴν τροπὴν, ἣν ἄρτι παρὰ τὴν ἄλλως σιδηρᾶν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ ἀνδρὸς προσέλαβεν ἡ ὑγεία τοῦ γηραιοῦ πρωθυπουργοῦ, τὰ περὶ τῆς πηρώσεως τοῦ ὁποίου κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε ὄλως ἀνυπόστατα. — Ἀλλὰ βέβαιον εἶνε ὅτι εἰς τὴν ἀκουσίαν ταύτην ἀποστράτευσιν τοῦ περικλεοῦς πολιτικοῦ ἀνδρὸς συντέλεσε κυρίως ἡ καταλαβοῦσα αὐτὸν ἐπὶ τέλους ἀπογοήτευσις διὰ τὴν ἀστάθειαν μὲν καὶ τὸ ἕτερογενὲς καὶ ἀμφίδοξον τῆς κυβερνητικῆς ἐν τῷ κοινοβουλίῳ πλειονοψηφίας, ἀνεπαρκοῦς ἀποβαινώσεως πρὸς ἀποτελεσματικὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ ἐν τῷ μεγάλῳ ἄγωνι, ὃν ὑπεδύσατο ὑπὲρ τοῦ θεσπισμοῦ τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας καὶ τῆς προσφορωτέρας μεταρρυθμίσεως τῶν διοικητικῶν καὶ κοινωνικῶν θεσμῶν τῆς πατρίδος αὐτοῦ. διὰ τὴν ἄκραν δὲ τραχύτητα καὶ τὰ ἐκνομώτατα μέτρα, ἅτινα δὲν ὀκνοῦσι νὰ μετέρχωνται οἱ πολιτικοὶ ἀντίπαλοι αὐτοῦ πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ, χάριν τοῦ ὁποίου ὁ δεσπότης πρεσβύτης ἐθυσίασε τὴν ἀνάπαυσιν τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ ὑπολείπομένου αὐτῷ βίου. — Εἰς ταῦτα προσετέθη ἐπὶ τέλους καὶ ἡ ἐκ τοῦ ζητήματος τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους δυσχέρεια, καθ' ἣν, ἂν μὴ καὶ συνάδελφοι αὐτοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ, ἱκανοὶ ὅμως ἐκ τῶν διαπρεπῶν βουλευτῶν τῆς κυβερνητικῆς πτέρυγος ἐσαγηνεῦθησαν ἐν τοῖς σοβινιστικοῖς δικτύοις τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἀσπασθέντες τὴν ἰδέαν τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ναυτικῆς συγκροτήσεως τοῦ κράτους ἀπέναντι τῶν ὑπὸ τοῦ ρωσγαλλικοῦ συνδέσμου διατιθεμένων κατὰ θάλασσαν δυνάμεων· ἡ δὲ ἐκ τούτου προκύψασα μεταξὺ τοῦ κ. Γλάδστονως καὶ τῆς μερίδος αὐτοῦ διαφωνία ἀπετέλεσε καὶ αὕτη ἓνα τῶν λόγων τῆς παραιτήσεως. — Ὡς πρὸς τὸν νέον πρωθυπουργόν, δὲν φαίνεται οὗτος εὐχερῶς μέλλων νὰ διαχειρισθῇ τὸν καταλειφθέντα αὐτῷ βαρὺν κλῆρον. — Ἀσχέτως πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς λόρδου, ἀπῆλθονσαν πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς μερίδος, εἰς τὴν ἡγεσίαν τῆς ὁποίας ἐκλήθη, καὶ τὴν στέρηνσιν ἔδρας ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων, τῇ γνησίᾳ ἀντιπροσωπείᾳ τοῦ βρετανικοῦ λαοῦ, τὴν ἀνάπτυξιν ἀκριβῶς καὶ εὐημερίαν τοῦ ὁποίου ἔχει πρόγραμμα αὐτῆς ἡ μερίς, περιστάσεις δὲ καθ' ὧν οἱ ριζοσπαστικοὶ διαμαρτυρήθησαν, αὐταὶ αἱ ἐν τε τῇ ἐσωτερικῇ καὶ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ ἀρχαὶ τοῦ νέου πρωθυπουργοῦ, ἢ συμμεριζομένου μὲν τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ κ. Γλάδστονως καὶ τῶν ὁμοφρονούντων αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας καὶ τῶν κυριωτέρων κεφαλαίων τοῦ προγράμματος τῆς Νεοκαστέλλης, ἐξαιρουμένου μόνου τοῦ περὶ εὐθύνης τῶν πατρῶνων θεσμοῦ, οὗ καὶ ἐρρωμένως κατὰ τῆς Βουλῆς τῶν λόρδων ὑπερημάχησεν, ἐνθουσιῶντος ὅμως ὑπὲρ τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀρχῶν, ὑφ' ὧν ὠθούμενος μετὰ μεγάλης εὐαρεσκείας θὰ ἔβλεπε τὴν μὲν πατρίδα αὐτοῦ μάλλον πρὸς τὰς μοναρχικὰς δυνάμεις τῆς Εὐρώπης προσεγ-

γίζουσαν πολιτικῶς, τὰ δὲ ἀποικιακὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα τῆς ἀνάσσης ἀναπτυσσόμενα ὡς ὄν τε πλείοτερον ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἡπείροις ὑπὸ τὴν ἀγγλοπροστασίαν χωρῶν, δυσχερέστατα θὰ συνεβιάζοντο πρὸς τὸ ὅλον τῆς μερίδος πρόγραμμα. — Ἐν τούταις ἡ ἀνάθεσις τῆς ἡγεσίας τῶν φιλελευθέρων μελῶν τοῦ κοινοβουλίου τῷ κ. Ἀρκούρ, ἀνδρὶ ἐνδαρκοῦντι, οὕτως εἰπεῖν, τὰς ἀρχὰς τοῦ κ. Γλάδστονως, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν δὲ ὑπουργεῖου τῷ λόρδῳ Κιμπερλέν, ἐκ τῶν θερμῶν ζηλωτῶν τῆς μερίδος, παρέχει ἐλπίδας τινὰς περὶ ἐξευρέσεως τοῦ τρόπου, δι' οὗ θὰ κατορθοῦτο ἡ τῇ κυβερνήσει διατήρησις τῆς καὶ ἐπὶ Γλάδστονως κοινοβουλευτικῆς ὑποστηρίξεως. — Ἄνευ τούτου θὰ ἐπύρχετο ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ἥτις θὰ ἐπέφερε γενικὴν τῆς μερίδος τῶν φιλελευθέρων μεταρρυθμίδιν.

Ἐτερον γεγονός ἄξιον λόγου ἔχομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ τόδρου νὰ παραστῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς τὸν χορὸν τῆς ἐν Πιτρουπόλει γερμανικῆς πρεσβείας, ἀπόφασιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πρωτοβουλίαν ὀφειλομένην, ἅτε τῆς ἐθιμοτυπίας τῆς ρωσικῆς ἀγλῆς ἀπαγορευούσης τὴν εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν ξένων πρεσβευτῶν πρόσκλησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. — Τὸ πρᾶγμα ἀναμφιδόλως δὲν εἶνε ὄλως ἄμεινον σημασίας. Ἀποτελεῖ νέον μὲν τεκμήριον τοῦ πόθου τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου εἰς συναψὴν φιλιωτέρων σχέσεων πρὸς τὴν ὅμοιον γερμανικὴν ὁμοσπονδίαν, πρὸς ἣν τοσοῦτοι, ὁικονομικοὶ καὶ ἐμπορικοὶ μάλιστα, δεσμοὶ συνδέουσι τὴν αὐτοκρατορίαν αὐτοῦ, χαρακτηριστικὴν δὲ ἀπόδειξιν τῆς μεγάλης σπουδαιότητος, ἣν σήμερον οἱ ἡγεμόνες καὶ αἱ κυβερνήσεις ἀποδίδουσιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν, ἀπὸ τῆς ὁποίας κατανοήσαντες ὅτι ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἐξαρτᾶται ἡ εὐνομία καὶ εὐαγωγία αὐτῶν, μετὰ τοσαύτης θερμότητος ἐπιδιώκουσι τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς, ὥστε πολλὰκις φαίνονται ὡς ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ τιθέμενοι τὰ συμφέροντα τῆς ὑψηλῆς πολιτικῆς. — Ἀλλ' ἀκριβῶς διότι τοιαύτη εἶνε ἡ σημασία τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος γεγονότος, οὐδαμῶς νομίζομεν, ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ συναγάγωμεν ἐξ αὐτοῦ τὰ περὶ πολιτικῆς ρωσογερμανικῆς προσεγγίσεως εἰς βάρος τοῦ ρωσγαλλικοῦ συνδέσμου συναγόμενα ὑπὸ τῶν θιασῶν τῶν ἱερῶν συμμαχιῶν συμπεράσματα. — Αἱ ἐνεστώσαι ρωσογαλλικαὶ σχέσεις ἐρείδονται ἐπὶ κοινότητος ὑψίστων πολιτικῶν συμφερόντων, ἥτις οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ Ρωσίας καὶ Γερμανίας, τὰ συμφέροντα δὲ ταῦτα οὐδαμῶς θίγονται διὰ τῆς χάριν οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἀγαθῶν θεραπείας τῆς πρὸς ἄλλα κράτη φιλίας, ἥτις δύναται νὰ παύσῃ εὐθὺς ὡς ἀπαιτήσῃ τοῦτο ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη. — Ἀλλ' ὥστε, τῆς ἀληθείας ταύτης ὑπὸ ἀντίστοιχον ἔποςιν ἀπόδειξιν παρέχει καὶ ἡ τῆς Γαλλίας ἐμπορικὴ πολιτικὴ, τοσοῦτον προβάσα ἐν τῇ προστατευτικῇ ὁδῷ, ὥστε, ἂν μὴ πασίγνωστος ἦτο ἡ εὐλικρινὴς αὐτῆς ἀφροσύνη εἰς τὴν πρὸς τὴν Ρωσίαν φιλίαν, ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἔπαυσεν ἐκτιμῶσα κατ' ἀξίαν τὴν συμμαχίαν τῆς μεγάλης τοῦ Βορρᾶ αὐτοκρατορίας.

ΛΑΟΚΟΩΝ*

*H

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Ὁ Πρωτογένης ἐξωγράφησε τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους μύτρα. Ἄγνοῦ τί ἐπλήρωσεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος διὰ τοῦτο. Εἶτε ὅμως ἀντὶ τῆς πληρωμῆς εἶτε καὶ πρὸς ταύτην, ἔδωκεν αὐτῷ συμβουλίην, πολλῶν μείζονα κερτημένην ἀξίαν ἢ ἡ πληρωθεῖσα ἀμοιβή. Διότι δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ ὅτι ἡ συμβουλὴ αὕτη ἀπετέλει ἀπλῆν κολακείαν. Ἀλλὰ διότι ἐξόχως ἐστάθμισε τὴν ἀνάγκην τῆς τέχνης τοῦ νὰ ἦναι τοῖς πᾶσι καταληπτή, συννεούλευσεν αὐτῷ νὰ ἐξεικονίσῃ τὰς τοῦ Ἀλεξάνδρου πράξεις, περὶ ὧν σύμπας ὁ κόσμος ὀμίλει καὶ περὶ ὧν ἡδύνατο νὰ προΐδῃ ὅτι ἄλλοι οἵθελον εἶσθαι τοῖς μεταγενεστέροις. Ἀλλ' ὁ Πρωτογένης δὲν εἶχεν ἀρκετὴν φρόνησιν ἵνα ἀκολουθίῃ τὴν συμβουλὴν ταύτην: impetus animi. λέγει ὁ Πλίνιος et quaedam artis libito ποιά τις ὑπεροχία τῆς τέχνης, ποιά τις ἔφεσις πρὸς τὸ παράδοξον καὶ ἄγνωστον ὤθησεν αὐτὸν πρὸς ὅλας διάφορα σχέδια. Οὕτω προετίμησε νὰ ζωγραφίσῃ τὸ ἱστορικὸν ἐνὸς Ἰαλύσου ἢ μίαις Κυδίππης καὶ τῶν τοιούτων, ἐξ ὧν μέχρι τοῦδε οὐδὲ νὰ μαντεύσωμεν πλέον δυνάμεθα τί ταῦτα παρίστανον.

Ὁ Ὅμηρος ἐπεξεργάζεται δύο εἶδη ὄντων καὶ πράξεων: ὄρατά καὶ ἀόρατα. Τὴν διαφορὰν ταύτην δὲν δύναται νὰ ἐκδηλοῖ ἡ ζωγραφικὴ παρ' αὐτῆ τὸ πᾶν εἶναι ὄρατὸν καὶ μάλιστα κατὰ ἓνα καὶ μόνον τρόπον.

Ἐπιτρέποντος λοιπὸν τοῦ κόμης Καῦλου ἵνα αἱ εἰκόνες τῶν ἀοράτων ἐνεργειῶν ἐν ἀδιαχωρίστῳ ἀλληλουχίᾳ μετὰ τῶν ὄρατῶν συμπαραμαρτῶσι καὶ μὴ ἀναφέροντος ἢ μὴ δυναμένου ν' ἀναφέρῃ ἐν ταῖς εἰκόσι τῶν ἀναμικτῶν ἐνεργειῶν, ὧν μετέχουσιν ὄρατά καὶ ἀόρατα ὄντα, τὸ τίνι τρόπῳ τὰ τελευταῖα ταῦτα, ἄπερ ἡμεῖς μόνον, τὴν εἰκόνα θεώμενοι, ὀφείλομεν ν' ἀνακαλύψωμεν ἐν αὐτῇ, δέον νὰ προσαρμοσθῶσιν οὕτως ὥστε τὰ τῆς εἰκότος πρόσωπα μυδόλως νὰ βλέπωσι ταῦτα, ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴ φαίνωνται ὅτι κατ' ἀνάγκην ὀφείλουσι νὰ βλέπωσιν αὐτά, κατ' ἀνάγκην καὶ ὀλόκληρος ἢ ἀλληλουχία ὡς καὶ πλεῖστα τῶν καθ' ἕκαστα μερῶν θέλουσιν ἀποβῆ δι' αὐτοῦ εἰς ἄκρον συγκεχυμένα, δυσνόητα καὶ ἀντιφάσκοντα.

Τὸ λάθος τοῦτο ἡμεῖς ἡδυνάμεθα ἐπὶ τέλους νὰ ἐπανορθώσωμεν, ἔχοντες τὸ βιβλίον ἀνά χειρός. Τὸ χειριστὸν ὅμως ἐν τούτῳ εἶναι μόνον τὸ ἐξῆς: ὅτι δηλ. διὰ τῆς ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἐξαφανίσεως τῆς διαφορᾶς τῶν ὄρατῶν ἀπὸ τῶν ἀοράτων ὄντων ἀπόλλυνται συγχρόνως καὶ ὅλα τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά, δι' ὧν τὸ ἀνώτερον τοῦτο εἶδος ὑπέροκειται ἐκείνου τοῦ ταπεινοτέρου. Ὅταν π.χ. οἱ ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν Τρώων διηρημένοι θεοὶ ἐπὶ τέλους καὶ πρὸς ἀλλήλους συμπλέκων-

ται, ὀλόκληρος ἡ μάχη αὕτη συγκροτεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ¹ ἀοράτως, τὸ ἀόρατον δὲ τοῦτο ἐπιτρέπει τῇ φαντασίᾳ τὴν ἐπέκτασιν τῆς σκηνῆς, παρέχον αὐτῇ ἐλευθέραν ἐνεργεῖαν ὥστε τὰ τῶν θεῶν πρόσωπα καὶ τὰς τούτων πράξεις νὰ φαντάζηται τοσοῦτον μεγάλως καὶ τοῦ κοινῶς ἀνθρωπίνου οὔτως ὑπερεχούσας ὅσας αὕτη πάντοτε θὰ ἐπεθύμει. Ἡ ζωγραφικὴ ὅμως δέον νὰ λαμβάνῃ σκηνὴν ὄρατὴν, ἥς τὰ διάφορα ἀναγκαῖα μέρη νὰ καθίστανται τὸ μέτρον τῶν ἐν ταύτῃ ὁρῶντων προσώπων, μέτρον, ὅπερ πάραυτα ὑποπίπτει εἰς τὸ ὄμμα καὶ τοῦ ὁποίου τὸ δυσανάλογον ἀπέναντι τῶν ὑπερτέρων ὄντων καθίστησι τὰ ὑπέτερα ταῦτα ὄντα, ἄτινα μεγάλα ἦσαν παρὰ τῷ ποιητῇ, τερατώδη ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦ καλλιτέχνου. Ἡ Ἀθηνᾶ καθ' ἣς ὁ Ἄρης τὴν πρότην ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ἐπίθεσιν τολμᾷ, ὀπισθοχωρεῖ καὶ λαμβάνει ἰσχυρῆ χειρὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους λίθον μέγαν, τραχὴν καὶ μέλανα, ὃν πρὸ χρόνων παλαιωτάτων πολλοὶ ἄνδρες, ἀπὸ κοινοῦ κυλιῶντες, ὡς δῆμα τῶν ὀρίων κατέθεντο.

Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἶλετο

(χειρὶ παχείῃ

Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρη-

χύντε, μέγαντε

Τὸν δ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἐρ-

(μναίον ἄρουρας.

Ἴνα προπόντως ἐκτιμήσωμεν τὸ μέγεθος τοῦ λίθου τούτου, ἀναμνησθῶμεν ὅτι ὁ Ὅμηρος τοὺς ἦρωας αὐτοῦ καθίστησι διπλασίως ἰσχυροτέρους ἢ οἱ ἰσχυροτάτοι τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ· ἐκείνους ὅμως τῶν ἀνθρώπων, οὓς ὁ Νέστωρ ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ ἐγνώρισε, παρίστησι πολλῶν εἰσέτι τὴν δύναμιν ὑπερέχοντας. Ἐρωτῶ ἦδη· ὅταν ἡ Ἀθηνᾶ λίθον, ὃν ἔστρεψεν ὡς ὄριον οὐχὶ εἰς ἀνὴρ ἀλλ' ἄνδρες τῆς ἐποχῆς τῆς νεότητος τοῦ Νέστωρος, ὅταν τοιοῦτον λίθον ἡ Ἀθηνᾶ ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ Ἄρεως ὁποῖον πρέπει νὰ ἦναι τὸ ἀνάστημα τῆς θεᾶς; Εἰ τοῦτο εἶναι ἀνάλογον τῷ μεγέθει τοῦ λίθου, οὐδὲν ὑπολείπεται τὸ θαυμάσιον. Ἀνὴρ τριπλάσιος τὸ μέγεθος ἢ ἐγὼ φυσικῶς τῷ λόγῳ καὶ τριπλασίως μείζονα λίθον δύναται νὰ ἐκσφενδονίσῃ. Ὅταν ὅμως τὸ ἀνάστημα τῆς θεᾶς μὴ ἦναι ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ λίθου τότε προκύπτει κατάδηλόν τι ἀπίθανον ἐν τῇ εἰκόνι, τὸ σκανδαλώδες τῆς ὁποίας δὲν αἰρεται διὰ τῆς ψυχρᾶς σκέψεως ὅτι μίᾳ θεᾷ ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπεράνθρωπον ἰσχύον. Ἐκεῖ ὅπου μείζονα βλέπω ἐνεργεῖαν, ζητῶ νὰ ἴδω καὶ τὴν ὑπαρξίν μείζονων ὀργάνων. Ὁ Ἄρης, ὑπὸ τοῦ ὀγκώδους τούτου λίθου καταρριφθεὶς,

Ἐπὶ δ' ἐπέσχε πέλεθρα — —

ἑπτὰ πλέθρα ἐκάλυψεν.

Ἀδύνατον ὅμως τῷ ζωγράφῳ νὰ δώσῃ εἰς τὸν θεὸν τὸ ἔκτακτον τοῦτο μέγεθος· ὅταν ὅμως δὲν δώσῃ αὐτῷ τοῦτο, τότε ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κείμενος δὲν εἶναι ὁ Ἄρης, δὲν εἶναι ὁ ὀμηρικὸς Ἄρης, ἀλλὰ κοινὸς μαχητής.²

1) Ἰαδδ. Φ 385.

2) Ἐν τῷ δωδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ (σ. 158—185) ὁ Κοῖντος Καλάβριος ἀπεμνήσθη τὴν ἀόρατον ταύτην τῶν θεῶν συμπλεκὴν μετὰ τοῦ ὑποδηλουμένου σκοποῦ τοῦ τοῦ νὰ διακρίσῃ τὸ πρότυπον αὐτοῦ. Τοῦτέστι φαίνεται ὅτι ὁ γραμματικῶς θεώρησεν ἀναξιοπρεπὲς τὸ νὰ μισθῇ θεὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ λίθου. Παρίστησι λοιπὸν πράγματι τοὺς θεοὺς ὡς ἐκσφενδονιζομένους κατ' ἄλ-

Ὁ Λογικὸς λέγει ὅτι συχνάκις φαίνεται αὐτῷ ὅτι ὁ Ὅμηρος θέλει τοὺς μὲν ἀνθρώπους αὐτοῦ εἰς θεοὺς νὰ ὑψώσῃ τοὺς δὲ θεοὺς αὐτοῦ εἰς ἀνθρώπους νὰ ὑποβιάσῃ. Τὸν ὑποβιάσμον τοῦτον ἐκτελεῖ ἡ ζωγραφικὴ. Ἐν ταύτῃ παντάπασιν ἀπόλλυται πᾶν ὄπερπαρὰ τῷ ποιητῇ τίθησι τοὺς θεοὺς ὑπεράνω τῶν ἡμιθέων. Μεγαλεῖον, ἰσχύς, ταχύτης, ἐξ ὧν ὁ Ὅμηρος πάντοτε ἐν ὑψηλοτέρῳ καὶ θαυμασιωτέρῳ βαθμῷ τοὺς θεοὺς αὐτοῦ ἐπιφυλάσσει παρ' ὅσον καὶ τοὺς ἐξοχωτέροις τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ἀποδίδει,¹ ἐλαττοῦνται κατ' ἀνάγ-

λῆλων ὀγκώδη τεμάχια βράχων, ἅπερ ἐκ τῆς Ἰδης ἀποκόπτο-
σιν, οἱ βράχοι ὅμως οὗτοι θραύονται ἐπὶ τῶν ἀθανάτων μελῶν
τῶν θεῶν καὶ δίκην ἄμμου περὶ αὐτοὺς διασκεδάσσονται.

— — — Οἱ δὲ κολῶνας

Χερσὶν ἀπορριζαντες ἀπ' οὐδ' εὖς Ἰδαίοιο
Βάλλον ἐπ' ἀλλήλους· αἰδὲ φαρμάθοισι ὁμοίαι
Βεῖτα διεσκίδαντο θεῶν περὶ ἄσχετα γυῖα
Ρηγνύμενα διατυτθα — — —

Τοῦτο ὅμως εἶναι τεχνικὴ λεπτότης, καταστρέφουσα τὴν κυ-
ρίαν ὑπόθεσιν. Αὕτη ἀνυψοῖ μὲν τὴν περὶ τῶν σωματίων τῶν
θεῶν ἡμετέραν ἰδέαν, καθίστησιν ὅμως γελοῖα τὰ ὄπλα, ἅπερ κα-
τ' ἀλλήλων μεταχειρίζονται. Ἐὰν οἱ θεοὶ λιθοβολῶνται δέον οἱ
λίθοι οὗτοι νὰ δύνανται νὰ βλάπτωσι τοὺς θεοὺς ἢ ἄλλως πιστεύο-
μεν ὅτι βλέπομεν ἀνήσυχά αὐτοὺς, βάλους γῆς κατ' ἀλλήλων
ρίπτοντα. Ὅπως ὁ γηραιὸς Ὅμηρος μὲν πάντοτε ὁ σοφώτερος
καὶ πᾶσα μομφή, ἣν προσάπτει αὐτῷ ὁ ψυχρὸς τῆς τέχνης κρι-
τῆς, πᾶσα ἣ πρὸς τοῦτον ἀμιλλα, εἰς ἣν κατώτερα πνεύματα
ἐπιδίδονται, εἰς οὐδὲν ἄλλο συντελεῖ ἢ εἰς τὸ ν' ἀποκαλύπτῃ τὴν
μεγίστην λάμψιν τῆς σοφίας αὐτοῦ. Ἐν τούτοις δὲν ἀρνούμαι ὅτι
καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Κοῖντου ταύτῃ ἀπομνημόνισι δὲν ἐλλεί-
πουσιν ἐξαιρετοὶ χαρακτῆρες, ἰδιάζοντες αὐτῷ. Οὗτοι ὅμως εἰσι
χαρακτῆρες, μὴ προσαρμολογούμενοι τῶν τῷ σεμνοπρεπεῖ μεγα-
λείῳ τοῦ Ὁμήρου ὅσον περιποιούντες τιμὴν τῷ ὀμηρικῷ περὶ
νεωτέρου ποιητοῦ. Ὅτι αἱ κραυγαὶ τῶν θεῶν αἴτινες μέχρι τοῦ
ἔλους τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ βάθους τῆς γῆς οὐρανοῦ ἀντηχοῦσι καὶ κλο-
νίζουσι τὸ ὄρος καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν στόλον, δὲν ἀκούονται ὑπὸ
τῶν ἀνθρώπων, μοι φαίνεται ὅτι εἶναι στροφή πολλὴν ἔχουσα
τὴν σημασίαν. Αἱ κραυγαὶ αὐτῶν ἦσαν ἰσχυρότεροι ἢ ὅσον τὰ
σημῶν ὄργανα τῆς ἀνθρωπίνης ἀκοῆς ἠδύνατο νὰ περιλάβωσι.

1) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δύναμιν καὶ ταχύτητα οὐδεὶς καὶ ἀπαξ
μόνον ἐπιτροχάδην τὸν Ὅμηρον διελθὼν θέλει ἀμφοσητήσῃ
τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην. Πιθανὸν νὰ μὴ ἐνθυμητῆται ἴσως ἀμέσως
τὰ παραδείγματα, ἐξ ὧν ἀριδῆλως προκύπτει ὅτι ὁ ποιητὴς ἐγρη-
γῆσε πρὸς τοῦτα τοῖς θεοῖς αὐτοῦ καὶ σωματικὸν μέγεθος, ὑπερ-
βαίνον πᾶν φυσικὸν μέτρον. Ἐκτός τοῦ μνημονευθέντος χωρίου τοῦ
κατὰ γῆς ριφθέντος Ἄρεως ὅστις ἐπὶ τὰ ἐκάλυψε πλέθρα, παραπέ-
τω αὐτὸν καὶ εἰς τὸ κράνος τῆς Ἀθηνᾶς (Ἰλιάδ. Ε 5744.)
ὑπὸ τὸ ὅποιον τοσοῦτοι μαχηταὶ ἠδύνατο νὰ κρυβῶσιν ὅσον ἐκα-
τὸν πόλεις ἠδύνατο νὰ παρατάξωσι εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, εἰς
τὰ βήματα τοῦ Ποσειδῶνος (Ἰλιάδ. Ν. 5. 20), ἰδίως δὲ εἰς
τοὺς στίχους τῆς περιγραφῆς τῆς ἀσπίδος ὅπου ὁ Ἄρης καὶ ἡ
Ἀθηνᾶ ὀδηγοῦσι τὰ στρατεύματα τῆς πολιορκουμένης πόλεως.
(Ἰλιάδ. Σ. 5. 516—19).

Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐρμηνευταὶ εἴτι τοῦ Ὁμήρου, τῶν οἱ νεώτεροι ὅσον
καὶ αἱ παλαιοὶ δὲν φαίνονται πάντοτε ἱκανῶς ἀναμνησθέντες τοῦ
θαυμαστοῦ τούτου ἀναστήματος τῶν παρ' αὐτῷ θεῶν, τοῦθ' ὄπερ
εἰσάγεται ἐκ τῶν ἐλαφροντικῶν ἐρμηνειῶν, ἅς φρονοῦσιν ὅτι ὀφεί-
λουσι νὰ παράσχωσι περὶ τῆς μεγάλης ἀσπίδος τῆς Ἀθηνᾶς (Ὅρα
τὴν τοῦ Κλάρκ-Ἐρσέτου ἐκδοσὶν τοῦ Ὁμήρου εἰς τὸ ἀναφερό-
μενον χωρίον). Ὅταν τις ὁμῶς φαντάζηται πάντοτε τοὺς ὀμηρι-
κοὺς θεοὺς ὑπὸ τὸ σύνθημα μέγεθος ὅφ' ὁ συνήθως βλέπει τὸς αὐτοὺς
ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν θνητῶν ἐπὶ τῆς ἐθνότητος, ἀπειρον ὀφίσταται
ἀπώλειαν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ ἐξόρου. Ἄν ὅμως δὲν ἐπιτρέπη-
ται τῇ ζωγραφικῇ αὐτοῦ ἐν οὕτω ὑπερβαλοῦσαι διαστάσει νὰ
παριστάνῃ, τῇ γλυπτικῇ ὅμως ἐστὶ πως συγκεχωρημένον νὰ
πράττῃ τοῦτο· πεποιθὴ δὲ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι καλλιτέχνη τῶν τῶν

κν εἰς τὸ κοινὸν παρ' ἀνθρώποις μέτρον, ὁ Ζεὺς δὲ
καὶ ὁ Ἄγαμέμνων, ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ
Αἴας καὶ ὁ Ἄρης ἀποβαίνουσιν ἐντελῶς ὁμοιόμορφοι
ὑπάρξεις διακρινόμενοι μόνον ἀπ' ἀλλήλων οὐχὶ δι'
ἄλλου τινὸς ἢ δι' ἐξωτερικῶν συμπεφωνημένων γνω-
ρισμάτων.

(Ἀκολουθεῖ).

ΘΑΓΑ ΛΑΖΑΡΙΑΟΥ

ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΑ

Περὶ θερμότητος.

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ Κ. Η. FAYE. — Γενικὴ
διαγραφή τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν κόσμων. — Ὁ
κ. Faye τίθησιν ὡς βάσιν τῆς περὶ τῆς γενέσεως
τοῦ πλανητικοῦ ἡμῶν συστήματος ἐρεύνης, ὡς
καὶ τῆς πηγῆς τῆς ἡλιακῆς—καὶ τῆς γηγενοῦς ἐτι
—θερμότητος, ἣν θεωρεῖ ἀδιάσπαστον τμήμα πάσης
κοσμογονικῆς θεωρίας, τὸν μὴ πλήρη χωρισμὸν τοῦ
ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος ἀπὸ τοῦ σύμπαν-
τος καὶ τὴν ἐξέτασιν ἐπομένως τοῦ συστήματος τού-
του, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς γενέσεως αὐτοῦ, ὡς τμή-
ματος τοῦ ὅλου σύμπαντος, ἀπὸ τῆς διαγραφῆς τοῦ
ὁποῦ διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἄρχεται. Καὶ ἐνθρώ-
ποις μὲν ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον: Τὸ σύμπαν καὶ
ἡ κατὰ ταξίς τῶν κόσμων κεφαλαίῳ τοῦ καὶ
ἀνωτέρω μνημονευθέντος Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ
κόσμου ἔργου αὐτοῦ ὀρίζει ἐπακριβῶς τὴν σημα-
σίαν τῶν ὄρων: οἱ κόσμοι καὶ τὸ σύμπαν, ἀ-
ποκαλῶν σύμπαν μὲν τὸ σύνολον οὐχὶ πάντων τῶν
ὑπαρχόντων οὐρανίων σωμάτων, ἀλλὰ πάντων τῶν οὐ-
ρανίων σωμάτων τῶν ὀρατῶν ἡμῶν ἐκ προοπτικῆς δια-
γραφομένων ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ βάθους ὀπλονότι τῆς
σφαιρικῆς αὐλαίας, ἥτις φαίνεται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν
ἐκάστου παρατηρητοῦ διὰ τοῦ φωτισμοῦ τῶν χαμη-
λῶν τῆς ἀτμοσφαιρας στρωμάτων, οὐρανοῦ, οὐτινος
ἢ ἑκταῖς εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν ὀπτικὴν δύναμιν
τῶν τηλεσκοπίων, αὐξανόμενῃ καθ' ὅσον καὶ τὰ ὀπτι-
κὰ ἡμῶν ὄργανα τελειοποιοῦνται. Τὸ σύμπαν τοῦτο
ἀποτελεῖται ἐκ κόσμων ἀριθμουμένων δι' ἑκατομμυ-
ρίων. Εἶνε δὲ κόσμος ἐμὸν ἐν τῷ συνόλω τούτῳ,
σύστημα σωμάτων συνδεομένων διὰ τῶν δεσμῶν τῆς
ἀμοιβαίας αὐτῶν ἐλξεως, ἀρκούντως ἰσχυρᾶς ὥστε
νὰ συγκρατῇ ταῦτα ἀδιασπᾶστος συνδεδεμένα μεθ'
ἄλλας τὰς ἐξωθεν ἀντενεργούσας δυνάμεις. Τοιοῦτον
εἶνε τὸ ἡλιακὸν ἡμῶν σύστημα, ἀποτελούμενον ἐκ
κεντρικοῦ ἀστέρος, τοῦ ἡλίου, καὶ ἐκ σωρείας μικρῶν,
ὀκτεινῶν καὶ ψυχρῶν σωμάτων, τῶν πλανητῶν, πε-

μορφῆν τῶν θεῶν ἐν γένει ὅσον καὶ τὸ κολοσσαῖον, ὄπερ συχνάκις
οὗτοι ἀπέδιδον τοῖς ἀγάλμασιν αὐτῶν, πρῆσθησαν ἐκ τοῦ Ὁμή-
ρου (Ἡρόδοτ. Βιβλ. 11. σ. 130. Ἐκδ. Wessel.) Διαφόρους
σημειώσεις περὶ τῶν κολοσσαίων τούτων διαστάσεων ἰδίᾳ καὶ
περὶ τοῦ τίνος ἔνεκεν ἐν μὲν τῇ γλυπτικῇ τοσοῦτον μεγάλην ἐξα-
σχοῦσι ἐπιρροὴν ἐν δὲ τῇ ζωγραφικῇ ἀπολύτως οὐδεμίαν, ἐπιφυ-
λάσσομαι ἀλλαγοῦ.

*) Ἰδε ἀριθ. 16, σελ. 305—309.

περιφερομένων περι αὐτὸν καὶ λαμπόντων διὰ τοῦ θανείου ἐκείνου φωτός.

Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἄπτεται γενικῶς τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου κόσμου ἐπενεργείας τῶν ἄλλων ἐν τῷ διαστήματι κατεσπαρμένων κόσμων, ἀποφαινόμενος ὅτι, ὡς οἱ ἀστρονόμοι τῆς σήμερον καὶ πρὸ δισχιλίων ἔτι ἐτῶν ἡ Πυθαγόρειος Σχολὴ ἐγνωμάτευεν, αἱ ἀφ' ἡμῶν ἀποστάσεις τῶν ἀστέρων εἶνε τοσοῦτω καταπληκτικαί, ὥστε μόλις νὰ δύναται νὰ συγκριθῆ πρὸς ταύτας ἡ χωρίζουσα ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ἡλίου παμμεγίστη ἀπόστασις τῶν 37.500.000 λευγῶν, ἢν σφαῖρα τηλεβόλου, εὐθυγράμμως καὶ ἀδιαλείπτως βαίνουσα μετὰ τῆς ἀρκετικῆς ταχύτητος τῶν 500 μ. κατὰ δευτερόλεπτον, θὰ ἐχρειάζετο 9 1/2 ἔτη ἵνα διατρέξῃ. Τῶν ἀστέρων δὲ κειμένων κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀστρονόμων τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος εἰς ἀποστάσεις ἀφ' ἡμῶν τοῦλάχιστον ἑκατομμυριακῆς μεγαλειότητος—ἐξαιρέσει τοῦ α τοῦ Κενταύρου, ἀστερισμοῦ τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου τοῦ οὐρανοῦ, οὔτινος ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις ἐξίσουται κατὰ τὰς νωτάτας μετρήσεις πρὸς τὸ τρίτον περιῖπου τοῦ ἀριθμοῦ τούτου—συμπεραίνεται ὅτι ἀπὸ ἀστρονομικῆς ἀπόψεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου κόσμου ἐπενέργεια τῶν λοιπῶν διὰ τῆς ἑλξεως, τοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος αὐτῶν δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ἀσήμαντος καὶ νὰ ἐξετασθῆ ἐπομένως ἰδία ἕκαστος τῶν συνιστάντων τὸ σύμπαν κόσμων ἀσχετῶς πρὸς τοὺς λοιποὺς. Τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν ἀστρονόμων ὑποστηρίζει ὁ κ. Faye προβάλλων ὡς ἐπιχειρηματὰς τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας καταπληκτικὰς ἀποστάσεις αἰτινας χωρίζουσι τοὺς ἀστέρας ἀφ' ἡμῶν, σημειῶν ὅτι ὁ ἥλιος ὁρώμενος ἐκ τῆς ἀποστάσεως ταύτης θὰ ἐφαίνετο ἑκατομμυριακῆς μικρότερος καὶ θὰ ἀπέβαινεν οὕτω σημεῖον λάμπον ἄνευ ἐπαισθητῶν διαστάσεων καὶ ἐν πᾶσιν ὅμοιος πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀστέρας, ὅπερ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι—μόνοι ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐπιχειρήσαντες τὴν μέτρησιν τῆς ἀφ' ἡμῶν ἀποστάσεως καὶ τῶν πραγματικῶν διαστάσεων τοῦ ἡλίου—ὑπεστήριζον διδάσκοντες ὅτι οἱ ἀστέρες εἰσὶν ἥλιοι ὡς ὁ ἡμέτερος, ὅτι δὲ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἡ πρὸς ἡμᾶς ἀποσταλλομένη ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμότης θὰ ἦτο τὸ ἑκατομμυριακῆς ἑκατομμυριοστὸν τῆς νῦν, αὐτὸ δὲ τοῦτο θὰ συνέβαινε καὶ διὰ τὴν ἑλξιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι τελευταῖον τοσαύτη περιῖπου εἶνε καὶ ἡ ὑπὸ τῶν πλησιεστέρων ἡμῖν ἀπλανῶν ἐνεργουμένη ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ κόσμου ἑλξις, ἥτις κατ' οὐδὲν δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ ἡμετέρου κόσμου κινήσεις, περὶ ὧν καὶ μόνων ἀσχολεῖται ἡ Ἀστρονομία.

Ἄλλ' ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ κ. Faye, οἱ φυσικοὶ δὲν θ' ἀποδεχθῶσιν ἀπολύτως τὴν ἀμοιβαίαν ἀνεξαρτησίαν τῶν συνιστάντων τὸ σύμπαν κόσμων, διότι, καίτοι ἡ φωτοβολία τῶν ἀστέρων ἐξασθενεῖ κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν ἀναλογίαν, οὐδὲν ἦττον ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν εὐαισθητῶν φωτογραφικῶν πιακῶν, ὁ δὲ Σείριος, ἐν παραδείγματι, θὰ ἀπετύπου ἐπὶ τούτων τὴν ἑαυτοῦ εἰκόνα εἰς χρόνον ἐλάσσονα τοῦ ἐνὸς ἑκατοστοῦ τοῦ δευτερολέπτου· ἐπίσης δὲ διότι, καίτοι ἡ τῶν ἀστέρων θερμότης ἀνάγεται εἰς ἐλάχιστόν τι ἔνεκα τῆς ἀπέριου ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου κόσμου ἀποστάσεως αὐτῶν, οὐδὲν ἦττον συνδυαζομένη μετὰ τῆς

τοῦ ἡλίου συντελεῖ τὸ καθ' ἑαυτὴν πρὸς ἀνύψωσιν τῆς γήινης θερμοκρασίας ὑπεράνω τοῦ ἀπολύτου μηδενός.¹ Ἐπίσης δὲ αἱ ἀπέριστα δύναμεις, αἱ ἀμοιβαίως μεταξὺ τῶν κόσμων ἐνεργοῦσαι, δεόν ἵνα παράγωσιν ἀποτελέσματα διὰ μακροῦ χρόνου αἰσθητὰ, τροποποιοῦσαι βραδέως τὰς κινήσεις τῆς περιφορᾶς, ὡς ἅπαντες οἱ κόσμοι οὗτοι τελοῦσι. Τελευταῖον δὲ, τὸ ἀλληλέγγυον αὐτῶν, ὅπερ σήμερον ἐκλείπει διὰ τὸν ἀστρονόμον, ὅστις δὲν περιλαμβάνει καὶ εἰς τοὺς τολμηροτέρους ἔτι ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ εἰμὴ αἰῶνας ἢ χιλιάδας ἐτῶν, θὰ ἦτο μᾶλλον δεδηλωμένον κατὰ τὴν ἀρχὴν, διότι ἐπὶ τέλους οἱ κόσμοι οὗτοι δὲν ἐρηθίσθησαν τυχαίως ἐν τῷ διαστήματι, ἀλλὰ τούναντι τὰ πάντα ἀποκαλύπτουσιν αὐτοὺς ἀποτελοῦντας ἐνιαῖον ὅλον, κοινὴν ἔχον τὴν ἀρχὴν.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην προεισαγωγὴν καὶ τὴν ἀπαριθμῆσιν τῶν διὰ τε τοῦ ἀόπτου ὀφθαλμοῦ καὶ τῶν μᾶλλον ἰσχυρῶν τηλεσκοπιῶν ὁρατῶν ἀστέρων, ὧν οἱ μέχρι τοῦ 16^{ου} μεγέθους ὑπερβαίνουσι πιθανότατα τὰ 30 ἑκατομμύρια, ὁ κ. Faye προβαίνει εἰς τὴν κατάταξιν τῶν κόσμων εἰς τὰς δύο μεγάλας κατηγορίας, ἥτοι τὴν τῶν νεφελωδῶν ἀστέρων, ὑποδιαιρουμένων εἰς ἀμόρφους καὶ εἰς κανονικοὺς, καὶ τὴν τῶν ἀστέρων σχηματισμῶν, ὑποδιαιρουμένων εἰς μεμονωμένους ἀστέρας, εἰς διπλοὺς ἀστέρας καὶ εἰς σωροὺς ἀστέρων. Τὴν μεταξὺ τῶν δύο θεμελιωδῶν κατηγοριῶν, νεφελωδῶν καὶ ἀστέρων σχηματισμῶν, διακρίσιν στηρίζει ἐπὶ τε τῆς φαινομενικῆς αὐτῶν ὄψεως ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδους τοῦ φωτός αὐτῶν, συνδυάζων οὕτω τὰς τηλεσκοπικὰς μετὰ τῶν φασματοσκοπικῶν παρατηρήσεων. Οὕτως οἱ ἀστῆρες σχηματισμοὶ χαρακτηρίζονται ὡς κόσμοι, ὧν ὁ λαμπρὸς κεντρικὸς ἀστῆρ εἶνε τοσοῦτω μικρὸς ἐν σχέσει πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν ὑπερβάλλουσαν ἀπόστασιν, ὥστε νὰ φαίνηται ἐκ τῆς ἡμετέρας γῆς ὡς σημεῖον λάμπον ἄνευ ἐπαισθητῆς διαμέτρου, καὶ ὡς ἔχον πλήρη ἀκτινοβολίαν, ἥτοι ὡς σῶμα διάπυρον, οὔτινος τὸ φῶς ἀναλυόμενον διὰ τοῦ πρίσματος παρουσιάζει πλήρη τὴν κλίμακα τῶν χρωμάτων, ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ μέχρι τοῦ ἄκρου ἰανθίνου. Οἱ δὲ νεφελώδεις ἀστέρες, ἀποτελοῦντες κόσμοις μεμακρυσμένους ἀφ' ἡμῶν ὅσον καὶ οἱ ἀστέρες, φαίνονται ὑπὸ διαστάσεις σημαντικὰς, ἔνεκα τοῦ καταπληκτικοῦ αὐτῶν ὄγκου, ἔχουσι δὲ φῶς ἀσθενέστατον, εἰσὶν ἀόρατοι διὰ τοῦ ἀόπτου ὀφθαλμοῦ, τὸ δὲ φῶς αὐτῶν ἀναλυόμενον διὰ τοῦ πρίσματος παρέχει σπανίας τινὰς ἰδιάζοντος χρωματισμοῦ γραμμᾶς.

Πρὸς ἐρμηνείαν τῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων εἰδῶν τοῦ φωτός διαφορᾶς ὁ κ. Faye ἀναγράφει τὸ ἐπόμενον θεμελιώδες πείραμα: Ἐὰν ἀναφλέξωμεν ὑδρογόνον, καὶ τὴν ὥχραν, καίπερ θερμοστάτην, αὐτοῦ φλόγα παρατηρήσωμεν διὰ τινος πρίσματος, θὰ ἰδω-

1) Οὕτω καλεῖται ὑπὸ τῶν φυσικῶν ἡ θερμοκρασία ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν ὁλοσπερὴ ἑλλείψιν θερμότητος ἐν τοῖς σώμασι καί, ἐπομένως, εἰς τὴν ὁλοσπερὴ κατάπαυσιν πάσης τῶν μαρίων παλμικῆς κινήσεως. Ὁ ὑπολογισμὸς, γινόμενος ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ συντελεστοῦ τῆς διαστολῆς τοῦ ἀέρος, ὀρίζει ταύτην ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς—2730K, ὅθεν ἔπεται ὅτι ἡ πρὸς τὸ θερμομετρικὸν 00 θερμοκρασία θ', ἀπολύτως θεωρουμένη καθίσταται ὑπὸ τοῦ ἀθερμιτικῆς 0° + 2730.

μεν τὸ φάσμα αὐτοῦ ἀναγόμενον εἰς τέσσαρας λαμπράς βαδωδεις, ὧν μία κεῖται ἐν τῷ ἐρυθρῷ, ἡ δεύτερα ἐν τῷ πρασίῳ, αἱ δὲ δύο ἄλλαι ἐν τῷ κυανῷ καὶ τῷ ἰανθίνῳ. Οὕτω τὸ φάσμα τοῦ ὑδρογόνου προσεγγίζει καταπληκτικῶς πρὸς τὸ τῶν νεφελοδῶν ἀστέρων, μετὰ πεποθίσεως δὲ σήμερον οἱ ἀστρονόμοι ἀποφαίνονται περὶ τῆς παρουσίας τοῦ ὑδρογόνου καὶ τοῦ ἀζώτου ἐν τοῖς κόσμοις τῆς πρώτης κατηγορίας.

Ἄλλ' ἐὰν, λέγει ὁ κ. Faye, ἐν τῇ ὠχρᾷ τοῦ ὑδρογόνου φλογὶ εἰσαγάγωμεν στερεάν τινα κόνιν δυναμένην ν' ἀντιστῆ εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐκείνην θερμοκρασίαν καὶ μὴ ἐξαερωμένην ἐν αὐτῇ, οἷον μικρὰν ποσότητα κόνεως μαγνησίου, ἥτις καιομένη σχηματίζει νέφος πυριμάχου μαγνησίας, παρατηροῦμεν ἀμέσως ἀναφαινομένην ζωηροτάτην φωτοβολίαν. Ἐὰν δὲ τὸ φῶς τοῦτο ἀναλύσωμεν διὰ τοῦ πρίσματος, βεβαιούμεθα ὅτι τοῦτο παρέχει δι' ἀναλύσεως ἅπαντα τὰ χρώματα τῆς ἰριδος, ὅτι δηλονότι εἶναι πλήρες, ὡς τὸ τῶν ἀστέρων, καὶ πληρότερον μάλιστα ἐκείνου, ὡς ἐστερημένον τῶν πολλαριθμῶν μελαίνων βαδωδεων, ἃς τὰ φάσματα ἐκείνων παρουσιάζουσιν.

Ἐνταῦθα ἔγκειται ἡ μεγάλη μεταξὺ τῶν δύο κατηγοριῶν διαφορὰ. Ἐνῶ οἱ ἀστέρες ἔχουσι ποικιλωτάτην τὴν χημικὴν σύστασιν καὶ ἐνέχουσι πλὴν τῶν ἀερωδῶν οὐσιῶν, ἃς καὶ ἡ ἐλαχίστη θερμοπότης ἀρκεῖ ἵνα συκραθίσῃ εἰς κατάστασιν τελείας ἰευστότητος, καὶ ἄλλας οὐσίας δυναμένας ν' ἀποβῶσι στερεαὶ καὶ ν' ἀντέξουσιν εἰς λίαν ὑψηλὰς θερμοκρασίας, οἱ νεφελοδεις ἀποτελοῦνται ἐξ οὐσιῶν ἀερωδῶν καὶ μὴ δυναμένων νὰ λάβωσι τὴν στερεάν μορφήν.

Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο τούτων διακεκριμένων κατηγοριῶν ὑπάρχει τι τὸ κοινόν, ὅπερ προκαλεῖ τὴν ἐκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμόν· τοῦτο δὲ εἶναι ἡ κατὰ τὴν ἐντασιν μόνον διαφέρουσα διάπυρος κατάστασις,

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Ζῶμεν εἰς τὴν περίοδον τῶν χορῶν, ἐν δὲ μὴ χορεύσιν οἱ πόδες δύναται νὰ χορεύῃ ἡ γραφὴ καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ χορῶν, ἔχουσα μάλιστα νὰ εἴπῃ τοιαῦτα ὅποια τὰ περὶ τοῦ χοροῦ τῆς φιλοπότῳ Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν ἐν Σταυροδρομίῳ, τοῦ δευτέρου τῆ πέμπτῃ 17 φθίνοντος. Περὶ τοῦ χοροῦ τούτου ἠκούσαμεν πολλὰ ἀπὸ μὴνης καὶ πλέον, περιβαλλόμενα ἔστιν ὅτε καὶ ὑπὸ πέπλου μυστηριώδους, ἀλλ' ἐνθυμούμενοι τὴν γνωστὴν δημώδη προομιάν «ὅπ' ἀκοῆς πολλὰ καρίσια βίσιτα καὶ μικρὰ κλάθι» ἐπέεργον, ἀναμένοντες τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὅπως ἰδίαις ὀφθαλμοῖς ἴδωμεν καὶ ἰδίαις ὠσὶν ἀκούσωμεν. Τῆς ὀρισμένης ἡμέρας, ἢ μᾶλλον ἑσπέρας ἐπιστάσης, μετέβημεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου Μνηματακίων, ὅπου ἐν πρώτοις εὐάρεστον λίαν ἐνεποίησεν ἡμῖν ἐντύπωσιν ἡ ὑπόδοχή, ἥτις ἐγένετο τοῖς προσερχομένοις ὑπὸ τῶν τεταγμένων κοσμητῶν, εἴτα δὲ ἡ αἴ-

ἐν ἡ ἅπασαι αὐταὶ αἱ μεγάλαι τῆς ὕλης ὄρειαι, ἀστέρες ἢ νεφελοδεις, εὐγνῶνται. Ἐνταῦθα ὁ κ. Faye προβάλλει τὴν θεμελιώδη ταύτην ἐρώτησιν : Πόθεν προέρχεται ἡ πυράκτωσις αὐτῆ, ἡ παγκόσμιος αὐτῆ πυρκαϊά; — Ἴδού, ἀπαντᾷ, τὸ μέγα ζήτημα, πρὸ τοῦ ὁποίου οἱ παρελθόντες αἰῶνες ἐδιώπωνσαν καὶ τὸ ὅποιον ὁ ἡμέτερος ἔλυσεν.

Μία δύναμις, ἐξακολουθεῖ, βασιλεύει ἐν τῷ διαστήματι, ἡ ἔλξις, ἥτις κινουσα τὰ ὑλικὰ ἐκάστης ὄρειας πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς, τελεῖ ἐν αὐτῷ ἔργον συμπυκνώσεως. Ἄλλ' ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ὑφίσταται ἀπόλεια ἐνεργείας, ἀπόλεια ἀπλῶς φαινομενικῆ, διότι οὐσιωδῶς ἡ ἐνεργεῖα δὲν ἀπόλλυται, ὡς δὲν ἀπόλλυται καὶ ἡ ὕλη. Ὡς εἶδος τι Πρωτέως ἐπανευρίσκεται ὑπὸ ἄλλαν μορφήν, τὴν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

Ἐνταῦθα δεόν νὰ διακριθῶσι δύο περιπτώσεις : ἡ φυσικὸς τις παρουσιαζόμενος θὰ προμηθεύσῃ εἰς τοὺς δύο ἑτερονύμους ἡλεκτρισμούς, θετικὸν καὶ ἀρνητικόν, κεχωρισμένους ἀγωγούς, καὶ τότε ὁ φυσικὸς οὐδὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἀναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ ἐξαρθῶσι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, ὑπὸ μορφήν στατικῷ ἡλεκτρισμοῦ ἢ ρευμάτων, μαγνητισμοῦ κτλ., ὁπότε παριστάμεθα πρὸ τῶν θαυμασίων τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος παρεμβαίνει ἐν τῇ φυσικῇ δράσει τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως ἐκτρέπων αὐτὰς μυριοτρόπως πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ ὠφέλειαν, ἢ, καὶ τοῦτο εἶνε ἡ γενικὴ περίπτωσις, ἡ πανταχοῦ ἐν τῷ σύμπαντι παρουσιαζομένη, οἱ δύο οὗτοι ἡλεκτρισμοὶ ἐξουδετεροῦνται ἀμέσως μετὰ παραγωγῆς θερμότητος καὶ φωτός. Ταῦτὸν εἰπεῖν, ἡ θερμότης οὐδὲν ἕτερον ἔστιν ἢ ἡλεκτρισμὸς ἐν οὐδέτερᾳ καταστάσει μετὰ τοῦ θαυμασίου τούτου χαρακτηριστικοῦ ὅτι, ἐνῶ οἱ δύο ἀντίθετοι ἡλεκτρισμοὶ δὲν κινοῦνται ἢ ἐντὸς ὑλικῶν ἀγωγῶν, ὁ οὐδέτερος ἡλεκτρισμὸς ἔχει

θουσα, ἥτις ἐχρησίμευον οἰονεὶ προθάλαμος τῆς ἀθούσης τοῦ θεάτρου, ἐν ᾧ θὰ ἐγένετο ὁ χορὸς. Βεβαίως λεπτομερῆς περιγραφὴ, μετὰ τὴν δημοσίευσιν μάλιστα τοιαύτης ἐν τῷ Νεολόγῳ, οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ὀλίγοις ὑπόδειξις τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου, ὅπερ φιλανθρωπίας χάριν εὐγενεῖς θέσποναι τε καὶ ἄλλοις ἀνεβέξαντο, οὐδὲν ἄποδότης.

Ἡ αἴθουσα τοῦ θεάτρου ἦτο φιλοκάλως κοσμημένη, κεκλιμμένα μὲν ἔχουσα τὰ διαζώματα τῶν θεωριῶν, μεταβεβλημένην δὲ τὴν σκηνὴν εἰς αἰθέριον οἰονεὶ ὄμμα, ὑπομνησκον ἡμῖν τὰ ὀλύμπια δώματα. Τὸ κατ' ἀρχὰς δέ, ὁμολογητέον, πολλὰ ἐν αὐτῷ ὑπῆρχον θεατῆς χάριτος τὴν τε ὄψιν καὶ τὴν περιβολήν, αἵτινες εἴτα ἐπλήρωσαν τὴν πλατεῖαν τῆς αἰθούσης ἀνδρείξασαι ἐπὶ μᾶλλον αὐτὴν διὰ τοῦ ἀρμονικοῦ αὐτῶν χοροῦ. Οἱ χοροὶ πάντες ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Γ. Βαλατζῆ, γαμβροῦ τῆς Α. Ἐξοχ. τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῶν κκ. Γρ. Μαρσάν, Ἰω. Ριζάκη καὶ Α. Νικολοπούλου διετέθησαν μετ' ἀξιοσημειώτου ἐπιδεξιότητος. Ἐν αὐτοῖς περιλαμβανέτο καὶ ὁ χορὸς τοῦ συρμού, ὅστις ἀπὸ Λονδίνου εἰς Παρισίους καὶ ἀπὸ τούτων εἰς Βερολίνον καὶ Βιέννην ὡς καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐν αἷς καὶ τὰς Ἀθήνας μετενεγθεῖς, ἔτυχεν ἐκτάκτου ἐπιτυχίας, ὀνομάζεται δὲ Pas de quatre, ἐνταῦθα δέ, ἀγνοοῦμεν διατί, Πανδώρα. Ὁ χορὸς οὗτος φαίνεται ὅτι οὐχὶ παντᾶ ἔξω κατὰ

τὴν ιδιότητα νὰ κινῆται ἐκτὸς πάσης ὕλης καὶ νὰ διασπείρηται ἐν τῷ ἀπειρῷ διαστήματι μετὰ ταχύ-
τητα 75.000 λευγῶν ἐν 1 ἰ".

Οὕτως ἄπαν τὸ ἐντὸς τῶν ἀναριθμητῶν σωρείων τῶν κοσμικῶν ὑλικῶν συντελούμενον ἔργον παράγει τὴν βαθμιαίαν αὐτῶν συμπύκνωσιν, συγχρόνως δὲ καὶ ἀντιῶσιν τὴν θερμοκρασίαν αὐτῶν μέχρι τοῦ σημείου τῆς διαπύρωσεως αὐτῶν. Τὰ μεγάλα σώματα τοῦ σύμπαντος εἶσι θερμὰ καὶ φωτεινά, διότι τὸ ἔργον τῆς συμπυκνώσεως αὐτῶν, ἀπὸ καταβολῆς αὐτῶν χρονολογούμενον, ἐξακολουθεῖ πρὸ τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν. Ἐὰν ἡ σωρεία αὕτη ἀποτελεῖται μόνον ὑπὸ αερωδῶν ὑλικῶν, ἡ ἀναπτυσσομένη θερμότης δὲν παράγει ἢ ἀσθενῆ ἀκτινοβολίαν, ἢ ἀπώλεια τῆς ἐνεργείας γίνεται μετ' ἄκρας βραδύτητος ὡς καὶ ἡ συμπύκνωσις: ἐὰν ὅμως ἡ σωρεία ἐνέχη ἐν περιείσει χημικὰ στοιχεῖα δυνάμενα νὰ λάβωσι τὴν στερεάν μορφήν, ἡ ἀναπτυσσομένη θερμότης ἀκτινοβολεῖ ἀσθῶνως κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ἡ συμπύκνωσις βραίνει ταχέως καὶ ἐν τέλει συνοεοὶ ἅπαντα τὴν ὕλην εἰς ἀκτινοβολοῦσαν σφαῖραν. Τὸ προῖον εἶνε ἀστὴρ. Ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ θερμοκρασία εἶνε ἐπιμέτρος, ταπεινότερα δὲ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Ἐκεῖ σχηματίζεται στρώμα διαπύρων νεφῶν, φωτὸσφαῖρα, ἧς τὰ στερεὰ μόρια ἀκτινοβολοῦσιν ἀσθῶνως φῶς καὶ θερμότητα. Κατὰ ταῦτα οἱ ἀστέρες, ταῦτὸν εἰπεῖν οἱ ἥλιοι, βραίνουσι πολλῶ ταχύτερον πρὸς τὴν τελικὴν ἀπόσβεσιν, ὅταν δὲ τὰ ἑκατομύρια τῶν ἀστέρων ἀφανισθῶσιν, αἱ χιλιάδες τῶν νεφελωδῶν θὰ ὑποζάμπωσιν εἰσὲς τὸν οὐρανὸν ὡς νεκρικαὶ λαμπάδες τοῦ ἐδοδεμένου σύμπαντος.

Τῆς γενικῆς ταύτης διαγραφῆς τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν κόσμων ἔπεται ἰδιαίτερα ἐκάστης τῶν τάξεων τῶν νεφελωδῶν ἔρευνα, συνοψιζομένη ἐν τοῖς ἑξῆς: Οἱ κυρίως νεφελῶδεις, εἶτε ἄμορφοι, ὡς ὁ τοῦ Ὠρίωνος

τὸν αὐτὸν τρόπον χορεύεται, ἐνταῦθα δὲ ἀπώλεσε πολλὴ τῆς πρωτοτυπίας αὐτοῦ, οὐχ ἦρτον ὡς ἐχορεύθη τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ, ὑπὸ τῶν χαρισσῶν κυρίων μάλιστα, ἦτο κομψὸς καὶ σεμνὸς ἄμα, ἰδίᾳ κατὰ τὰ τέσσαρα αὐτοῦ ἄσπρατα. Ἀλλὰ τὸ ὑπερβαλλόντως τέρψαν, τὸ ἰδιαίτατον χαρακτηριστικὸν τοῦ χοροῦ τῆς Ἀδελφότητος ἦν τὸ Cotillon, πλούσιον κατὰ πάντα, εὐάρεστον καθ' ὅλα. Δὲν γνωρίζομεν πῶς ἐξετελέσθη τοῦτο ἐν τῷ πρότερον γενομένῳ αὐστριακῷ χορῷ, γνωρίζομεν ὅμως ὅτι ἐν τῷ τῆς Ἀδελφότητος δυνάται νὰ λογισθῇ ὡς ἀληθῆς θεατρικὴ revue, εἰς ὧν πολλαῖς τὰ παρισινὰ θεάτρα ἐκτελοῦσι, τὸν θαυμασμὸν δὲ τῶν παρισινῶν κινῶσι, διότι ἐκάστη figure ἠδύνατο κάλλιστα νὰ θεωρηθῇ σκηνῆ τερπνῆ καὶ ζωηροτάτῃ τοιούτων ἔργων τοῦ θεάτρου. Ὅλαι δὲ αἱ figures ἐξετελέσθησαν λαμπρῶς, ἐφ' ᾧ καὶ τὰ ἄλλα, δι' ὧν ἔρραναν ἐν τῷ τέλει οἱ διευθύνοντες τὸ Cotillon, ἔπρεπε μᾶλλον αὐτοῖς νὰ προσεγγθῶσιν. Τοιοῦτος ἐγένετο ὁ τῆς Ἀδελφότητος χορὸς, οὗ τὴν προστασίαν εἶχεν ἡ εὐγενεστάτη κυρία Ἐλένη Ν. Μαυροκορδάτου, σύζυγος τῆς Α. Ἐξοχ. τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ν. Μαυροκορδάτου καὶ ὅστις συνεκέντρωσεν ἐπιφανῆς τῆς κοινωνίας μέρους.

*
*
*

Μετὰ λύπης ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἐφημερίαις ὅτι ὁ

νος (ὑπὸ τοὺς τρεῖς ἀστέρας, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν ζώνην τοῦ ὠραίου τούτου ἀστερισμοῦ), ὁ τῆς Ἀργούσης, ὁ τοῦ Τοξότου, εἶτε καὶ κανονικοὶ, ὡς ὁ τῆς Λύρας, διαφέρουσι τῶν ἀστέρων σχηματισμῶν ἰδίᾳ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ φώτος αὐτῶν, ὅπερ ἀναλυόμενον διὰ τοῦ φασματοσκοπίου παρέχει φάσμα παρουσιάξον λαμπράς τινας μόνον γραμμὰς, ἐξ ὧν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἐσημειώθη, συνάγεται ἀσφαλῶς ὅτι οὗτοι ἀποτελοῦνται ἐκ διαπύρου αερωδῶδους ὕλης. Ἀποδεικνύεται ἄρα ἐκ τῶν γεγονότων τούτων ὅτι ἐσφαλμένως ἐθεωρήθησαν ἐπὶ πολὺ οἱ νεφελῶδεις ἀστέρες ὡς περιστῶντες κόσμους ἐν τῇ ἀρκτικῇ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν καταστάσει καὶ ὅτι οὗτοι διὰ προϊούσης συμπυκνώσεως θὰ μεταβάλλοντο εἰς ἀστέρας σχηματισμούς, εἰς κόσμους ὡς ὁ ἡμέτερος, ἥτοι εἰς κεντρικὸν ἥλιον συνοδευόμενον ὑπὸ σμήνους πλανητῶν, διότι ἀπὸ τῶν νεφελωδῶν τούτων ἀστέρων ἐλλεῖπει ἡ ποικιλία τῆς χημικῆς συστάσεως, στοιχεῖα, δηλονότι, δυνάμενα νὰ λάβωσι τὴν στερεάν μορφήν. Οἱ νεφελῶδεις ἄρα ἦσαν καὶ θὰ ἐξακολουθήσωσιν ὄντες ἀεῖποτε αερωδεις, πλὴν ἐὰν ὅλως διάφοροι τῶν νῦν συνιστάσῶν αὐτοῦς ὕλων προσέλωσιν εἰς αὐτοὺς ἐξ ἄλλης τοῦ οὐρανοῦ χώρας. Ἐπίσης συνάγεται ἐντεῦθεν ὅτι νεφελῶδεις τινές, οἷον ὁ τῆς Ἀνδρομέδας, ἀκριβέστερον εἶδει νὰ ταχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀστέρων σχηματισμῶν, διότι παρέχουσι φάσμα συνεχές, ἀνάλογον πρὸς τὸ τῶν σωρῶν τῶν ἀστέρων, καίτοι ἀδύνατον ἀπέδει ν' ἀναλυθῶσι καὶ διὰ τῶν ἰσχυροτάτων ἐπιτηλεσκοπίων εἰς διακεκριμένα ἀστρικὰ σημεῖα.

Μετὰ τὸν περὶ νεφελωδῶν λόγον ὁ κ. Faye προβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀστέρων σχηματισμῶν, οἵτινες καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσιν ἡμᾶς. Ἡ κατηγορία αὕτη τῶν κόσμων περιλαμβάνει τρεῖς διακεκριμένας κλάσεις: τὴν τῶν μεμονωμένων ἀστέρων

ἔσοχος ἑλληνοστῆς καὶ σοφὸς μεταφραστῆς τοῦ Ἀριστοτέλους κ. Barthelemy Saient-Hilaire ἀσθενεῖ καὶ ὅτι κίνδυνον βιάσθην ἢ ζῶν αὐτοῦ ἐνεκα τοῦ προσεχωρηκότος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, διότι ἄγει τὸ ὄγδοηκοστὸν ἔνατον ἔτος. Καίτοι δὲ ἀσθενῶν, οὐ παύεται ἀναγινώσκων καὶ δὴ τοὺς ἑλληνας συγγραφεῖς. Βδύτῳ πᾶς κίνδυνος φαίνεται παρελθών.

Ἡ Δικαιοσύνη τῆς Μαδρίτης ἀγγελλεῖ τὴν προσεχῆ ἐκδοσιν τεύχους, ὅπερ πρόκειται νὰ διεγείρη πάταγον ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ τεύχους τούτου ποιεῖται παραδόξως ἀποκαλύψεις περὶ τῶν ἰσπανῶν συγγραφέων, ἐν οἷς καὶ τις κυρία, οἵτινες μεταφράζουσιν εἰς τὴν ἰταλικὴν ἰκανὰ γαλλικὰ μυθιστορήματα καὶ δημοσιεύουσιν αὐτὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτῶν ὡς ἴδια αὐτῶν ἔργα. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, παρατηρεῖ γαλλικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, γίνονται καὶ ἀλλαγῶν, ἰδίᾳ δ' ἐν Ρωσίᾳ.

— Ἐπειδὴ διερχόμεθα τὴν ἐποχὴν τῶν χορῶν μετῃμφοσιμένων, ἀναγράφομεν τὸ ἐξῆς οὐχὶ ἀμερικανικόν. Ἐν Τουρίνῳ, ἐν τῷ θεάτρῳ Carignano, ἐργολάβος χοροῦ μετῃμφοσιμένου, μὴ δυνάμενος νὰ προσελκύσῃ τὸν κόσμον, ὅπως ἐπιτύχη τούτου, ἀνέγραψεν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ ὅτι τὸ εἰσιτήριον, τιμώμενον πρὸς πέντε φράγκα, παρέχει: Il Diritto ad un a si-

ρων, τὴν τῶν διπλῶν, τριπλῶν ἢ ποζλα-
πλῶν καὶ τὴν τῶν ἀστρόφων σωρῶν.

Οἱ ἀστέρες τῆς πρώτης κατηγορίας διαίρουνται
κατὰ τὸ εἶδος τοῦ φάσματος αὐτῶν (κατάταξις πα-
τρὸς Secchi) εἰς τρεῖς τάξεις, ἥτοι εἰς ἀστέρας λευ-
κοῦς, εἰς κιτρίνους καὶ εἰς ἐρυθροῦς.

Τὸ φάσμα τῶν τῆς πρώτης τάξεως ἀστέρων εἶνε
συνεχές, διαυλακούμενον ὑπὸ τινῶν λεπτῶν μελαί-
νων ραβδώσεων. Ἐν αὐτῷ παρατηρεῖται μεγάλη τῆς
κυανῆς καὶ ιανθίνου χώρας ἑκτασις, προδίδουσα τὴν
ὑψηλὴν θερμοκρασίαν τῆς φωτοδόλου ἐπιφανείας,
ἥτοι τῆς φωτοσφαιρας τῶν ἀστέρων τούτων. Αἱ μέ-
λαιναι γραμμαί, ὀφειλόμεναι εἰς λεπτὰ στρώματα
ἀτμῶν σιδήρου, μαγνησίου καὶ ἄλλων, εἶνε τοσοῦ-
τον ἀσθενεῖς, ὥστε μόλις νὰ διακρίνονται· τούναν-
τιον δέ, λίαν δεδηλωμένοι εἶνε αἱ τέσσαρες τοῦ ὑδρο-
γόνου ραβδώσεις, ἥτοι ἡ C ἐν τῷ ἐρυθρῷ, ἡ F ἐν τῷ
κυανοπρασίνῳ καὶ αἱ V καὶ W ἐν τῷ κυανῷ καὶ τῷ
ιανθίνῳ. Ἡ τάξις αὕτη περιλαμβάνει τὸ πλεῖστον
(60 0/0) τοῦ ὅλκου ἀριθμοῦ τῶν ἀστέρων, ἐν οἷς
πολλοὺς τῶν ὠραιότατων, οἷοι ὁ Σείριος, ὁ α τῆς
Λύρας, ὁ α τοῦ Ἄετος, καὶ ἄλλους πολλῶ ἐκείνων
ἥττον λαμπροῦς.

Οἱ εἰς τὴν δευτέραν τάξιν ἀνήκοντες ἀστέρες, ἀ-
ποτελοῦντες τὰ 35 0/0 τοῦ ὅλκου ἀριθμοῦ τῶν ἀστέ-
ρων, δίδουσι φάσμα χαρακτηριζόμενον ὑπὸ πλείθους
μελαίνων ραβδώσεων λίαν δεδηλωμένων, ἀνηκουσῶν
δὲ εἰς τοὺς ἀτμούς τῶν διαφόρων ἡμετέρων μετάλ-
λων, ἐν οἷς ἀσφαλέςτατα ἀνεγνωρίσθησαν ὁ σίδηρος,
τὸ ἀσθέστιον, τὸ μαγγάνιον, τὸ νικέλιον, τὸ μαγνή-
σιον, τὸ κοβάλτιον, τὸ χράμιον, τὸ νάτριον καὶ
ἄλλα. Ἐν τοῖς φάσμασι τῶν ἀστέρων τούτων ὑψί-
στανται μὲν αἱ χαρακτηριστικαὶ τοῦ ὑδρογόνου ρα-
βδώσεις, ἀλλ' ἥττον ἐναργεῖς, ἀσθενέστερον δὲ εἶνε

g n o r a. Οὗτος ὑπερέβη τὴν ἀτμοπλοικὴν ἐταιρείαν ἐκείνην,
ἥτις, ὅπως ἀγρεύσῃ ἐπιβάτας, οὐ μόνον τὸ εἰσιτήριο παρεῖχε
δωρεάν, ἀλλὰ καὶ πῖλ ἀφί.

Ἐν τῷ προσεγεῖ συνεδρίῳ τῆς Οὐκαιογκτῶνος συζητηθήσεται
πρότασις ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ A. J. Cummings περὶ τῆς ἀ-
νάγκης τῆς συνθέσεως νέου ἐθνικοῦ ἀμερικανικοῦ ὕμνου. Ἄν ἡ
πρότασις γείνη δεκτὴ, προκήρυχθήσεται ἀγὼν πρὸς σύνταξιν καὶ
μελοποίησιν τοῦ ὕμνου.

Ἐν Βερολίῳ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γουλιέλμου Γ'. ἐδη-
μοσιεύθη Gavotte des Lanciers. Ὁ χορὸς οὗτος ἐξετελέσθη
τὸ πρῶτον ἐν τῇ Αἰθῆ ὑπὸ τεσσάρων ζευγῶν καλλιτεχνῶν τοῦ
βασιλικοῦ Μελοδράματος ἐνώπιον τοῦ ἀποκράτορος καὶ τοῦ κό-
μητος Hochberg, οἵτινες ἦσαν καὶ οἱ μόνοι θεαταί. Ὁ χορὸς
οὗτος ἐγένετο ἤδη τοῦ συρμοῦ ἐν Βερολίῳ. Ἄς ἴδωμεν ἂν θὰ
ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν, ἵνα συμπληρώσῃ τὴν Pas de
quatre.

Ἐξακολουθεῖ ἔτι ἐν Παρισίαις νὰ γίνηται λόγος περὶ τοῦ νέου
ἀκαδημαϊκοῦ Brunetiere καὶ τοῦ εἰσιτηρίου αὐτοῦ λόγου. Παρ-
θημοσιογραφίας δὲ προκειμένου ἡ Revue Bleue δημοσιεύει

καὶ τὸ κυανοῦν καὶ ιανθίνον τμήμα, ὅπερ ἐρμηνεύει
τὸν ὑποκίτρινον αὐτῶν χρωματισμόν.

Οἱ ἐπισημότεροι τῶν εἰς τὴν τάξιν ταύτην ἀνή-
κόντων ἀστέρων εἶνε ὁ Ἥλιος, ὁ Λαμπαδίας (Alde-
baran), ὁ α τοῦ Βοώτου καὶ ἄλλοι.

Τελευταῖον οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν τρίτην τάξιν ἀ-
στέρες, ἀποτελοῦντες τὰ 5 0/0 τοῦ ὅλκου ἀριθμοῦ
τῶν ἀστέρων, δίδουσι φάσμα χαρακτηριζόμενον ἰδίᾳ
ἐκ τῆς ἀμυδρότητος τῆς κυανῆς καὶ ιανθίνου αὐτοῦ
χώρας, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ὀλοσχεροῦς τῶν ραβδώσεων
τοῦ ὑδρογόνου ἐλλείψεως, καὶ τελευταῖον ἐκ τῆς
παρὰ τὰς συνήθεις ραβδώσεις παρουσίας ταινιῶν ἀ-
πορροφῆσεως, αἵτινες παρέχουσιν αὐτῷ ὄψιν ραβδω-
τὴν (aspect cannelé).

Ἀστέρες τῆς τάξεως ταύτης εἶνε ὁ α τοῦ Ὠρίω-
νος, ὁ α τοῦ Ἡρακλέως καὶ ἄλλοι.

H. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ἐπιστολὴν τοῦ παιητοῦ Andrieux, δι' ἧς οὗτος αἰτεῖται παρὰ
τοῦ Βοναπάρτου τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος
Propagateur, παραβάλλεται δὲ ἡ δημοσιογραφία πρὸς τὰ λε-
χθέντα ὑπὸ τοῦ Αἰσώπου. «Αἱ ἐφημερίδες, λέγει ὁ Andrieux,
ὀμιάζουσι τοῖς λεχθεῖσι ὑπὸ τοῦ καλοῦ Αἰσώπου, ὅστις ἔλεγεν
ὅτι, οὐκ ἔστι χεῖρον οὔτε κρεῖττον· εἰ τὰ κακὰ δέον νὰ παρέρ-
χωνται, ἐν σιγῇ, διότι βλάπτουσι, τὰ καλὰ δέον νὰ προστα-
τεύωνται, διότι εἰσὶν ὠφέλιμα».

Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένη Ἑστία ἀγγέλλει ὅτι ἀπὸ τοῦ
ἐπιόντος μηνὸς μαρτίου μετατραπήσεται εἰς ἡμερησίαν, κατὰ δὲ
δεκαπενθημερίαν θὰ ἐκδίδεται Εἰκονογραφημένη Ἑ-
στία. Τὸ πρόγραμμα αὐτῆς ἀναπτύσσει ἐν τῷ τελευταίῳ
τεύχει.

Αἱ Ἀθῆναι εὐστερήθησαν τύπου ἰδιαιτέρου, τοῦ Κῶστα τοῦ
ρήτορος. Δὲν θ' ἀκουσθῆ πλέον λέγων λόγους πεντάρικους ἢ δε-
κάρικους, καθ' ἃ φέρεται ἐν τῷ Μ π ἄ ρ μ π α - Λι ν ἄ ρ δ ω τοῦ
Κόκκου, εἰσήγησε διὰ παντός. Αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες ἔπλεξαν
τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ.

O. A.

ΤΟΥ ΜΙΣΟΥΣ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

LEON DE TINSEAU

A'.

ὑπὸ τὸ ἦθος τῆς ἀγανακτήσεως ὁ κόσμος ὑποκρίπτει περιέργους συγγνώμας πρὸς τὴν ἀψηφούσαν τοὺς νόμους αὐτοῦ τόλμην καὶ πρὸς τὴν μάλλον ἢ ἥττον δεξιὰν δολοπλοκίαν, ἥτις κρούει τὰς θύρας αὐτοῦ. Εὐκόλως μάλιστα εἶτα κρίνεται ὅτι οὔτε τοὺς σαρκασμοὺς τῆς φιλοσοφίας, οὔτε τοὺς κεραυνοὺς τῆς θρησκείας ἀπεχθάνεται, διότι ἡ καταπολέμησις τῆς τυραννίας ἢ τῆς διαφθορᾶς αὐτοῦ εἶναι προσεπικύρωσις τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Τούτου ἕνεκα διὰ παντὸς χρόνου πασύδει ὁ κόσμος συρρέει εἰς τὰς ἐξελισσούσας τὰ γελοῖα αὐτοῦ κωμῆδίας, ταύτου ἕνεκα ἀκροέστως ἀγαγινώσκει τὰ ἔργα τῶν μυθιστοριογράφων, οἵτινες περιάγουσιν εἰς τὰς κακίας αὐτοῦ τὸν φακὸν τῆς ἀναλύσεως· καὶ τούτου ἕνεκα ἐξ ὅτου ὑπάρχουσιν ἄμβωνες ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐπὶ τῶν ἀμβῶνων ἱεροκήρυκες, κοσμικὴ πλειάς, τὴν ταπεινοφροσύνην ὑποκρινομένη, κάθηται εἰς τὰς πρώτας τάξεις τῶν πιστῶν, ἀπογευομένη ὑπερηφάνως τοῦ ἱεροῦ ἀναθέματος: **Ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης.** Τὸ ἀνάθεμα τοῦτο μετεποίησεν εἰς ἔμβλημα ἀποδεικτικὸν τῆς ἀρχαίας αὐτῆς εὐγενείας, ἀπαραλλάκτως ὡς ἀριστακρατικὸς οἶκος, ὅστις θὰ ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ ὅτι τῶν προμητόρων αὐτοῦ μία τις ἦδη ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σολομῶντος ἐσφάλη καὶ παρέπεσε.

Τούναντιον ὅλως κατὰ πάντων ὅσοι θέλουσιν ἀνωτέρω αὐτοῦ νὰ κινῶνται, ὅσοι θρασέως ἀπαξιούθῃ νὰ προσλαμβάνωσιν αὐτὸν μάρτυρα τῶν ἀγῶνων, τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀπολαύσεων αὐτοῦ, ὁ κόσμος αἰωνίως μνηστικακτεῖ· θάπτον ἢ βράδιον ἐπιψηλάσσει αὐτοῖς ἐκδίκησιν, καίτοι ἀναγκάζεται πρὸς καιρὸν νὰ προσμειδιᾷ εἰς τὴν εὐτυχίαν ἢ ἐπιτυχίαν αὐτῶν· οὕτως ὁ Μεθιστοφελῆς κολαφιζόμενος ὑπὸ τῆς στυγρᾶς δυνάμεως τοῦ ὑψηλοῦ καὶ τοῦ θείου, ἀποχωρεῖ προοκαίρως ὑποτονορῶζων ἐν τῇ βυβλοδομουμένῃ λύσει αὐτοῦ: «Θ' ἀνεύρωμεν ἀλλήλους, ὦ φίλοι», καὶ τῆς ὥρας ἐπιστάσης, ἀνηλεῶς τὸ βέλος ἐξακοντίζει.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν αἱ σκέψεις αὗται ἐπῆλθον βεβαίως εἰς τοὺς βουλευέσθαι καὶ προβλέπειν ἠσκημένους παρατηρητὰς, βλέποντας τὴν ἀόριστον δυσθυμίαν, ἥτις ἐξεδηλώθη ὑποκῶφως ἐν ταῖς ἀνωτέραις σφαίραις τῆς κρατίστης κοινωνίας, ὅτε ἐν τῷ προαστείῳ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ καὶ τοῖς προσαρτήμασι διενημέθη, οὐχὶ ἀφθόνως, τὸ ἐπόμενο διπλοῦν ἀγγελτήριον.

Ὁ κόμης δὲ Σενάκ λαμβάνει τὴν τιμὴν r' ἀγγελίᾳ τοῦς γάμους αὐτοῦ μετὰ τῆς δεσποινίδος δὲ Κιλλιάρ.

Μελαθρον Σενάκ ἐν Ἀρδέσση, τῆ . . .

Ἡ κυρία δὲ Σαβορρά, τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου τῆς Μερθῶν, λαμβάνει τὴν τιμὴν r' ἀγγελίᾳ τοῦς γάμους τῆς ἀνεψιᾶς αὐτῆς δεσποινίδος δὲ Κιλλιάρ μετὰ τοῦ κόμητος δὲ Σενάκ.

Μονὴ τῶν Βερναρδίνων ἐν λεωφόρῳ Κλέβερ, τῆ . . .

Εὐάρμοστον βεβαίως ἦν τὸ συνοικέσιον καὶ ὡς πρὸς τὸ ὄνομα καὶ ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν. Οἱ Κιλλιάρ καὶ οἱ Σενάκ εἰσὶν ἐκ τῶν ἀρίστων οἰκῶν τῆς Προβηγκίας καὶ τῆς Λαγκεδόκης· τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἐνεκαίνιζε τὸν συζυγικὸν αὐτοῦ βίον μετὰ προσόδου 120000 φράγκων κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς· προσωπικῶς περὶ αὐτῶν ὀλίγιστοι ἠδύναντο νὰ ποιῶνται λόγον καὶ αὐτοὶ δὲ ἀναπολοῦντες αὐτοὺς πρὸ πολλῶν ἐτῶν.

Ὁ Ἀλδέρτος δὲ Σενάκ ἦχετο ἐκ τοῦ κόσμου αἰθνηδίας καὶ ἀπροσδοκίως μεταβαίνων εἰς τοὺς ἀντιποδας· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς φυγῆς ταύτης, ὁ κόσμος ἐδόλεπεν ἐν τῷ νεαρῷ λιποτάκτη θεράποντα ἠκίστα ζηλωτῆν, προδήλως δὲ πυρρωιστῆν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ χεῖρονα τῆς πρώτης θεεώρησε τὴν ἐσχάτην πλάνην. Ὁ Ἀλδέρτος οὐδαμοῦ ἐνεφανίζετο, ἐκ δὲ τοῦ γνωστοῦ γεγονότου εἶδους τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐπιστεύενο εἰκότως ὅτι πολλῶ ὀλιγώτερον ἐμερίμνα περὶ γυναικῶν ἢ περὶ ὑποψηφιότητος εἰς τὴν

Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν. Ἐκ τούτου κατὰ τὴν ἀπροσδόκητον εἰσοδὸν τοῦ γάμου αὐτοῦ πολλαὶ ἐπικληροὶ συνωφρῶθησαν χῆραι ἀναπολοῦσαι τὰς ὑποκριτικὰς ὑπὲρ τῆς ἀγαμίας δηλώσεις, δι' ὧν ὁ ὑπουργὸς ἐκείνος ἀντέστη εἰς τὰς ἀποπειράς αὐτῶν.

Περὶ δὲ τῆς νέας κομῆσεως δὲ Σενάκ πολλῶν χεῖρονα ἐλέγοντο· ἢ ἐλαφρότερα καθ' αὐτῆς ὀνομασία ἢ ἢ ἀπορρασωθεῖσα, καὶ τὴν ὀνομασίαν ταύτην δὲν ἔλειπον νὰ τῆ ἀποδίδωσι μάλιστα αἱ μητέρες, αἵτινες περιποιοῦνθεῖσαι ἐπὶ ἕνα ἢ δύο χειμῶνας τὸν Σενάκ, εἶχον ἐτι ἀνυπάνδρους τὰς θυγατέρας αὐτῶν.

Νσαγαί τινες γυναῖκες, ἀρχαῖαι μαθήτριάς τῆς περιφανοῦς μονῆς τῆς λεωφόρου Κλέβερ, ἔχουσαι ἐλευθέραν ᾗν εἰσοδὸν εἰς αὐτήν, ἐπινώρθουν τὰ πράγματα καὶ ὑπερήσπιζον τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν σύντροφον κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν.

— Ἡ Θηρεσία, ἔλεγον, οὐδέποτε ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα· ὁ γάμος αὐτῆς ἀπεφασίσθη τὴν προτεραίαν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐμελλε νὰ γείνη ἢ περιδοθῆ· εἶναι λοιπὸν τόσον ἀπορρασωθεῖσα ὅσον καὶ ἡμεῖς.

— Πολλὴ τῆ ἀλθεία ἢ λεπτότης! Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἦτο ἐγκλειστος ἐκεῖ καὶ ὄλος ὁ κόσμος τὴν θεώρει ἤδη σωστὴν μοναχὴν. Ἄλλως δὲ λαμπρὰ μονή, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται ὁ τυχὼν, ὡς εἰς πανδοχεῖον.

— Ἄλλ' ὄχι ἀγαπῆτὴ κυρία! ἢ Θηρεσία ἐγνώρισε τὸν κ. δὲ Σενάκ εἰς ἕν ταξείδιον ἐν Αἰγύπτῳ...

— Ἄλλη ἱστορία αὐτὴ! ἐν Αἰγύπτῳ! ἢ νεανίς λοιπὸν αὐτὴ ἐγύριζε τὸν κόσμον ἐν ᾧ πάντες ἐφαντάζοντο αὐτὴν εἰς τὸ καλλίον τῆς· αὐτὴ δὲ εἶναι μοναχὴ κατὰ τὸν ἀμερικανικὸν τρόπον.

— Ἄλλ' ἢ ταλαίπωρος κόρη δὲν ἐταξείδευε χάριν διασκεδάσεως· συνάδευε τὸν σπιθικὸν ἀδελφὸν τῆς, τόσον ἀσθενῆ, ὥστε ἀπέθανε μ' ὄλον τὸ εἰς Αἴγυπτον ταξείδιον του...

— Καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τῆς νοσοκόμου του· ὁ Σενάκ θὰ ἐξέθικε τόσον πολὺ τὴν δεσποινίδα, ὥστε τὸ μοναστήριον τῆ ἀψῆκεν αὐτὴν εἰς λογαριασμὸν του.

— Ἐχετε λάθος, διότι μετὰ τὸ ταξείδιόν τῆς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ παρέμεινε ἐκεῖ δύο ἐτη σχεδόν.

— Καλὰ! ἐννοῶ τί τρέχει. Φαίνεται ὅτι ὁ κύριος κάπως τὴν ἀπήγαγεν.

— Εἶναι πιστευτὸν τούτο; ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἢ κυρία δὲ Σαβορναί, ἥτις εἶναι ἀγία γυνή, οὐδέποτε θὰ ὑπέγραφε τὰ ἀγγελτήρια, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον θὰ συνῆνει νὰ γείνη ὁ γάμος ἐν τῷ ναῶ τῆς μονῆς, ἐνώπιον τῶν καλογραῖων καὶ τῶν μαθητῶν.

— Ἔστω· ἀλλ' οἱ δύο σύζυγοι δὲν εὔρον, οὔτε ὁ εἰς, οὔτε ἡ ἄλλη, ἄλλην τινὰ ὑπογραφήν διὰ τὰ ἀγγελτήρια, παρὰ μόνον τὴν ὑπογραφήν μιᾶς γραίας μοναχῆς, ἥτις οὔτε κἀν τὸ ὄνομα αὐτῶν φέρει; ὑπὸ ἐποψὴν συγγενείας ὁμολογητέον ὅτι τὰ ἀγγελτήρια εἶναι λίαν πτωχὰ καὶ ὡς νὰ μυρίζουν ἐκθετον.

— Δὲν πταῖουν αὐτοὶ ἐὰν ὁ Χριστιανός]δὲ Κιλιάν, ὁ ἀδελφὸς τῆς νέμψης ἦτο ὁ τελευταῖος τῆς γενεᾶς του, καὶ ἐὰν δὲν ἔχουν οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα, οὔτε ἀδελφόν, οὔτε ἀδελφὴν...

Ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας παραπλήσια συνδιαλέξεις ἐγίνοντο ἐν πεντηκοντάδι αἰθουσῶν τῶν μάλιστα θαμιζομένων ἐν Παρισίοις. Ἄλλ' ἐὰν πάντοτε ὑπῆρχον οἱ κατὰ τοῦ νεαροῦ ζεύγους ἐπιτιθέμενοι, σπανιότερον εὐρίσκοντο φιλόνηρωποι ψυχαὶ συννηγοροῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐν τούτοις αἱ ἐπιθέσεις ἐγίνοντο μετριοτύπος, εἴτε ἐκ συναισθήματος τῆς ἀριστοκρατικῆς ἀλλελεγγῆς, εἴτε διότι τὰ ὀλίγα περὶ αὐτοῦ γνωστὰ ἦσαν μᾶλλον ὑπὲρ αὐτοῦ. Κατόπιν ὀριμῶς σκέψεως ἐκρίθη ὅτι ἀπρεπὲς θὰ ἦτο νὰ μὴ δοθῆ ἐλευθέρα εἰσοδος εἰς τὸ ἰδιότροπον ζεῦγος καὶ νὰ μὴ παραστῶσι πάντες εἰς τὰς αἰθούσας αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἀπεφασίσθη ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ ἴνοιγε ταύτας εἰς χορδὴς καὶ διασκεδάσεις. Καὶ ὄντως ἐν τῇ ὑπῆρχον ἀνεπίδεκτον συζητήσεως, ὅτι τὸ ἀρχαῖον μέγαρον Κιλιάν, γενόμενον μέγαρον τοῦ Σενάκ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ τελευταίου μαρκισίου καὶ τοῦ γάμου τῆς Θηρεσίας, ἦν ἐκ τῶν μεγαλοπρεπεστάτων τῶν Παρισίων, τὸ μόνον ἴσως ἐξ οὗ ἢ Ἐπανάστασις καὶ αἱ ἐξωραϊδεῖς τῆς πόλεως δὲν ἀφῆρσαν οὔτε ἐν δένδρον, οὔτε ἕνα λίθον, οὔτε ἕνα τάπητα, οὔτε ἐν ἐπιπλόν. Ἐν κεφαλαίῳ ἢ ἀνωτάτῃ κοινωνίᾳ προὔπεδεικνυεν εὐμενῶς μᾶλλον πρὸς τὰς Σενάκ διαθέσεις, αὐτεῖς δὲ ὑπελείπετο νὰ ἐπωφεληθῶσιν εἰγνώμωνως ἐκ τούτων περὶ ὧν ἀκριβῶς ἴκιστα ἐφαίνοντο μερμηλώνοντες. Παρῆλθεν ὁ φεβρουάριος, — ὁ γάμος ἐτελέσθη τὴν Ὑπαπαντῆν, — καὶ τὰ ὑψηλὰ παράθυρα τοῦ μεγάρου ἔμειναν κεκλεισμένα· διέρρευσεν ἢ τεσσαρακοστή, ἐσήμαναν οἱ κώδωνες τοῦ Πάσχα, πανταχοῦ οἱ χοροὶ ἀνηγγέλθησαν, ἐκτὸς μόνον παρὰ τὰς Σενάκ, περὶ ὧν τὸ προάστιον οὐδὲ λόγον ἤκουε πλέον. Μικροῦ δεῖν κατεζήταν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀστυνομίας.

Τοσαύτη πρόνοια ἐλήφθη ὥστε νὰ συντάξωσιν ἐκ τῶν προτέρων τοὺς πίνακας τῶν γευμάτων καὶ τοὺς καταλόγους τῶν κεκλημένων παρὰ τοῖς Σενάκ, ὥστε πολλοὶ ἤρξαντο ὀργιζόμενοι ὅτε διήρχοντο ὑπὸ τὰ ἐπιμόνωσ κεκλεισμένα παράθυρα· τὸ πολὺ θὰ παρεχόρουν ὀλιγόμινον προθεσμίαν διὰ τὰ ἐπισκευὰς, ὧν ἔχρηζε τὸ μέγαρον, ἂν τὸ νεαρὸν ζεῦγος προσβαῖνεν εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐπισκέψεων, ἀλλ' οἱ νεόνυμφοι πρὸς τε τοὺς ἐπιγεομένους καὶ πρὸς τοὺς πολυπράγμονας ἐφαίνοντο λίαν ἀδιάφοροι, ἐν ἄλλαις λέξεσι περιεφρόνουν τὸν κόσμον.

Ἐκ τούτου καὶ ὁ κόσμος ἀγανακτῆσας ἐπὶ τῷ παραδείγματι τούτῳ τῆς ἀνυποταξίας, ἔκρινε καλὸν νὰ προβῆ εἰς σοβαρωτάτην ἀνάκρισιν· εὐτυχῶς ἔλειπον οἱ μάρτυρες, καὶ αὐτοὶ ἐτι οἱ τοῦ γάμου, διότι τρεῖς αὐτῶν, ἐλθόντες ἐπὶ τούτῳ ἐκ τῶν ἀδύτων τῶν ἐπαρχιῶν, ἀπὸ πολλοῦ ἐπανεκάμψαν εἰς τὰ μέλαθρα αὐτῶν. Ἐκινδύνευσέ τις νὰ πιστεῦσῃ ὅτι οἱ νεόνυμφοι εἶχον προῖδει τί θὰ συνέβαινεν. Ἄλλὰ χάρις τῷ Θεῷ! ὁ τέταρτος μάρτυς διέμεινε ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, ἀλλ' ἦν ὀδοπικοντούτης, καὶ δεῖλαιος γέρον κρουολογῆσας κατὰ τὴν τελετήν, ἐπάλαυνεν ἄνευ ἐλπίδος πρὸς σφθοδρὰν βρογχίτιδα εἰς μεμονωμένον μέγαρον τῆς ὁδοῦ Cherche-Midi. Ἀνελθεὶς ὅπως διήποτε ἐπερωτηθεῖς ἐν τῷ μεταξὺ τῶν πνιγμῶν αὐτοῦ, ἔσχε τὸν καιρὸν νὰ δηλώσῃ ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο μῦθος, ὅτι ὁ Ἀλβέρτος καὶ ἡ Θηρεσία ἔζων καὶ ἐκινούντο, ὅτι νόμῳ τε καὶ πράγματι ἐνυμφεῖ-

θησαν, ὅτι μάλιστα ἐφαίνοντο ἰδιαζόντως πρὸς ἀλλήλους προσκείμενοι προσέθηκε—καὶ ὁ ἀγαθὸς γέρον ἦν γνώστης τῶν τοιούτων,—ὅτι οὐδέποτε εἶδεν ἐρωμενέστερον καὶ ἐρασιμώτερον γαμβρὸν καὶ οὐδέποτε εὐμορφωτέραν, εὐπρεπεστέραν καὶ εὐπαρυσωτέραν νέμην, μεθ' ἧ ἀψῆκε τὸ πνεῦμα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀρχαία μαθήτρια. ἦτις ἐξικολούθει οὐσα εὐνοουμένη τῆς κυρίας δὲ Σαβορναί ἔμαθεν ἐξ αὐτῆς ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν τελετὴν τῶν γάμων τὸ νεαρὸν ζεῦγος μετέβη εἰς τὸ μέγαρον Κιλλιάν, ἐνθα παρέμεινεν ἐν στενωπάτῃ μονῶσει ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας. Ἡ παρὰθεσις αὕτη τῆς ἐθιμοτυπίας ἐθεωρήθη λίαν ἐπιμεμπτος. Γεροντοκόρη τις εἰς ἣν τὸ ὄριμον τῆς ἡλικίας παρεῖχε πλήρες δικαίωμα παρησίας, δὲν ἐδίστασε νὰ εἴπῃ.

— Ἐάν ἐγὼ ἦμην εἰς τὴν θέσιν τῆς δοκίμου, θὰ ἔκρινα ὅτι ὁ ἐν τῷ μεγάρῳ νυμφικὸς θάλαμος δὲν ἀπείχετο ἀρκούντως ἀπὸ τοῦ κελλείου τῆς λεωφόρου Κλέδερ καὶ θὰ ἐνόμιζον ὅτι θὰ διέπραττον ἱεροσυλίαν ἐάν δὲν εἴψευγον μακρότερα.

— "Ω! δεσποινίς ἀπάντησεν ὁ βαρῶνος Ζαβεργλάκ ὁ μεθ' ὅλα τὰ ἐξήκοντα αὐτοῦ ἐτη τρελλόσπαις τοῦ προαστείου, εὐκόλως πᾶς τις βλέπει ὅτι δὲν ἔχετε πείραν τῶν τοιούτων! θὰ ὑπεχρεοῦτε λοιπὸν τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους νὰ περιμεινώσιν ἕως οὗ φθάσωσιν εἰς τὴν σελήνην διὰ νὰ σκεθῶσι περὶ τῶν ἀπολαύσεων τῆς γῆς;

— Ἀλλως δέ, παρετήρησεν ἡ νεαρὰ μαρικιδία Βοαβουσσέ, συγγενὴς τοῦ Ἀλδέρτου, ἔμαθον ἐγὼ μερικὰς λεπτομερείας. Οἱ νεόνυμφοι οὐτὲ κἀν ἐγευματίσαν μόνοι, διότι, ὡς γνωρίζω ἐκ καλῆς πηγῆς, συμπαρακάθησε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν ἡ ἀρχαία παιδαγωγὸς τῆς νέας μου ἐξαδέλφης μίστρας Κράου.

Ἄγνωστον ἀφ' ἑτέρου ἦν ποῦ ὁ Σενάκ καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἀπελθόντες τῶν Παρισίων δινηθῆσαν. Πιθανῶς ἐκρύπτοντο ἐν τῷ ἀρχαίῳ μελάρῳ τῶν Σενάκ, φεοδαλικῶ οἴκῳ ἀπὸ πολλοῦ ἀκατοικητῶ, ἐγκεικλιμένῳ δ' ἐντὸς τῶν ὁρέων τῆς Ἀρδέσης. Ἐμελλον ἄρα γε νὰ διέλθωσιν ἐκεῖ ὀλιγήμερον αἰῶνα οὐδένα βλέποντες; Λαμπρὸν μέσον ὅπως ὁ κόσμος ἀποστραφῆ αὐτούς! προσφῆτεον οἱ ἄνθρωποι τῆς πείρας.

Ἄλλ' αἰθνης ἐγνώσθη ὅτι συνήντησαν τοὺς Σενάκ ἐν Αἴγυπτῳ. Βεβαίως ἐπανελάμβανον χάριν ἐρωτικῆς ἱεροπροσκυνήσεως τὴν ἐκδρομὴν, ἦτις πρὸ δύο ἐτῶν τοσοῦτον αἰδίως ἐπ' αὐτὰς ἐπέδρασεν. Ὡς ἐκ τούτου ἐτάχθησαν εἰς τὴν σειράν τῶν αἰθεροδαμόνων ἐξ ὧν οὐδὲν καλὸν δύναται τις νὰ προσδοκῆ καὶ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐγίνετο λόγος.

— Καταλαμβάνουν τὸ σφαλερὸν τῆς θέσεως τῶν, ἀνεκίρυσεν ἡ αὐστηρὰ μαρικιδία Καστελδούκ, καὶ δὲν τολμοῦν νὰ παρουσιασθοῦν πρὶν ἢ ληθμονηθῆ ἢ ἱστορία τῶν. Γάμος δοκίμου καὶ γάμος διεξυγμένης εἶναι κατ' οὐσίαν τὸ ἴδιον πρᾶγμα.

Μετριώτερον ὁ βαρῶνος Ζαβεργλάκ, ὅστις προθύμως ὑποδέχεται τὸ πρόσωπον ἐρασιτέχνου δικαστοῦ ἐν τοῖς κοινωνικοῖς ζητήμασι, συγκεφαλαιώσας τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ ἀπήγγειλε τὴν ἐπομένην κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν·

— Εὐχομαι οἱ εἰκοσὶν ἢ τριάκοντα γάμοι, οἵτινες θὰ γείνωσι παρ' ἡμῖν τὸ ἔτος τοῦτο νὰ μὴ παρουσιάσωσι τι τὸ μᾶλλον ἐπιλήψιμον αὐτοῦ! Οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἐν μόνον ἔχουν οφάλαμα ἐκ τοῦ ὁποίου μόνοι αὐτοὶ θὰ ὑποφέρωσι. Μαντεύω ὅτι εἶναι διάφοροι τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ὄντων μετὰ τῶν ὁποίων ἐκληρώθησαν νὰ ζήσωσι. Θέλουσι νὰ ἦναι ἀνώτεροι τῆς ἐποχῆς τῶν, καὶ νομίζουσιν ὅτι δύνανται νὰ δώσωσι πανταχοῦ τὴν πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὸ αἶσθημα· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ μυθιστοριογράφοι μας ἀποφεύγουσι σήμερον εἰς τὰ βιβλία τῶν τῶ αἰσθημα, διότι γνωρίζουν ὅτι δὲν ἔχει πλέον πέρασιν. Ἐάν ἦμην στενὸς φίλος τῶν δύο ὄνειροπόλων, θὰ τοὺς συνεδούλευα νὰ μείνωσι διὰ παντὸς ἐν Αἴγυπτῳ, μολονότι καὶ αὕτη ἀκόμη εἶναι πολὺ πλησίον. Ὅταν εὐρεθῶσιν ἀπέναντι τῆς ζωῆς, ὁποίαν μᾶς τὴν ἐδημιουργήσαν καὶ ὁποίαν τὴν ἐδημιουργήσαμεν, τότε θὰ τοὺς ἐρωτήσω πῶς εὐρίσκουν τὰ πράγματα.

Ὁ Ζαβεργλάκ σπανίως ἤτο τόσον συμπαθὴς πρὸς τὸν πλησίον, διότι ἡ εὐμείνεια δὲν ἤτο τὸ ἰδιάζον αὐτοῦ ἀμάρτημα. Τὸ μέλλον ἐπρόκειτο νὰ καταδείξῃ ἐάν μεθ' ὅλην ταύτην τὴν ἐπιεικειαν ἐγένετο μάντις κακῶν. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐξεδίδεδε τὸν χρῆσμον τοῦτον, ἡ Θηροσεία δὲ Σενάκ ἔγραφε πρὸς τὴν μίστρας Κράους, ἦτις διήλθε κατὰμονος ἐν τῷ ἀρχαίῳ μελάρῳ χειμῶνα διάφορον ἐκείνου, ὃν διήλθε τὸ νεαρὸν ζεῦγος, τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν·

«Κάϊρον, 25 Ἀπριλίου 188 . . .

» Ἀγαπητὴ Κάθλιν, γνωρίζετε διὰ τί περιορίσθη ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου νὰ σᾶς ἀποστέλλω ἀπλῶς δελτία περὶ τῆς ὑγείας μας; Διότι—συνήθισα νὰ σᾶς ὁμολογῶ τὰ πάντα—ἡ υπερπόντιος ἐκδρομὴ μας μοὶ ἐνέπνεε παραλόγους φόβους· ἀλλὰ μαντεύετε βεβαίως ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον με ἐφόβιζε, δὲν ἤτο τὸ ταξειδίον αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Πόσον ῥηψοκίνδυνος τόλμη ἐκ μέρους τοῦ Ἀλδέρτου, πόσον ἀλαζονικὴ αὐταρδέσκεια ἐκ μέρους μου ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐν τῇ πεζότητι τῆς ἐπιτευχθείσης εὐτυχίας τὸ ταξειδίον, ὅπερ ἐκάμομεν, τὸ πρῶτον ἐν τῇ ποιήσει τοῦ ἀνεψιόκτου ὄνειρου! Παῖς σχεδὸν ἔτι οὐσα κατενόουν ἦδη ὅτι οἱ ἀστέρες θὰ μοὶ ἐφαίνοντο πολὺ ὀλιγώτερον ὠραῖοι εὐθὺς ὡς θὰ ἡδυνάμην νὰ τοὺς ἐγγίσω. Ἀλλως δὲ ἐνόμιζον ὅτι ὥρας τινὰς τῆς ζωῆς ἰδιαζόντως τερψιθύμους δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ τὰς ἀγαθῆ· τὸ δεύτερον ῥόδον, ἥπερ ὀρέπει τις ἐκ τῆς αὐτῆς ῥοδῆς δὲν δίδει πλέον τὴν μέθην τοῦ πρώτου· τὸ ἕαρ μίαν μόνον ἔχει ἀπόδομα, ἐκεῖνη ἦτις αἰθνης μίαν ἐσπέραν ἐπληξε τὰ ὅσα ἡμῶν διὰ τῆς ληθμονηθείσης νυκτορίας αὐτῆς· τὴν ἐπιούσαν ἄλλην ἀνδῶν ἢ ἡδουσα, ἀλλὰ δὲν εἶναι πλέον ἢ ἀ ν δ ὶ ν.

» Ὡς ἐκ τούτου ἐφοδοῦμην νὰ ἐπανιδῶ τὴν Αἴγυπτον ἐν γένει, ἔτρεμον δὲ ἰδίᾳ ὡς φύλλον πλησιάζουσαν εἰς ἕκαστον μέρος ὅπου ἡ καρδία μου ἀψῆκε μίαν ἐνθύμωσιν. Ἐπανεῖδον πάντα, τὸ Κάϊρον καὶ τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ περιπάτου, μάρτυρας τῆς πρώτης ἡμῶν συναντήσεως, τὸν οἰκίσκον τῆς λεωφόρου Βουλᾶκ, ὅπου βλέπων με κλαίουσαν ἐξ ἀνυσυχίας διὰ τὸν ἀδελφόν μου μοὶ εἶπε·

— Θέλετε νὰ μείνω χάριν τοῦ Χριστιανοῦ;

» Καὶ ἔμεινεν, ὡς ἐνθυμείσθε, ὁ φιλιτατος! καίτοι

περιεμένετο ἐν Γαλλίᾳ, καίτοι ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ, ὡς καὶ ἔχασε πράγματι, μέγα πόνον. Ἔμεινε . . ., καὶ εἶχετε δίκαιον· ἐν Καίρῳ δὲν τὸν συνεκράτησεν ὁ ἀτυχῆς Χριστιανὸς μου!

Ἄλλὰ τὸ κινδυνωδέστατον ἦτο νὰ εἰδῆθω καὶ πάλιν στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Λουζόρ, ὅπου διήλθον, φρονῶ, τὴν μάλιστα δακέθουσαν τῆς ζωῆς μου ὄραν. Διότι ἐδῶ κατενόησα πόσον ἠγαπῶμην καὶ πόσον ἐκινδύνευον ν' ἀγαπήσω ἐγὼ, ἢ ἡ ἐπληρωμένη τῷ Θεῷ μνησθή, ἐγὼ τῆς ὁποίας ἡ δειλαία καρδιά ἦν ἴδιον ἀνηρητημένη ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ, ὡς τὰ ἐρυθρὰ εἰς τοὺς ἁγίους τοίχους κρεμάμενα ἀναθήματα, ἅπερ ὅμως δὲν αἰμορροοῦσι! . . . Θεέ μου! πόσον ἤμην δυστυχῆς! Καὶ δεῖς, κακῆ, μὲ ἀφήκατε νὰ πλανηθῶ μόνη εἰς τοὺς λαβυρίθους τοῦ γρανίτου, ἐφοβεῖσθε τὰς νυκτερίδας καὶ τοὺς ὄφεις! Ἄ! ὁ ἀληθὴς ὄφης τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο ἀποτρόπαιος γυνὴ τῆς ὁποίας δὲν θέλω νὰ γράψω τὸ ὄνομα. Ὁ Θεὸς νὰ τῇ συγχωρήσῃ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ τὸ ἐγκλημα ὅπερ διέπραξα διστάσασα περὶ τοῦ χρηστότατου τῶν ἐπὶ γῆς ὄντων.

Ἡ ἀνθρωπὸς αὐτὸς εἶναι πλέον τι ἢ ἀνθρωπὸς, διαψεύδει τὴν ἀνθρωπίνην σύνεσιν καὶ πείραν. Μετ' αὐτοῦ ἡ πραγματικότης ὑπερβαίνει τὸ ὄνειρον, τὸ πεζὸν εἶναι ἠδύτερον τῆς ποιήσεως, ἢ τῆς προτεραίας εὐδαιμονίας φαίνεται ἀτελής παρὰ τῇ εὐδαιμονίᾳ τῆς ἐπιούσης. Ἄ! πόσον δίκαιον εἶχεν ἐπαναφέρων με ἐνταῦθα! Τώρα βλέπω καθαρῶς ἐν τῇ ψυχῇ μου καὶ ἐν τῇ ἰδικῇ του, αἰτίνες ἀληθῶς εἰπεῖν ἀποτελοῦσι μίαν μόνην. Ὁ τι μοὶ ὑπεσχέθη, ὅ τι μοὶ προήγγειλεν, ἐκπληροῦται. Ναί, τὸ ἀνομολογῶ· ἐὰν τὸ κατ' ἀρχὰς ἔβηνον μακρὰν τοῦ κόσμου πρὸς τὴν θείαν τελειότητα, αἴτιον ἦν ὅτι δὲν εἶχον ἐλπίδα νὰ εὔρω ἐν αὐτῷ—ὡ τῆς ἀθλίας ὑπερηφάνιας!—πλάσμα ἄξιον ἐμοῦ. Καὶ ἰδοὺ τούναντιον, αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἀναξίαν αὐτοῦ, λίαν ἀναξίαν. Ὁ σκοπὸς τοῦ βίου μου μετὰ Θεὸν ἔσται νὰ μειώσω τὴν χωρίζουσαν ἡμᾶς ἀπόστασιν.

»Θεέ μου! πόσον θὰ ἦμεθα εὐεργετικοὶ καὶ εὐδαίμονες! σήμερον τὸ πρωὶ τῷ ἔλεγον.

»— Ὅσον διὰ τὴν εὐτυχίαν μου εἶμαι βεβαία, σὲ ἔχω· ἀλλ' ὁ μέγας φόβος μου εἶναι μὴ δὲν γείνω ἀρκετὰ ὠφέλιμος εἰς τὸν κόσμον. Γνωρίζω ὅτι εἶμεθα ἀρκούντως πλούσιοι ὥστε νὰ εὐεργετῶμεν· ἀλλὰ δὲν θὰ ἦμεθα ἡμεῖς οἱ ὠφέλιμοι, θὰ εἶναι τὰ ἀργύριά μας.

»Ἐγέλασε διὰ τὸ σόφισμά μου, ὡς τὸ ἀπεκάλεσε.

»— Θὰ πράξωμεν, ἀπῆντησε, σπουδαιότερόν τι καὶ δυσχερέτερον τῆς ἰδρύσεως νοσοκομείου ἢ τῆς συντηρήσεως ὀρφανοτροφείου. Θὰ δεῖξωμεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τί ἐστὶν εὐάρμοστον καὶ κατὰ Θεὸν καὶ κατ' ἀνθρώπον ζεῦγος. Ἀπὸ εἰκοσὶν ἢ τριάκοντα ἐτῶν ἀμφιδάλλω ὅτι εἶδεν ὁ κόσμος πολλὰ τοιαῦτα, ἐν ᾧ ἐν μόνοις τοῖς μοναστηρίοις τῶν Παρισίων εὐρίσκονται τὴν ὄραν ταύτην καθ' ἑκατοντάδας μοναχαὶ συγκατέχουσαι πάσας τὰς ἀπαντωμένας εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀρετὰς καὶ πρῶτόν· ὁμολογῶντος ὅτι μία περιπλέον δὲν θὰ συνεισέφερε μέγα τι. Θὰ ἴσθαι πολὺ ὠφελιωτέρα ἀναπαριστώσα εἰς τὸν κόσμον τὴν ἐκλιποῦσαν ἀρχαίαν δέσποιναν, ἐννοῶ τὰς γυναῖκας ἐκείνας τὰς ἀξιοπρεπεῖς ἡμᾶ καὶ ἐπάγωγους τὰς δε-

σποζούσας διὰ τῆς δυνάμεως τῆς τε κοινωνικῆς θέσεως καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν, αἰτίνες ὑπῆρξαν αἱ προμύητοι ἡμῶν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ σοὶ ἐπιμετρήσω καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς καλῆς χριστιανῆς, οἷα εἶσαι; Μὴ λοιπὸν λυπεῖσαι τὴν λεωφόρον Κλέβερ. Μὲ κατέστησας τὸν εὐδαιμονέστατον τῶν θνητῶν καταλιποῦσα αὐτήν, ὡς θὰ μὲ καθίστης τὸν ἀθλιώτατον ἐὰν ἠρνεῖσο νὰ καταλίπῃς αὐτήν.

»Θὰ εἴπῃτε ἴσως ὅτι ὁ λίαν ἐπιεικῆς σύζυγός μου λίαν κακῶς διδάσκει τὴν μετριοφροσύνην τῆς γυναικὸς του. Τοῦτο ἀφορᾷ αὐτόν· τὸ ἰδικόν μου καθῆκον εἶναι ν' ἀποδέχωμαι εὐφροσύνως «τὰς μικρὰς φιλικὰς ἐνδείξεις, αἰτίνες προσεγγίζουσι τὰς καρδίας καὶ ἀποτελοῦσι τὰς τέρψεις γλυκείας ἀναστροφῆς». Ἀναγνωρίζετε ἐν τοῖς λόγοις τούτοις τὸν φίλον μας, τὸν ἅγιον Φραγκίσκον δὲ Σάλ; Ἴσως ὄχι, διότι δὲν ἠραυνίσθη αὐτοὺς ἐκ τῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα συχνάκις μὲ ἀνεγινώσκετε ἄλλοτε, ἐνῶ ἐγὼ ἐκέντων τὴν περιφήμιον σκέπην, οὐδόλως ὑπονοοῦσα ὅτι θὰ ἐχρησίμευεν αὐτὴ εἰς τὴν τελετὴν οὐχὶ τῆς κουρᾶς μου, ἀλλὰ τῶν γάμων μου. Οὕτως ὁ Θεὸς ἐκέλευσε· τὸ γνωρίζω, εἶμαι βεβαία καὶ θὰ τῷ εὐγνωμονῶ μέχρι τελευταίας πνοῆς μου.

»Περὶ τὰ τέλη ἀπριλίου θὰ ἦμεθα εἰς Σενάκ καὶ θὰ σὰς διηγηθῶ τὸ ταξειδίον μας, ὅπερ ἐγγίζει εἰς τὸ τέραμα του. Εὐρομεν τὴν αὐτὴν χώραν, τὰ αὐτὰ τοπία, τὰ αὐτὰ ἐρείπια, τοὺς αὐτοὺς ὀβελιόκους· ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἄλλως νῦν φωτίζονται! Μοὶ φαίνεται ὅτι ἐπαναβλέπω ὑπὸ μεσουρανοῦντα ἥλιον τοὺς τόπους, οὓς τὸ πρῶτον ἐπεσκέψθην ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης. Οὐδὲν τοῦ ἡλίου ἀντάξιον· ἀλλὰ μὴδὲν εἶπομεν κακὸν περὶ τῆς γλυκείας καὶ μελαγχολικῆς Φοίβης· τὸ τοιοῦτο θὰ ἦτο μαῦρον ἀχαριστία.

»Ἀγαπητὴ φίλη, μάθετε ὅτι δύο ὀνόματα οὐδέποτε ἐξῆλθον τῆς διανοίας μου ἀφ' ὅπου εἶμεθα ἐν Αἰγύπτῳ, τὸ τοῦ ἀτυχοῦς ἀδελφοῦ μου Χριστιανοῦ καὶ τὸ τῆς καλῆς μου καὶ πιστῆς Κάθλιν, ἥτις διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῆς φρονήσεως αὐτῆς καὶ τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ἡ ἐργάτις τῆς εὐτυχίας μου. Θαρρεῖτε! οὐδέποτε θὰ ἐγκαταλίπωμεν ἀλλήλας, ὃ φιλαττὴν μάρτυς τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀγαλλιάσεών μου.

»Πόσον ἐπιθυμῶ νὰ σὰς ἐπανιδῶ καὶ νὰ γνωρίσω τὸν ἀρχαῖον πύργον μετὰ τοῦ ἡρώλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ οἰκόντων χρηστῶν ἀνθρώπων! Ἀγγείλατε αὐτοῖς ὅτι ὀλίγιστον θὰ διαμείνωμεν ἐν Παρισίοις καὶ ὅτι θὰ διαθέσωμεν ὑπὲρ αὐτῶν τὸν πλεῖστον τοῦ καιροῦ μας.

»Ἡ φίλη σας **Θηρεσία.**»

Β'.

Ὁ τῆς ἀπὸ Παρισίων εἰς Μασσαλίαν σιδηροδρομικῆς ἀμαξοστοιχίας ἐπιβαίνων βλέπει ἐπὶ τῆς πέραν ὄχθης τοῦ Ροδανῶ μεταξὺ Μοντελιμαρ καὶ Ὁράνζης τὸν ἐπιβάλλοντα ὄγκον τοῦ μελάρθρου Σενάκ. Μετέσχε καὶ ὁ οἶκος οὗτος τῆς κοινῆς τύχης τῶν τιμαριωτικῶν δόμων τῆς χώρας ἐκείνης, ἦν οἱ θρησκευτικοὶ πόλεμοι ἐδήλωσαν πλέον πάσης ἄλλης ἐν Γαλλίᾳ· φέρει βαθύτατα τὰ ἴχνη τοῦ πυρός καὶ τοῦ σιδήρου. Ἄλλ' οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πύργοι, ὡς καὶ οἱ πυργοδεσπόται, ἐδημιουργήθησαν ἴν' ἀντιμετω-

ΞΕΝΙΣΜΟΙ ΕΝ Τῇ ΑΡΧΑΙΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚῃ ΓΛΩΣΣῃ.¹

«Ἐνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδῃς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ὄς πρὸς Τυδείδῃν Διομήδεα τέειχ' ἄμειβερ,
χρῶσα χαλκείων, ἐκατόμβοι' ἐννεαβόων»,

λέγει ὁ Ὅμηρος ἐν τῇ Ἰλιάδι (Ζ 234—236). Ἄλλ' ἐν τῇ διαλέξει μου ταύτῃ χρῶσα δὲν θ' ἀκούσῃτε πράγματα, ἀλλὰ *χάλκεια*. Παράκλω λοιπὸν ὑμᾶς ἵνα στέρεξῃτε τὰ *χάλκεια* ταῦτα ἀντὶ τῶν *χρῶσεων*, ἃ συνήθως ἐκ τοῦ σεμνοῦ τούτου βήματος ἀποκομίζεσθε.

Ἐν τοῖς πολλοῖς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος θαυμασίοις καταλέγεται δικαίως καὶ ἡ γέννησις καὶ προαγωγή τῆς γλωσσολογίας εἰς ἐπιστήμην διὰ τῶν ἐρευνῶν ἄλλων τε καὶ δὴ καὶ τῶν Bopp, Humboldt, Schlegel, Grimm, Steinthal, Max Müller, Heyse, Schleicher, Pott, Madwig, Delbrück, Brugmann, Brücke, Sievers, Whitney, Sayce, Pezzi, Bleek, Renan, Hovelacque, Regnaud, Bréal καὶ Chaignet.

Αἱ μέχρι τοῦδε γενομένηαι ἐρευναι τῆς γλωσσολογίας ἐξήγαγον ὅτι πᾶσαι τῆς γῆς αἱ γλώσσαι, νεκραὶ τε καὶ ζῶσαι, εἶναι περὶ τὰς χιλιάς, ἐξ ὧν πενήκοντα τρεῖς ἐν Εὐρώπῃ.

Τὰς γλώσσας ταύτας οἱ γλωσσολόγοι ἐξετάζουσι διττῶς, *γενεαλογικῶς*, κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλας δηλ. συγγένειαν, καὶ *μορφολογικῶς*, ἥτοι κατὰ τὴν γραμματικὴν αὐτῶν κατασκευὴν.

Γενεαλογικῶς αἱ γλώσσαι ἐξετάζονται ὑπάγονται εἰς ὁκτὼ ὁμοφυλίαις 1) Τὴν τῶν *μορσοσυλλάθων* γλωσσῶν ὁμοφυλίαν, οἷα ἡ *Σινική*, ἡ *Ἀναμική*, ἡ *Σιαμική*, ἡ *Βιρμανική* καὶ ἡ *Ἰνδαϊκή*. 2) Τὴν *Μαλαϊκοπολυνησιακὴν* ὁμοφυλίαν, ἧς τάξεις κατὰ τὸν Fr. Müller ἡ *Μαλαϊκὴ* ἐν ταῖς Φιλιππίναις νήσοις, τῇ *Φορμύζῃ*, τῇ *Βόρνεω*, τῇ *Σουμάτρῃ*, τῇ *Γάβῃ*, τῇ *Μαδαγασκάρῃ* καὶ τῇ *χερσονήσῳ Μαλάκκῃ*, ἡ *Μελανησιακὴ* ἐπὶ τῶν Νέων Ἑβρίδων, τῶν νήσων τοῦ Σολομῶντος καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ἡ *Πολυνησιακὴ* ἐν τῇ *Νέῃ Ζηλανδίᾳ*, ταῖς νήσοις τῆς Ἑνώσεως καὶ τοῦ Πάσχα, τῇ *Ταχιτῇ* καὶ ἀλλαχοῦ. 3) Τὴν *Αραβιδαικὴν* ὁμοφυλίαν κατὰ τὴν μεσημβρινὴν Ἰνδικήν. 4) Τὴν *Οὐραλαϊταϊκὴν* ἢ *Τουρανικὴν* κατὰ τὸν Max Müller ἢ *Σκυθικὴν* κατὰ τὸν Whitney ἢ *Φιννοσαταρικὴν* ὁμοφυλίαν κατ' ἄλλους, ἧς τάξεις ἡ *Φιννική*, ἡ *Σαμογετικὴ*, ἡ *Ουγγρική*, ἡ *Μογγολικὴ* καὶ ἡ *Τουρκικὴ*. 5) Τὴν *Βαντουϊκὴν* ἢ *Μεσημβρινοαφρικανικὴν* ὁμοφυλίαν, ὑποδιακριθεὶς κατὰ τὸν Fr. Müller κατὰ τὰς χώρας ἐν αἷς οἰκοῦσιν οἱ λαλοῦντες αὐτὴν εἰς Ἀνατολικὴν τῶν Ζουλοῦς, εἰς Κεντρικὴν καὶ εἰς Δυτικὴν τοῦ κράτους τοῦ Κόγγου. 6) Τὴν *Χαμιτοσημιτικὴν* ὁμοφυλίαν, ἧς τάξεις ἡ *Χαμιτικὴ* κατὰ τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν, ὑφ' ἣν ὑπάγεται καὶ ἡ ἀρχαία Αἰγυπτιακὴ γλῶσσα, καὶ ἡ *Σημιτικὴ*, ὑποδιακριθεὶς εἰς Ἀσσυριακὴν,

Ἑβραϊκὴν, Φοινικικὴν, Χαλδαϊκὴν, Συριακὴν καὶ Ἀραβικὴν γλῶσσαν. 7) Τὴν *Ἰνδογερμανικὴν* ὁμοφυλίαν, περιέχουσαν πολλὰς τάξεις, τὴν Ἰνδικὴν τάξιν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ νῦν νεκρὰ *Σανσκρίτη* καὶ αἱ πολλαὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ λαλοῦμεναι γλώσσαι, ἐκ δὲ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἡ Ἀθιγγανικὴ, τὴν Ἰρανικὴν τάξιν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ *Ζένδα*, ἡ *Νεοπερσικὴ*, ἡ *Καρδουχικὴ* καὶ ἡ Ἀφγανικὴ, τὴν Ἀρμενικὴν τάξιν, τὴν Ἑλληνικὴν τάξιν, τὴν Ἰλλυρικὴν τάξιν, τὴν Ἀλβανικὴν δηλ. γλῶσσαν, τὴν Ἰταλικὴν τάξιν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ *Λατινικὴ*, ἡ *Οὐμβρικὴ* καὶ ἡ Ὀσκικὴ γλῶσσα, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων αἱ *Ρωμανικαὶ* λεγόμεναι γλώσσαι, Ἰσπανικὴ, Πορτογαλικὴ, Ἰταλικὴ, Γαλλικὴ καὶ *Ρουμανικὴ*, τὴν *Κελτικὴν* τάξιν, ἧς ἕγνη μόνον ἀπαντῶσι νῦν ἐν Εὐρώπῃ, τὴν *Σλαυικὴν* τάξιν, ἐξ ἧς τὸ *Ρωσσικόν*, τὸ *Ρουθηνικόν*, τὸ *Σερβικόν*, τὸ *Κροατικόν*, τὸ *Πολωνικόν* καὶ ἄλλα ἰδιώματα παρήχθησαν, καὶ τὴν *Γερμανικὴν* τάξιν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ νεκρὰ *Γοθικὴ*, ἡ *Νεογερμανικὴ* μετὰ τῶν διαλέκτων αὐτῆς, ἡ Ὀλλανδικὴ, ἡ Δανικὴ, ἡ Σουηδικὴ, ἡ Νορβηγικὴ, ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Ἰσλανδικὴ γλῶσσα. 8) Τὴν *Ἀμερικανικὴν* ὁμοφυλίαν, εἰς ἣν ὑπάγονται αἱ πολλαὶ τῶν ἰθαγενῶν τῆς Ἀμερικῆς γλώσσαι.

Μορφολογικῶς αἱ γλώσσαι ἐξεταζόμεναι διακρίονται εἰς τρεῖς μεγάλας τάξεις. 1) Τὴν τῶν *μορσοσυλλάθων* γλωσσῶν (*Isolierende Sprachen*), αἵτινες σύγκεινται ἐκ μονοσυλλάθων ἀμεταβλήτων ῥιζῶν, τὰς δὲ γραμματικὰς σχέσεις ἐκφράζουσι διὰ τῆς θέσεως τῶν ῥων ἐν τῇ προτάσει· τῆς τάξεως ταύτης γλώσσαι εἶναι ἡ *Σινική*, ἡ *Σιαμική*, ἡ *Βιρμανικὴ* καὶ ἄλλαι. 2) Τὴν τῶν *συγκολλητῶν* γλωσσῶν (*Agglutinierende Sprachen*), ἐν αἷς αἱ σχέσεις ἐκφράζονται διὰ προσκολληθείσας μεταβλητῶν μονοσυλλάθων προθεμάτων εἰς ἀμεταβλήτους ῥίζας· τοιαῦται γλώσσαι εἶναι αἱ *Πολυνησιακαὶ*, αἱ *Οὐραλαϊταϊκαὶ*, αἱ Ἀφρικανικαὶ, αἱ Ἀμερικανικαὶ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἡ *Βασκικὴ*. 3) Τὴν τῶν *κλιτῶν* (*Flectierende Sprachen*), ἐν αἷς αἱ σχέσεις δηλοῦνται δι' ἀλλοιώσεως τῶν ῥιζῶν κατὰ σταθεροὺς νόμους, οὓς ἡ γλωσσολογία ἀνευρίσκει, καὶ διὰ προσθήκης προθεμάτων καὶ καταλήξεων· τῆς τάξεως ταύτης γλώσσαι εἶναι αἱ Ἰνδοευρωπαϊκαὶ ἢ Ἀριαναὶ καὶ αἱ *Σημιτικαὶ*.

Ἡ τάξις τῶν κλιτῶν γλωσσῶν περιλαμβάνει τὰς γραμματικῶς τελειότερας τῶν γλωσσῶν, ἃς ὁ ἄνθρωπος ἐδημιούργησεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων πάλιν αἱ Ἰνδοευρωπαϊκαὶ εἶναι τελειότεραι τῶν *Σημιτικῶν*. Ἀξιοσημείωτον δ' εἶναι ὅτι τὰ τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν ἔθνη καὶ τὰ ἄριστα καὶ μάλιστα εἰς τὸν πολιτισμὸν προαχθέντα εἶναι, ὥσπερ τὴν πρόσοδον καὶ ἐπίδοσιν αὐτῶν ὑπεβοήθησε τῆς γλώσσης ἡ τελειότης. Ὡς φαίνεται, ἡ εὐφυΐα, ἣν ἐκέκτηντο τὰ ἔθνη κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους εἰς δημιουργίαν καὶ διάπλασιν τῆς γλώσσης αὐτῶν, ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς αὐτῶν δυνάμεις καὶ πρὸς τὰς ἀρετάς, ἐξ ὧν ἐξηρτάτο ἡ ἐν τῷ μέλλοντι πρόσοδος αὐτῶν καὶ ἐπίδοσις.

Ἡ γλωσσολογία οὐ μόνον διεφώτισε τὴν ἱστορίαν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἔθνων ἐν χρόνοις εἰς οὓς αὕτη

1. Διάλεξις γενομένη ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φυλογικῷ Συλλόγῳ τῇ 17 φεβρουαρίου 1894.

δὲν ἐξικνεῖται, ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξε πλάνως πολλὰς εἰκασίας αὐτῆς. Ψευδῆς π. χ. ἀπεδείχθη ἡ ἱστορικὴ δόξα ὅτι οἱ πρῶτοι τῆς Ἑλλάδος κάτοικοι, ἄγριοι ὄντες, προῦβίβασαν καὶ προήγαγον κατὰ μικρὸν τοὺς ψόφους καὶ τὰς τραχείας κραυγὰς, δι' ὧν ἠρμήνευον πρὸς ἀλλήλους τὰς φυσικὰς αὐτῶν χρείας ἢ δι' ὧν ἀπεμιμούντο τοὺς τῆς φύσεως ἤχους, ἐπὶ τὴν ἐναρμόνιον καὶ κομψὴν ἐκείνην γλῶσσαν, ἣν θαυμάζομεν ἐν τοῖς Ὀμηρικοῖς ἔπεσι. Διότι ἐφάνη τούναντίον ὅτι τὰ μάλιστα ἀφρημένα στοιχεῖα τῆς γλώσσης, οὐδὲν μετέχοντα μιμήσεως φυσικῶν ἤχων, πρῶτιστα ἐδημιουργήθησαν, διὸ καὶ ἔχουσι κοινὰ ταῦτα ἅπασαι αἱ γλῶσσαι τῆς Ἰνδογερμανικῆς ὁμοφυλίας. Τὸ ῥῆμα π. χ. εἰμί, οὗ οἱ τύποι ἐν τῇ Σανσκριτῇ καὶ τῇ Ἑλληνικῇ εἶναι πανομοιότατοι, αἱ ἀντωνυμίαι, δηλοῦσαι διαφορὰς προσώπων καὶ πραγμάτων πρὸς τὸν λέγοντα, τὰ ἀριθμητικὰ, ἀφρημένας ἐννοίας ἐκφράζοντα, καὶ τέλος αἱ καταλήξεις, αἰτινες εἰς μὲν τὰ ῥήματα ἐρμηνεύουσι τὴν ῥιζικὴν σημασίαν πρὸς τε τὸν χρόνον καὶ πρὸς τὸν λέγοντα, εἰς δὲ τὰ ὀνόματα ποικίλας ἀναφορᾶς. Τὸ πλῆθος ἄρα τῶν γραμματικῶν καταλήξεων εἶχεν ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ παλαιότητας, διότι ἔχθη τούτων εὐρίσκονται καὶ εἰς τὰς ὁμοφύλους γλώσσας, ὅπερ δὲν θὰ συνέβαινε, ἂν πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν γλωσσῶν κοινοὶ οἱ τύποι οὗτοι δὲν ἦσαν.

Ἡ γλωσσολογία ἀνεκάλυψεν ὅτι ὅσῳ προχωρεῖ ἡ τῶν γλωσσῶν ἡλικία, τοσοῦτῳ ἐλαττοῦνται αἱ καταλήξεις τῶν πτώσεων, τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῶν χρόνων. Τοῦτο παρατηρεῖται μάλιστα εἰς τὰς ἐκ τῆς Λατινικῆς παραχθείσας Ρωμανικὰς γλώσσας, παρ' αἷς ὁ εὐρωστὸς ποτε καὶ ἀκμαῖος ὄργανισμὸς ἐφθίσε κατὰ μικρὸν καὶ ἀπεμαρῶνθη, ὥστε ἐν τέλει ὀλίγα μόνον λείψανα τῶν ἀρχαίων καταλήξεων διέσωσαν. Ἄλλ' ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα διεφύλαξε τοὺς πλείστους τῶν τύπων καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀκμῆς αὐτῆς, διότι κατὰ τὸν μακρὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου μέχρι τῶν Ρητόρων ὀλίγους μόνον τύπους ἀπέβαλε. Δὲν εἶναι δὲ τῶν ἀναγκαιοτάτων τῆς γλώσσης συστατικῶν τὸ πλῆθος τῶν τύπων ἢ Ἀγγλικὴ γλῶσσα π. χ., ἥτις διὰ τὴν μίξιν τῶν ποικιλωτάτων στοιχείων, ἐξ ὧν συνεκροτήθη, εἶναι ὑπὲρ πάσας τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας ἐνδεεστέρη καταλήξεων καὶ σχεδὸν ἄκλιτος, ὁμολογεῖται ἡ ἐπιτηδειοτάτη πασῶν εἰς ῥητορείαν.

Τούναντίον οἱ γλωσσολόγοι διατείνονται ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀναλύσεως ἐκφρασίς τῶν σχέσεων ἐν ταῖς Ρωμανικαῖς γλώσσαις ἐνεποίησεν αὐταῖς σαφῆνειαν καὶ ἀκριβείαν, ὧν στεροῦνται αἱ διὰ τύπων τὰς σχέσεις δηλοῦσαι ἀρχαῖαι γλῶσσαι. Καὶ ὁ μὲν πολὺς Max Müller ὤδε γνωματεύει (Now. Leçons τόμ. α' σ. 311): «Ἀπέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ πάσης συγχύσεως τῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ τῆς Σανσκριτικῆς φιλολογίας πρὸς τὰ τῆς νεωτέρας καὶ περιοριζόμενοι ἐκ μόνῃ τὴν γλῶσσαν, ἥτοι τὰς ῥίζας, τὰς λέξεις, τοὺς τύπους καὶ τὴν σύνταξιν, ἀποφαινόμεθα ὅτι κατὰ ταῦτα οὐδὲν μειονεκτοῦσι τῶν ἀρχαίων αἱ σημεριναὶ τῆς Εὐρώπης γλῶσσαι». Ὁ δὲ M. Bréal (De la forme et de la fonction des mots σ. 12 κ. ἐξ) λέγει:

«Ἐπισκοποῦντες τὸν τρόπον τῆς παραγωγῆς τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, διδασκόμεθα ὅτι οἱ φθύγγοι κατ' ὀλίγον ἀμυδροῦνται, τὰ δὲ γράμματα ἀποτριβόνται καὶ συλλαβαὶ ὀλόκληροι ἀποκόπτονται, ὥστε αἱ λέξεις παντοιοτρόπως σμικρύνονται καὶ ἀκρωτηριάζονται. Ὁ τὴν ἐρείπωσιν ταύτην θεώμενος ἄγεται νὰ πιστεῦσῃ ὅτι οὕτως αἱ γλῶσσαι φθείρονται καὶ εἰς τὸ χάος κυλίονται. Ἄλλ' ἀπατάται ὁ ὑπολαμβάνων τὴν ἀλλοιώσιν ταύτην ὡς ζημίαν καὶ παρακμῆν. Ἄντι τούτου ἀπεδείχθη ὅτι αἱ νεώτεροι γλῶσσαι ἀπέβησαν διὰ τῆς ἀλλοιώσεως ταύτης σαφέστεραι καὶ ἀκριβέστεραι καὶ ἀντι μειονεκτήματος πρέπει νὰ θεωρῆται τοῦτο κέρδος». Ὁ δὲ L. Benloew (Aperçu général de la science de langage. σ. 43 κ. ἐξ) παρατηρεῖ: «Αἱ ἀρχαῖαι γλῶσσαι ἀνεπτύσσοντο καθ' ὃν τρόπον οἱ φυσικοὶ ὄργανισμοί, ἀσυνειδήτως, ἐν ᾧ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν νεωτέρων συνεβάλετο καὶ βαθμὸς τις συνειδήσεως, ἢ πρόθεσις δηλ. εἰς ἀντικατάστασιν τῶν τύπων δι' ἐναργεστέρου τρόπου ἐκφράσεως. Πᾶσα σχέσις ἐν αὐταῖς πρέπει νὰ ἐκφράζηται διὰ λέξεως χωριστῆς, ἢ δὲ σύνταξις νὰ μετέχη ἀλγεβρικῆς ἀκριβείας. Εἰς τοῦτο ἐγχείεται ἡ ἀνάλυσις ἢ διακρίνουσα τὰς νεωτέρας γλώσσας, καὶ ἰδίως τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν. Ὁ λογικώτατος Ἀριστοτέλης δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς συλλογισμοὺς αὐτοῦ τὴν ἀκριβείαν, ἥτις διακρίνει τοὺς σημερινὸν φιλοσοφούντας. Οὐ μόνον δ' εἰς τῶν φιλοσόφων τὰ ἔργα ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦ ἀφελεστάτου συγχρόνου ποιητοῦ τὸ ἔπος ἀνευρίσκεται τάσις πρὸς ἀνάλυσιν καὶ ἀκριβολογίαν. Ἡ γλῶσσα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων εἶναι σαφέστερα τῆς Σανσκριτῆς, ἢ δ' ἔτι μεγαλειότερα τῆς Λατινικῆς γλώσσης εὐκρίνεια καὶ ἀπλότης φαίνεται προαγγέλλουσα τὸν θρίαμβον τῆς ἀναλύσεως». Ὁ δὲ μέγας J. Grimm (Ueber den Ursprung der Sprachen σ. 45 κ. ἐξ) ἀποφαινεται: «Τὰ πάντα ἄγρουν ἡμᾶς νὰ υποθέσωμεν ὅτι τρεῖς εἶναι αἱ περίοδοι τῆς γλωσσικῆς ἀναπτύξεως. Κατὰ τὴν πρῶτην σχηματίζονται αἱ ῥίζαι, κατὰ τὴν δευτέραν ἀκμάζει ἡ κλίσις, κατὰ δὲ τὴν τρίτην φθίνουσιν αἱ κλιτικαὶ καταλήξεις ὡς ἀνεπαρεῖς πρὸς δῆλωσιν πάσης σχέσεως. Ἡ κλιτικὴ περίοδος ἐφάνη πρόσφορος εἰς τὴν ποίησιν, ἀφ' οὗ κατ' αὐτὴν ἤκμασεν ἡ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἰνδῶν. Ἄλλ' ἡ γλῶσσα εἶναι προωρισμένη εἰς ἀδιάλειπτον πρόοδον. Ἀδύνατον λοιπὸν ἦτο νὰ διαωμισθῇ ἡ βασιλεία τῆς κλιτικῆς περιόδου, τὸ πνεῦμα ἔπρεπε ν' ἀγωνισθῇ πρὸς ἀπλλαγὴν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τοῦ τοπικοῦ: Τὸ γλωσσικὸν αἶσθημα τοῦ λαοῦ ἐξηγέρθη κατὰ τῆς τυραννίδος τῶν τύπων, αἱ δὲ πλείστα τῶν τοπικῶν καταλήξεων ἐξέλιπον ἀναπληρωθεῖσαι διὰ χωριστῶν λέξεων καὶ διὰ πολυτρόπων περιφράσεων. Ἀρκεῖ ἐν μόνον παράδειγμα πρὸς ἀναντίρρητον ἀπόδειξιν τῶν λεχθέντων, εἶναι δὲ τοῦτο τὸ τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης. Οὐδεμίᾳ τῶ ὄντι τῶν νεωτέρων γλωσσῶν προσεκτήσατο ὅσην αὕτη σαφῆνειαν καὶ ἀκριβείαν ἀποτινάξασα τὸν ζυγὸν τοῦ τυπικοῦ καὶ σχεδὸν ἄκλιτος καταστάσα».

(Ἀκολουθεῖ).

M. I. ΚΕΦΑΛΑΣ.

ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΑ.

Ἀνέκδοτον σιγγιλιώδες γράμμα τῆς παρὰ τὸ Δεσπινὸν Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Παρατιθέμεθα ἐνταῦθα τὸ ἐπόμενον σιγγιλιώδες γράμμα, ὅπερ πρό τινος χρόνου ἀντεγράψαμεν πιστῶς ἐκ τοῦ φυγαδευθέντος δι' ἱεροσύλου χειρὸς πρωτοτύπου, ἔχοντος καὶ τὸ πατριαρχικὸν σιδηροῦν ἔμβλημα διὰ κυανῆς μεταξίνης κλωστῆς προσητημένον, ἐπιφυλασσόμεθα δὲ προσεχῶς νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ ἕτερον τῆς αὐτῆς Μονῆς τοιοῦτον ἔγγραφον, νεώτερον ὅμως κατὰ πολλὰ ἔτη καὶ ἐπιβεβαιωτικὸν τοῦ πρώτου τούτου, μεθ' οὗ ἔσχε κοινὴν καὶ τὴν τύχην, φυγαδευθὲν ἐπίσης συγχρόνως:

« † Παῖσιος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Πολλὰ μὲν οἶδεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία χεῖρα βοήθειας ὀρέγειν τοῖς χηρῶσι καὶ πολυτρόπως ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν προστρεχόντων τῇ πατριαρχικῇ περιωπῇ καὶ μεγαλειότητι, θεραπείαν τε τῶν σφῶν ἐπιδιδόναι παθῶν καὶ δεινῶν παντοίων ἀπαλλαγὴν, τοῖς πᾶσι γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι δεῖ τὸν ἀπελημμένο ντῆς κοινῆς προστασίας τοῦ χριστωνύμου πληρώματος πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἀπάντων κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ὑποτύπωσιν· οὐχ ἤττον δὲ καὶ διὰ τῆς σταυροπηγιακῆς φιλοτιμίας τὰ πολλὰ τῶν ἀπανταχοῦ θείων καὶ ἱερῶν καταγωγῶν κρατύνουσα τὸ ἀνενόητον καὶ ἀστασίαστον αὐτοῖς ἐπιμνηστεύεται· καὶ γὰρ διὰ τῆς τοιαύτης ἐλευθερίας καὶ αὐξεται καὶ καλλύνεται ταῦτα καὶ Θεοῦ ἐλεούτος ὡς μακρὰν διαμονὴν διασώζεται. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Βοηροῦ καὶ Γλυκῆς εὐρισκομένη ἱερὰ μονὴ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πλησίον τοῦ χωρίου Μάλτζανη, ἀνωθεν μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξε καὶ διετέλεσε πατριαρχικὴ σταυροπηγιακὴ ἐλευθερά καὶ ἀδούλωτος, καθὼς παρίστησι, καὶ δηλοποιεῖ τὸ ἐμφανισθὲν ἡμῖν ἤδη μαρτυρικὸν ἐνυπόγραφον γράμμα τοῦ ἤδη κατὰ τὸπον ἀρχιερατεύοντος θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βοηροῦ καὶ Γλυκῆς καὶ συναδέλφου ἡμῶν κύρ Παρθενίου κατησφαλισμένον καὶ τῇ ὑπογραφῇ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Χειμάρως καὶ Δελβίνου κύρ Νικηφόρου καὶ μαρτυρίας λοιπῶν πλησιοχώρων Χριστιανῶν· ἐν ᾧ γράμματι μαρτυρεῖ ὁ αὐτὸς οὗτος Βοηροῦ καὶ Γλυκῆς κύρ Παρθένιος, ὡς ὁ ἠγούμενος τοῦ ρηθέντος μοναστηρίου ἐν ἱερομονάχοις Ζαχαρίας ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων προσεκόμισαν αὐτῷ τὴν διαθήκην τοῦ κτήτορος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Γρηγορίου μοναχοῦ κατησφαλισμένην οὖσαν ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν κατ' ἐκείνου κειροῦ ἀρχιερέων, τοῦ μητροπολίτου Ἰωαννίνων Νήφοντος, καὶ τῶν ἐπισκόπων αὐτοῦ τοῦ Βελλᾶς Δοσιθέου, τοῦ Δρυϊνοπόλεως Νικοδήμου, τοῦ Βοηροῦ καὶ Γλυκῆς Μακαρίου, τοῦ Χειμάρως καὶ Δελβίνου Σωφρονίου δηλοποιούσαν καὶ παριστώσαν τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἀλλὰ τῇ τοῦ παν-

δαμάτορος χρόνου μακρῷ παραστάσει καὶ ταῖς καιρικαῖς ἀνωμαλίαις καὶ περιστάσεσιν, οὐ διετέλεσαν ἄχρι τοῦδε σωζόμενα τὰ παραστατικά τῆς σταυροπηγιακῆς αὐτοῦ ἀξίας καὶ ἐλευθερίας πατριαρχικὰ Σιγγιλιώδη γράμματα, ἀλλὰ τοῦ χρόνου ἐγένετο παρανώλωμα· οὐ ἕνεκα οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες προνοούμενοι τῆς διανομῆς καὶ συστάσεως τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν τούτου, καὶ βουλόμενοι ἀσφάλειαν περιποιήσασθαι αὐτῷ τὴν ἀπὸ σταυροπηγιακῆς ἀξίας καὶ πατριαρχικῆς διαφενδύσεως προσέδραμον ἤδη τῇ ἡμῶν μετριότητι μετὰ πολλῆς δεήσεως καὶ θερμῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἀντιλαβέσθαι αὐτῶν πατρικῶς καὶ εὐσπλάγγως· καὶ ἐμφανίσαντες τὰ ρηθέντα μαρτυρικὰ τῶν ἀρχιερέων γράμματα ἤξιωσαν ἡμᾶς ἀνανεῶσαι καὶ ἐπιβεβαιῶσαι τὴν ἀρχαίαν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν καὶ ἐλευθερίαν τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν τούτου δι' ἡμετέροιο πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ Σιγγιλιώδους γράμματος, ὡς τὴν δέησιν καὶ ἄξιωσιν καὶ δεκαίαν οὖσαν, καὶ πρὸς σύστασιν ἀφορῶσαν τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν μοναστηρίου εὐμενῶς ἀποδεχόμενοι δεῖν ἐγνωμὴν τῇ αἰτήσει αὐτῶν ἐπινεῦσαι. Τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Βοηροῦ καὶ Γλυκῆς πλησίον τοῦ χωρίου Μάλτζανη κειμένη σεβασμία μονὴ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὁμοῦ μετὰ τῶν συννηνωμένων καὶ ὑποκειμένων αὐτῇ μετοχιῶν καὶ παρεκκλησιῶν, δηλονότι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος ἐν τῇ χώρᾳ Σμίντζι κειμένου μετὰ τοῦ Γριάσδανι καὶ Αἰτίνδα, τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Ναζκαμί, ἐπάνω τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἀφιερωθέντος παρὰ τοῦ Γεροδανιῆλ, καὶ ἄλλου τῆς αὐτῆς Κοιμήσεως ἐν τῷ Χούστοβο μετὰ τῆς Δίβρης καὶ κάτωθεν καλῆς βίας ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Παλαιοχωρίου καὶ τρίτου τῆς αὐτῆς Κοιμήσεως ἐν τοποθεσίᾳ Σορονίχ καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου κάτωθεν τῆς Λεσινίτζας, καὶ μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν αὐτῆς κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων εἶη καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται πατριαρχικῇ, σταυροπηγιακῇ, ἐλευθερά καὶ ἀδούλωτος καὶ ἀκαταπάτητος, ἀνενόητος τε καὶ ἀνεπηρέαστος παρὰ παντὸς προσώπου, ὡς ἀνεκαθεν πεπλουτηκυῖα τὴν πατριαρχικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν φιλοτιμίαν καὶ ἐλευθερίαν κατὰ τὰ ἐμφανισθέντα ἡμῖν μαρτυρικὰ καὶ ἀποδεικτικὰ τῶν προειρημένων ἀρχιερέων γράμματα, καὶ κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ κτήτορος Γρηγορίου, βεβαιουμένη καὶ αὐτὴν τοσαύταις ἀρχιερατικαῖς ὑπογραφαῖς, ὡς προείρηται, καὶ διατηρεῖται πάσης καὶ παντοίας δουλαγωγίας ἀνωτέρα καὶ παντὸς βάρους, καὶ ἀπαιτήσεως ἀπληλαγμένη, μηδενὶ μηδὲν ὀφειλουσα παρέχειν ὀλοτελῶς, ἐμὴ μόνον τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παρέχει κατ' ἔτος ἀσπρῶν ἐξήκοντα εἰς σημείον ὑποταγῆς, καὶ γνωρισμὸν τῆς σταυροπηγιακῆς αὐτῆς ἐμπεδώσεως καὶ μηδὲν ἄλλο τὸ σύνολον, μνημονευομένου ἐν αὐτῇ ἀενάως τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος καὶ μηδενὶ τινὶ ἄλλῳ ὑποκειμένη καὶ διεξχομένη καὶ

διακυβερνωμένη, κρινόμενη τε και εξεταζομένη. Και μηδείς ποτε ἄδικον ἔχη, μήτε ὁ κατὰ τόπον ἄρχιερεὺς καταπεμβαίνειν αὐτῆς, και ἐνοχλεῖν και ἐπηρέαζειν τοὺς ἐν αὐτῇ συνασκομένους πατέρας και ὄσιν ἀπαιτῶν παρ' αὐτῶν πολλὴν ἢ ὀλίγην, ἢ τῶν πραγμάτων και ἀφαιρωμάτων, μετοχίων τε και παρεκκλησιῶν, και προσόδων και εισοδημάτων αὐτῶν τελείως ἀπτεσθαι, διαμένειν ἀκαταπάτητον και ἀδούλωτον και παντελῶς ἀσύδοτον. Οἱ δ' ἐν αὐτῷ συνασκομένοι πατέρες ὀφείλουσι πολιτεύεσθαι εὐτάκτως και σοφρῶνως κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μοναδικοῦ βίου, κατὰ τὸν διορισθέντα και γεγονότα τύπον, και τοὺς ὄρους και τὰς διατάξεις τοῦ κητόρος Γρηγορίου φροντίζοντες και ἐπιμελούμενοι τῆς φυλακῆς και συντηρήσεως τῶν ἐν ἐκείνῃ διατρυχθέντων ὄρων περὶ τοῦ κοινοβίου και τῆς ἀσκήσεως αὐτῶν και τῆς αὐξήσεως και βελτιώσεως τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν και ὅταν χρεια γένηται παρ' αὐτοῖς χειροτονίας ἔχουσιν ἄδειαν προσκαλεῖν ὃν ἂν θελήσωσιν ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως, ὡς νενομίσται, και ἐν στερήσει δὲ ἡγουμένου γενόμενοι ἔχουσιν ἐκλέγεσθαι ἕνα ἐκ τῆς συνόδου αὐτῶν τὸν κοινῶς ἀναφανέντα ἄξιον, και τοῦτον ἀποκαθιστᾶν ἡγούμενον. Ὅς δ' ἂν ὀφείποτε φανερὰ διασεισας ἀνατρέψαι βουλόμενος τὴν σταυροπηγιακὴν ταύτην ἀξίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου τιμῆν τε και ἐλευθερίαν ἀντιτίθειν τοῖς ἐν τῷ παρόντι γεγραμμένοις και βίαν ἐπάγων τινὰ και ἐνόχλησιν και ζημίαν αὐτῷ, ὁ τοιοῦτος ὁποῖας κἂν εἴη τάξεως και βαθμοῦ, ἀφορισμένος εἴη παρὰ τῆς ἀγίας και ὁμοουσίου και ζωοποιου και ἀδιαίρετου τριάδος τοῦ ἐνός τῆ φύσει μόνου Θεοῦ, και κατηραμένος και ἀσυγχώρητος και μετὰ θάνατον ἄλυτος ἐν τῷ νῦν αἰῶνι και ἐν τῷ μέλλοντι και πάσαις ταῖς πατριακῆς και συνοδικαῖς ἀραῖς και τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος και ἐνοχος τοῦ πυρός τῆς γενένης. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξὴν ἐγένετο και τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν Σιγγιλιώδες ἐν μεμβράναις γράμμα, και ἐποδόθη τῇ διαληφθείσῃ σεβασμῆ και σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν ἔτει σωτηριῶ 1728 μηνὶ ἰουνίῳ . . .

† Παῖσιος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως Νέας Ρώμης και Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὁ Ἡρακλεῖας (Μελέτιος), Ὁ Κυζίκου (Ἀγάπιος), Ὁ Νικομηδείας, Ὁ Χαλκηδόνος, Ὁ, Ὁ Ἰκονίου (Ἀγαθάγγελος), Ὁ Γρηγόριος, Ὁ (Σμύρνης Παῖσιος), Ὁ Δρυϊνουπόλεως (Κοσμάς)».

Τοιοῦτον τὸ σιγγιλιώδες γράμμα ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἐκσταχοῦ ἀνορθογραφίᾳ και κακογραφίᾳ τοῦ πρωτοτύπου, ἀλλαχοῦ γράφοντος Βοθροῦ τοῦ και Γλυκέως, ἀλλαχοῦ και Γ. Γλυκέως, και ἀλλαχοῦ Βοθροῦ τοῦ κλ. Παρθαφάρεστα δυστυχῶς ὑπὸ τοῦ χρόνου και τῶν ἐνδιπλώσεων και τὰ ὀνόματα τῶν υπογεγραμμένων ἐννέα συνοδικῶν δὲν ἀναγινώσκονται ἅπαντα, περιτετυλιγμένα μάλιστα ἱερογλυφικῶς ἐν ταῖς προεξεχούσαις γραμμαῖς, δύνανται πλὴν ἴσως νᾶ συμπληρωθῶσιν ἐξ ἄλλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πατριαρχικῶν ἐγγράφων. Ἐν τούτοις τὸ

σιγγιλιώδες τοῦτο γράμμα παραμένει πάντοτε σπουδαῖον και ἔχον μερικὸν τε και γενικὸν ἐνδιαφέρον. Μανθάνομεν ἐξ αὐτοῦ ὅτι κητόρος τῆς σταυροπηγιακῆς ταύτης μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐστὶν ὁ μοναχὸς Γρηγόριος, ὅτι αὐτὴ ἄνωθεν και ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξε και διετέλεσε πατριαρχικῆ, σταυροπηγιακῆ, ἐλευθερά και ἀδούλωτος μετὰ τῶν πέντε συνηνωμένων και υποκειμένων αὐτῇ μετοχίων και παρεκκλησιῶν, ὅτι παρέχε κατ' ἔτος τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀσπρῶν ἐξήκοντα εἰς σημεῖον ὑποταγῆς και γνωρισμὸν τῆς σταυροπηγιακῆς ἐμπειδώσεως και μηδὲν ἄλλο τὸ σύνολον, ὅτι τῇ τοῦ πανθαυμάτορος χρόνου μακροῦ παρατάσει και ταῖς καιρικαῖς ἀνωμαλίαις και περιστάσεσιν, ἢ σταυροπηγιακῆ αὐτῆς ἀξία και ἐλευθερία ἐμειώθη, και ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1728 ἡγούμενος τῆς Μονῆς ἐν ἱερομονάχοις Ζαχαρίας μετὰ τῶν συνασκομένων πατέρων προσέδραμε τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, δεόμενος ἀντιλαβέσθαι αὐτῶν πατριαρχικῶς και εὐσπλάχνως. Κατὰ τοσοῦτον δὲ σπουδαῖαι εἰσὶν αἱ εἰδήσεις αὐται, ὡς και αἱ λοιπαὶ ἀναφερόμεναι λεπτομέρειαι, καθ' ὅσον ὀλίγιστα γινώσκωμεν ἄλλοθεν περὶ τῆς Μονῆς ταύτης τῆς τόσον ἄλλοτε πλουσίας, νῦν δὲ μὴ δυναμένης μηδὲ ἕνα ἡγούμενον διατηρῆσαι εὐπρεπῶς μετὰ τὸν θάνατον μάλιστα τοῦ ἀειμνήστου αὐτῆς ἡγουμένου Φιλήμονος. Ἀλλὰ και ὑπὸ γενικωτέρων ἐποψῆν ἐξεταζόμενον τὸ γράμμα τοῦτο προκαλεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ἐτι μείζον. Ἐξ αὐτοῦ μανθάνομεν τὰς ὑπὸ τὴν μητροπολιν Ἰωαννίνων ἐπισκοπὰς μετὰ τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν περὶ τὸ ἔτος 1543, ἐξ ὧν τινες ἦσαν ὄλως ἀγνωστοὶ μέχρι τοῦδε τῇ Ἡπειρωτικῇ ἱστορίᾳ, ὡς ὁ τοῦ Βουθροῦ τοῦ και Γλυκέως Μακάριος, περὶ οὗ ἀνεφέρομεν και εἰς ὃν ἐξεδώκαμεν χρονολογικὸν κατάλογον τῶν ἐπισκόπων Παραμυθίας κλ. (Νεολ. Ἐβδομ. Ἐπιθεώρησις, ἔτος δεῦτερον, ἀριθ. 16ος), πληροφόρως μετὰ ἐπίσης τὰ ὀνόματα τῶν μεταγενεστέρων ἐπισκόπων Βουθροῦ τοῦ και Γλυκέως, Χειμάρως και Δελβίνου, Παρθενίου δηλονότι και Νικηφόρου, ὑπάρξαντος κατὰ τὸ ἔτος 1728, ὅποτε ἐξεδόθη τὸ σιγγιλιώδες γράμμα, ὡς και ὅτι ὁ τίτλος Χειμάρως και Δελβίνου, (και ὑπάρχει τὴν σύγχροισ μετὰ τῶν γραφάντων περὶ τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης), ἦν περὶ τὸ 1543 ἔτος ἐν χρήσει, ὅτε ἀναφέρεται ἐνταῦθα ὡς ἐπίσκοπος ὁ Σωφρόνιος, ὡς ἐπίσης διατηρεῖτο και κατὰ τὸ 1728, ὅτε μνημονεύεται ὡς ἐπίσκοπος ὁ Νικηφόρος, πάντῃ ἀνεξαρτήτως τῆς Δρυϊνουπόλεως, μετ' ἧς συγχωνεῖται ὁ κύρ Ἀνθίμος Ἀλεξούδης ὁ Σ. μητροπολίτης Ἀμασειᾶς (Νεολόγος, ἀριθ. 6786) τὸ Δελβίνον και τὴν Χειμάρων, ἰδιαίτερος ἕκαστον, ὡς και ὁ Π. Ἀραβαντινὸς ἐν τῇ Χρονολογίᾳ (Τόμ. Β' εἰς τὰς οἰκείας λέξεις).

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις ἀλλ' ὁποῖος θεσσαυρὸς εἰδήσεων, ὅποια διαλεύκανσις ἱστορικῶν σελίδων ἤθελεν ἐπέλθει κατὰ τόπους, ἐὰν διεσώζοντο ἐκάστου τμήματος τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα και δὲν ἐγένοντο τοῦ χρόνου παρανόλωμα και τῶν ἱεροσύλων ληθροχειρῶν νόσφισμα!

Ἐν Παραμυθίᾳ, τῇ 25 ἰανουαρίου, 1894.

Δ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ δρ. κειτρός.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ.

Γνωστοτάτη εἰς τοὺς φιλολογοῦντας εἶναι ἡ παρὰ τοὺς ἀρχαίους, κλασικοὺς καὶ μεταγενεστέροις, ποιηταῖς καὶ λογογράφοις χρῆσις τοῦ ἐπιθέτου *κακός*, εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον ἀναφερομένου, μετὰ τοῦ ἐπιρρήματος *κακός*, μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων ἀπόλλυσθαι, ἀπολλύναι. Σοφ. Φιλ. 1369 ἔα κακός αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι κακός. Οἰδ. Τυρ. 269 κακὸν κακός *νιν* — ἐκτρέψαι βίον. Αἰ. 1177 κακός κακός — ἐκπέσοι χθονός, 1391 κακὸς κακός φθείρειαν. Εὐρ. Τρ. 446. ἢ κακός κακός ταγήσει, 1055 κακός κακὴ θανεῖται. Ἄριστ. Νεφ. 554 ἐκτρέψας τοὺς ἡμετέροισι ἰππέας κακὸς κακός, Πλουτ. 65 ἀπὸ σ' ὀλίω κακὸν κακός. Δημ. Μηδ. 240 κακός κακός ἀπολεῖ. Πολυβ. 7,3,2 κακὸν κακός ἀπολώλασι Πλουτ. Ἐρωτ. 760 ἀπόλοιτο — κακός κακός, Β. Κικ. 26 κακός — ἀπόλοιτο κακός, Β. Βρουτ. 33 ἀπόλλυντο κακὸν κακός. Εὐαγγ. Ματθ. 21,41 κακὸς κακός ἀπολέσει αὐτοὺς. Γνωστοτάτη ὁμοίως εἶναι ἡ σημασία τῆς φράσεως τῆς τῆς, *κάκιστα*, *ἐλεεινότατα*, *παρωλέθως*, ὡς ὁ Σοφ. Αἰ. 872 συνωνύμως χρῆται, ποιῶν τὸν Αἴαντα περὶ τῶν Ἀτρεΐδων λέγειν, καὶ σφῶς κακὸς κάκιστα καὶ παρωλέθως συναρπάσειαν.

Ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ θ' αἰῶνος ἐκκλησιαστικοῖς συγγραφεῦσιν ἀπαντᾷ ὁμοίως ἡ φράσις, ἀλλ' οὐχὶ πλέον ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἐπιρρηματικῶς, ἐν τῇ μορφῇ *κακὴν κακός*, ὅπερ κακός ἔνιοι τῶν ἐκδοτῶν εἰς *κακιγκάκως* μετέβαλον, ὅπως καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς δημῶδει γλώσσει ἀκούεται. Ὁ Ed. Kurtz, καθηγητὴς ἐν Riga, ἐν πραγματεῖᾳ περὶ τούτου, δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ Byzantinische Zeitschrift (τόμ. 3, τεύχ. α', σ. 150—155), πρῶτα παραδείγματα τῆς ἐπιρρηματικῆς χρήσεως καταλέγει, 1) Βίος ἀγίου Θεοδώρου, ἔκδοσ. Πετροπόλεως, 1892, σ. 78, οἱ δὲ . . . *κακὴν κακός ἀπόλλυντο* (τὸ σύγγραμμα εἶναι τοῦ θ' αἰῶνος), 2) Ἰωάννου Γεωμέτρου ἐγκώμιον εἰς ἀγ. Παντελεήμονα, ἔκδοσ. L. Sternbach, Krakau, 1892, σ. 716, *ὄνκ οἶσθα ποῖον καὶ κακὴν κακός μόρον* — ἔτλη (1' αἰῶνος), 3) Βίος ἀγ. Στεφάνου τοῦ νεωτέρου, ἐν Du Cange, *κακὴν κακός τὸ ζῆν ἀπέροηξεν*. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς, Greek Lexicon, γράφει, « *κακιγκάκως* » (*κακὴν κακός*), adv. disastrously, miserably, as he or the deserted. Stephan. Diac. 1184; Porph. Adm. 84,3 (Compare the classical *κακός κακός* and its variations).

(22 ἰανουαρίου 1894)

M. N. Στ.

ΛΙΝΑ.*

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐκεῖνο ὅπερ μένει.

VIII.

Ὁρθῶς εἶπεν ἡ κ. Βέρλεϋ τὰ μαθήματα ταῦτα οὐδὲως ἦσαν σπουδαία, οὐχὶ μόνον διότι ὁ Ἰωάννης, ἀήθης ἤδη πρὸς τὸ ξηρὸν διδασκαλικὸν καθήκον, ἐν τῷ μαθητῇ αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο ἢ νέον ἀντικείμενον ἀγάπης διέβλεπεν, εἴτε ὡς ἄτομον, εἴτε ὡς ἀνάμνησιν ἐξ ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ μικρὸς Ρογγῆρος, εὐθρυπτος ὢν καὶ τὴν κρίσιν ἀναίμικός, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντίσχη εἰς κόπρος πολλούς.

Ἐν τούτοις ἦν εὐφυστάτος, ὁμοιάζε δὲ πρὸς ἀληθῆς ἄνθος τῶν τροπικῶν χωρῶν, ὅπερ, ἀποτόμως ἐκείθεν μεταφυτευθὲν εἰς ψυχρὰς ζώνας μόνον χάρις εἰς τὸ ἡδύ θάλλπος τοῦ θερμοκηπίου, ὅπερ ἀπετέλει περὶ αὐτὸ ἡ εὐλαθῆς στοργὴ τοῦ κ. καὶ κ. Βέρλεϋ, ἠδύνατο νὰ τηρῆται ἐν τῇ ζωῇ. Τὰ πρῶτα φύχη τοῦ ὀκτωβρίου προὔξενησαν αὐτῷ ῥίγη σφοδρά· τοῦ νοεμβρίου αἱ μαῦραι ὀμίχλαι περιέβαλον αὐτὸν διὰ τοῦ μελαγχολικοῦ ζόφου των, ὅτε δ' ἐπῆλθον τὰ πάχη τὸ τάλαν παιδίον, κατεφυγμένον καὶ πάσχον, ἀπεσύρθη θλιβερῶς ἀπὸ τῆς θερμῆς ἐστίας πρὸς τὴν κλίνην αὐτοῦ. Μυρίας τότε οἱ περὶ αὐτὸ ἐλάμβανον φροντίδας καὶ προφυλάξεις, ὅπως ὀδηγήσωσιν αὐτὸ ἐπ' ὀχλήματος εἰς περίπατον ἐν τῷ Δάσει ἐπιμελῶς περιτετυλιγμένον ἐντὸς πυκνῶν διφθερῶν καὶ ἔχον τοὺς πόδας ἐπὶ θαλψιποδίου διηνεκῶς θερμοῦ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν τακτικῶν τούτων ἐπισκέψεων ὁ Ἰωάννης ἐγνωρίσθη πρὸς τὸν κ. Βέρλεϋ, γνήσιον ἀδελφὸν τῆς κ. δὲ Μαλφάρ, ὅστις ἦτο πλούσιος βιομήχανος διευθύνων μέγα ὑφαντήριον, τὸν δὲ τρόπον ἀπλοῦς καὶ προσηνῆς. Οὗτος πάραυτα ἀνήγαγε τὰς πρὸς τὸν νεαρὸν ἐπιστήμονα φιλικὰς σχέσεις εἰς βαθμὸν μεγάλης οἰκειότητος· ἀγαπῶν δὲ μέχρι λατρείας τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, συγχῶς ἠρώτα τὸν φίλον περὶ αὐτοῦ.

— Ἐ, λοιπόν, ἀγαπητὴ διδάσκαλε ἐξ ἐπιεικείας, οὕτω συγχρόνως εἴσθε ὁ ἀριστος φίλος μας, πῶς εὐρίσκετε τὸν μαθητὴν σας;

Ἐν τούτοις ἡμέρᾳ τινὶ ὁ Ἰωάννης ἀπεκρίνατο πρὸς τὸ ἐρώτημα δι' ἀποθαρρυντικῆς κινήσεως τῆς κεφαλῆς.

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησεν ὁ κ. Βέρλεϋ, εἴσθε δυσηρεστημένος;

— Ὅχι ἔνεκα τοῦ μαθητοῦ, ἀγαπητὴ κύριε, ἀλλ' ἔνεκα τῆς υγείας του.

— Ἐνεκα τῆς υγείας του; λοιπὸν μήπως ἔχετε φόδους;

— Ἀλλοίμονον! ναί.

*) Ἰδε ἀριθ. 16, σελ. 316—320.

Ὁ ἀγαθὸς βιομήχανος κατεταράχθη.

— Ἀληθῶς, εἶπε, λησμονῶ ὅτι εἰσθε ἰατροί.

Μοὶ προξενεῖτε τρόμον.

— Ἀκούσατε, εἶπεν ὁ Ἰωάννης σοβαρῶς, θεωρῶ κινδυνωδέστατα διὰ τὸ παιδίον τοῦτο τὰ ψύχη καὶ τὰς ὑγρὰς ὁμίχλας τῶν Παρισίων. Θὰ ἦτο φρόνιμον νὰ τὸ στείλῃ τις εἰς χώραν ὀλιγώτερον ὑποκειμένην εἰς αὐτά, ὡς π. χ. εἰς Κάννας, ἢ εἰς Νίκαιαν, αἰτινες εἶναι θελκτικώταται διαμοναί. Προσέθηκε δ' ἐν εἶδει συμπεράσματος: ἄφ' ἐτέρου μόνον ἐκφράζω τὴν γνώμην μου καὶ οὐδὲν πλέον· δὲν ἔρχομαι ἐδῶ ὑπὸ τὸν τίτλον μου ὡς ἰατροῦ· ἐρωτήσατε λοιπὸν τὸν ἰατρόν σας καὶ πρᾶξατε ὅπως αὐτὸς θὰ συμβουλεύσῃ.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀρίνων τὸν κ. Βέρλεϋ ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ.

Ὁ αἰκογενειακὸς αὐτῶν ἰατρός, ἐπιστήμων ἐμπειροτάτος, ὅστις μόνον κατὰ τὴν δευτέραν ἡξίου νὰ ἐπισκέπτεται τοὺς ἐνδείς, ἐλάμβανε δὲ πάντοτε εἴκοσι φρ. δι' ἐκάστην αὐτοῦ ἐπίσκεψιν, τοῦθ' ὅπερ κατέστησεν αὐτὸν ἐντὸς εἰκοσαετίας δισεκατομμυριοῦχον διετράνωσεν ὅτι ὁ «νέος ἐκεῖνος» ἠπατάτο μεγάλως, καὶ ὅτι ὁ Ρογήρος θὰ ἠδύνατο ν' ἀντίσχη ἄριστα πρὸς τὸν παρισιανὸν χειμῶνα. Τῇ παρακινήσει δέκα ἄλλων φίλων ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βέρλεϋ διεκύβησαν νὰ κρατήσωσι τὸν παιῖδα πρὸ' ἑαυτοῖς.

Τότε ἡ πρόγνωσις τοῦ Ἰωάννου Δαήλ ἐπηλήθευσε ὁ Ρογήρος ἀπέβαινεν ὁσημέραι ὠχρότερος, ἡ δὲ ὕρεξις αὐτοῦ ἐξηρανίζετο· διηνεκὴς δ' ἀκίνησις προσήλου αὐτὸν ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνακλίντρον, παντελῆς χαύνωσις ἐμήκυνε καὶ ἐπελίδνον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θολοῦσα τὸ διαυγές αὐτοῦ ὄμμα καὶ ἀποδιώκουσα ὀλοσχερῶς τὸ μείδιμα ἀπὸ τῶν ὑποκυάνων χειλέων του. Ἦρξατο πρῶτον παραπανούμενος ἕνεκα καχεξίας, ἐκλύσεως καὶ σκοτοδίνης εἶτα δὲ νύκτα τινα ὁ πυρετὸς ἐκδηλωθεὶς αἰφνιδίως ἀνήγαγε τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν. Συγχρόνως ἀγρία φρενίτις ἐπεφοίτησεν εἰς τὸν παιδικὸν ἐκεῖνον ἐγκέφαλον καὶ ἐν τῷ τεταραγμένῳ αὐτοῦ ὕπνῳ, ὅστις συχνάκις διεκόπτετο ὑπὸ λυγμῶν καὶ ἀγρίων κραυγῶν οἷαι κινουῖσιν εἰς τρόμον τὴν μητρικὴν καρδίαν, ἐξηγείρετο αἰφνιδίως, ἔχων φρικτῶς διεσταλμένας τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν, τείνων τὰς χεῖρας, οἰονεὶ προσπαθῶν νὰ περιπτυχθῇ τινα ἐν τῷ κενῷ, καὶ μετ' ἀρρήτου ἐκφράσεως πόνου καὶ φρίκης, ἐπικαλούμενος ἀπκύστως τὴν εἰκόνα τῆς φιλάτης νεκρᾶς διὰ φωνῆς ἐξερομένης ἐκ τῆς βαθυτάτης πτυχῆς τῆς καρδίας αὐτοῦ:

— Μῆτερ! μῆτερ! . . .

Ὁ διάσημος διδάκτωρ οὗ ἡ ἐπίσκεψις ἐτιμᾶτο εἴκοσι φράγκων προσεκλήθη παρευθὺς. Ἐπήρυσσε θεραπείαν ἐπιφυλακτικὴν, ἀναμένων καθρωτέραν ἐκδηλωσιν τῆς ἐπικρυσώσεως νόσου ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐκείνων παθήσεων, διορίσας δὲ φάρμακα ἀνωφελῆ, ἀφῆκεν ἵνα ἐκφύγῃ τῶν χειλέων αὐτοῦ, ἄπερ συνήθως ἐξέφερον χρημοῦς, ἡ ἀμετάκλητος καταδίκη:

— Μνησικτίτις!

Ἡ κ. Βέρλεϋ μονονουχί παρὰ φρων ἐκ Θλίψεως, ἐζήτησεν ἰατροσυμβούλιον.

Τότε τέσσαρες ἐκ τῶν πρυτάνεων τῆς ἐπιστήμης προσεκλήθησαν, ἐπειδὴ δ' εἰς τὰ λοιπὰ συμπτώματα προσετέθη ἡδῆ καὶ ἐπίμονος βήξις, ἀπεφάναντο ὁμοφώνως.

— Γενικὴ ὀξεῖα φυματίωσις.

Ἀπελπισία ἀπόλυτος! ὁ θάνατος ἦτο ἀφρευκτος· τότε οἱ κηδεμόνες ἀνεμνήσθησαν τοῦ Ἰωάννου, ὅστις καθ' ἐκάστην ἐλάμβανεν εἰδήσεις περὶ τοῦ μικροῦ ἀσθενοῦς.

— Φίλε μου, εἶπεν ὁ κ. Βέρλεϋ ἐναγωνίως, καὶ σεῖς ἐπίσης ἀπελπίζετε;

— Βεβαίως ἔπρεπε νὰ ὁμοφρονῶ πρὸς τοὺς διδάκτορας τοὺς ὁποίους ἐπεκαλέσθητε· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁμολογῶ ὅτι δὲ ἀπελπίζω.

— Ὡ! κ. Δαήλ! ἀνέκραξε κλαίουσα ἡ κ. Βέρλεϋ, ἄφ' οὗ ἔχετε τὴν πίστιν, σεῖς σώσατέ τον!

— Καὶ τί εἶναι ἐκεῖνο, ἕνεκα τοῦ ὁποίου διστάζετε νὰ συμφωνήσατε πρὸς τοὺς ἄλλους; ἠρώτησεν ἡ κ. Βέρλεϋ.

— Ὀλίγον τι ἀληθῶς· τὰ συμπτώματα ταῦτα δύναται βεβαίως ν' ἀνήκωσιν εἰς τὴν μνησιγίτιδα· ἀλλ' ἀνήκωσιν ἐπίσης εἰς τὴν συγκεχυμένην ἐγκεφαλίτιδα, εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐντερικὸν ἀπόστημα ἢ εἰς τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν κατὰ τὰς δύο δὲ τελευταίας περιπτώσεις ἡ θεραπεία δὲν εἶναι ἀδύνατος.

— Δοκιμάσατε! εἶπεν ἰκατευτικῶς ἡ κ. Βέρλεϋ.

— Θὰ δοκιμάσω! εἶπεν ὁ Ἰωάννης ἄπλως.

Τότε ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀσθενοῦς, στηθηκοῦν μετὰ πολλῆς προσήλωσεως· ἀνηγέρθη ἀμφιταλαντευόμενος, τέλος δ' ἔκλινεν ἐν νέου καί, διανοίγων τὴν γαστέρα αὐτοῦ, ἐγράφαζε διὰ τοῦ ὄνυχος σημεῖά τινα ἐπὶ τοῦ δέρματος, ὅπερ ὅμως ἐτήρησε τὴν ἀσθενικὴν αὐτοῦ ὠχρότητα. Εἶτα ἐστήριξε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ ἀκρουηρίου· τόνος δὲ παραπόνου ἐξέφυγε τῶν χειλέων τοῦ παιδός.

Πολλάκις ἐπαναλαβὼν τὸ πείραμα, ἔσχεν ἐκαστοτε τὴν αὐτὴν ἔνδειξιν.

— Μένω· εἶπεν ἐν τέλει.

Αἰτήσας δὲ χάρτην καὶ γραφίδα, ἔγραψε δύο ἐπιστολάς, τὴν μὲν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, τὴν δὲ πρὸς φίλον του ἰατρόν οὗ τινος ἦτον ἀναπληρωτῆς.

— Ἦδη εἶμαι ἡσυχος· εἶπε.

Καὶ ἐγκαθιδρύθη ἐπὶ ἀνακλίντρον παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἡ νῦξ παρήλθεν ἄνευ ἄλλου τινὸς ἐπεισοδίου παρ' ἐκτὸς τῶν μηχανικῶν παραπόνων τοῦ παιδός. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ Ἰωάννης εὐρίσκατο ἐτι ἐκεῖ ὅτε ὁ ἰατρός Βεράκ, ὁ ἐκατομμυριοῦχος, προσήλθε.

Ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζε τὸν Δαήλ, ὁ κ. Βέρλεϋ τῷ παρουσίασεν αὐτόν.

— Ἄ! νεαρέ μου συνάδελφε, εἶπεν ὁ διάσημος ἐπιστήμων, ἦλθατε νὰ ἴδῃτε τὸν μαθητὴν σας· ὁ ταλαίπωρος μικρὸς! εἶναι πολὺ ἄσχημα!

Ὁ Ἰωάννης εἶσα.

— Εύρισκόμεθα ἀπέναντι φυματιώσεως ἀτάκτου, ἀλλ' εὐκρινῶς χαρακτηριζομένης.

— Εἰσθε βεβαιοτάτος περὶ τούτου; ἤρώτησεν ἡρέμα ὁ νεαρός ἰατρός.

— "Ω! ἀνέκραξεν ὁ ἄλλος· θὰ ἤμην τυρλός . . .

— "Αν δὲν ἐβλέπετε τὴν νόσον ἐξ ἧς πάσχει τὸ παιδίον τοῦτο· εἶπεν ὁ Ἰωάννης μειδιῶν μελαγχολικῶς· ἰατρὲ δὲν θὰ φανῶ τόσῳ σκληρὸς, ὅσῳ ὑμεῖς· καὶ αὐτοὶ οἱ διδάκτορες ἀπακτώνται ἐνίοτε· ὅθι ἐγὼ ὑποπτεύω πλάνην τινά.

— "Ω! ὦ! εἰσθε νεώτερος, κύριε, ἢ ὥστε νὰ διδάσκητε τοὺς συναδέλφους σας.

— Δὲν δίδω μάθημα· καθυποβίλλω ὑμῖν μόνον τὴν ἀμφιβολίαν μου· ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει φυματιώσις.

Ἄ Βεράκ ἀνεσκήρτησε.

— Καὶ τί λοιπὸν ὑπάρχει καθ' ὑμᾶς;

— Τυροειδῆς πυρετὸς δευτέρου βαθμοῦ, συνοδευόμενος ὑπὸ βρογχοπνευμονίας· εἶπεν ὁ Ἰωάννης βραδέως ἀλλ' εὐκρινῶς.

Ἄ Βεράκ ἐταπεινοῦτο πρὸ τῆς ἀπολύτου βεβαιοτήτος τοῦ λαλοῦντος, ἧτις ἐξέπλησσαν αὐτόν.

— Ἴδού ποῦ κλητηνότησμεν· οἱ νεοὶ θέλουσι νὰ ἐπιβληθῶσιν ἐφ' ἡμῶν.

Ἄ Ἰωάννης τότε ἠθέλησε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν προξένησεν ἡ δῆλωσις αὐτοῦ.

— Διδάσκαλε, εἶπε, δὲν εἰσθε ὑμεῖς ὁ ἀπακτηθείς· μόνος πρὸ τοῦ συμβουλίου, διέγωντε μνηγιγίτιδα.

— Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ὡμολόγησεν ὁ ἰατρός, ὅν ὁ ἀπονεμηθείς τίτλος ἐξαιρετικῶς ἐκολάχευσε.

— Καὶ ὅλα τὰ συμπτώματα ὄντως ἀπορρίνονται ὑπὲρ τῆς γνώμης ὑμῶν, διότι κατ' ἄμφοτέρως τὰς περιπτώσεις ἐν ἀρχῇ συνταυτίζονται. Ἄλλ' ἐν κρισίῳ τοῦ συμβουλίου ὑπέστητε ἐν ἀγνοίᾳ τὴν ἐπίδρασιν τῆς κοινῆς γνώμης, τῶν φίλων, ἵνα εἶπω οὕτως. Ἄγωμεν, προσέθηκε μειδιῶν, μὴ δικαιολογεῖσθε· μήπως καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ὑριστάμην αὐτὴν ἐξίσου; ἤδη παρατηρήσατε τὸ παιδίον καὶ θὰ διαγνώσητε ὡς ἐγώ, κάλλον ἐμοῦ, ἤθελον νὰ εἶπω.

Ἄ Βεράκ παρετήρησε τὸν Ρογῆρον.

"Ὅτε δ' ἀνηγέρθη ἀνυψώσας τὰ δίοπτρα ἐπὶ τοῦ μετώπου προσεῖδε παραδόξως τὸν Ἰωάννην.

— Πιθκὸν νὰ ἔχητε δίκαιον! ἀνέκραξε.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο φύσει οὔτε κκεντρεχῆς οὔτε μνησίκακος, ἀλλ' ἀπλῶς πνεῦμα πρακτικόν, ὑπερ-ἐξελέξατο τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, τῷ ἔτεινεν ἐντίμως τὴν χεῖρα.

— Θεέ μου! ὅποια εὐθυκρισία, νεανία μου! ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ ἐναντιώσεις ἐν τῇ διαγνώσει.

— Ὅποιοι; εἶπεν ὁ Ἰωάννης· ἤδη οὗτος ἦτο ὁ διδάσκαλος, ὅστις συνεβουλεύετο.

— Ἡ μνηγιγίτις συνεπάγεται δυσκοιλιότητα.

— Καὶ γενική τις τρίψις ἐπιφέρει τὴν κένωσιν!

— "Ω! ἀνέκραξε πάλιν ὁ Βεράκ, πλήττων διὰ τοῦ ποδὸς τὸ ἔδαφος ἔχετε ἑκατοντάκις δίκαιον· ἐγήρασα, ἀγαπητὸν παιδίον, ἐγήρασα, καὶ τοῦτο ἦτον

ἐπόμενον· λοιπὸν, δὲν ὑπάρχει μνηγιγίτις, δὲν ὑπάρχει φλίσις ὄξεϊα!

Τότε ὁ Ἰωάννης τῷ ἀπέδειξεν τὴν ἐμπιστοσύνην· περὶ αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ἐνῶ ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βεράκ, ἀμφιταλαντευόμενοι μεταξύ ἐλπίδος καὶ φόβου, περηκολούθουν δι' ἀνησυχίου βλέμματος τὰς μεταβολὰς τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν εἶπε.

— Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ περίπτωσις διχμενεὶ σοβαρά· ὑμεῖς διδάσκαλε, τί ἀπορασιζετε;

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρασις Κ. Α. Η.).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—Ἐπιθεωρήσις αὐτῶν.—Νόξι τοῦ ἀπριλίου ἐν Κέτω, ἐπὶ GABRIEL TRARIEUX.—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἄ Μουνετ-Συλλὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν. "Ω! πόσον τοῦτο λυπεῖ ἡμᾶς, οὐκ ἴδιον ὅτι ἐστερήθημεν τῆς μεγίστης εὐχαριστήσεως ν' ἀκούσωμεν τοῦ ἐξόχου τραγοῦδου, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ ἐλευσις εἰς τὴν βασιλίδα ταύτην τῶν πόλεων διασήμεων καλλιτεχνῶν, οἷος ὁ ἐρμνεύς τοῦ Οἰδίοποδος τυροῦ, συμβάλλεται τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ φιλοκόλου ἡμῶν, εἰς τὸν σχηματισμὸν ὀρθῆς γνώμης περὶ καλοῦ, τῆς κατ' ἐξοχίαν ιδιότητος τῶν πάλαι Ἑλλήνων, ἡμετέρων μεγ' ἀρίστων προγόνων, ὧν τὰ ἔργα ἐπανήγαγεν εἰς τὴν ζωὴν ὁ ἐπιφανὴς τοῦ Οἴκου τοῦ Μολιέρου ὑποκριτής. Ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ὁ Μουνετ-Συλλὶ σὺν τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ, ἐν σώματι μεταβάσῃ εἰς Λονδίνον, ἐδίδαξεν ἄλλα τε ἔργα καὶ τὸν Ἄυλῆτον, μέγα διηγέρθη ζήτημα περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ τῆς τοῦ διασήμεου ἀγγλοῦ τραγοῦδου Irving, ἀνεκινήθη δ' αὖθις τὸ ζήτημα τοῦ λέγιον (diction), ἢ, ἵνα μεταχειρισθῶμεν ὄρον ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους ὡς μεταχειρίζομεθα ἐξ αὐτοῦ παραλαβόντες τὸν ὄρον σχήμα ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ γαλλικοῦ rôle, τῆς λέξεως ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν τῇ κωμῳδίᾳ καὶ τῇ τραγοῦδίᾳ, διότι ὅτε Μουνετ-Συλλὶ καὶ ὁ Irving, οἱ κράτιστοι τῶν τραγοῦδῶν τοῦ σύμπαντος κόσμου, οὐδαμῶς ἀκολουθοῦσιν ἐν πᾶσι τὸν φυσικὸν λόγον ὑπὲρ οὗ συντάσσονται τινες. Ἀλλὰ μὴ σκοποῦντες περὶ τοῦ ζητήματος τούτου νῦν νὰ ὀμιλήσωμεν, ἐπιφυλασσόμενοι ἐς ἄλλοτε νὰ πράξωμεν τοῦτο, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἡμετέραν λύπην ἐπὶ τῇ μὴ ἐλευσίᾳ τοῦ Μουνετ-Συλλὶ ἐνταῦθα, ὅστις ἐξ Ἰαβίου ἀπέρχεται, καθ' ὃ ἔχει συμβόλαιον εἰς Ἀμερικὴν, ὑστερήσας μάλιστα κατὰ τινὰς ἡμέρας, καὶ μεταβαίνομεν εἰς τὰ τῶν Παρισίων θεάτρα, ἵνα ταῦτα ἐπισκοπήσωμεν κεφαλαιωδῶς.

Ἐν Παρισίοις ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῆς Izevi, τοῦ Ἀρμάνδου Silvestre ἐν τῆς Ἀναγεννήσεως θεάτρῳ ὑπὸ τῆς Σάρρας Bernhardt καὶ τῶν Cabotins, περὶ ὧν ἐποιήσαμεθα λόγον ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει, οὐδὲν νέον ἔργον ἰδίας ἐτυχε μνείας, διότι πάντα τὰ διδαχθέντα ἔργα ἴσαν τῶν συνήθων, τὰ πλεῖστα δ' αὐτῶν μέτρια. Τὸ μόνον ἔρ-

γον, ὅπερ προῦκάλεσε κινήσιν τινα καὶ παρέσχε ἀφορμὴν δημοσιευμάτων, ἦν τὸ ἐν τῷ Théâtre-Libre διδαχθὲν τρίπρακτον δράμα τοῦ Maurice Barrès *Une journée parlementaire*, ἰδίᾳ, διότι πρότερον ἡ ἀστυνομία ἀπηγόρευσε τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ ἐκτίθησι τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, διότι τὰ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπά εἰσι μέλη τοῦ κοινοβουλίου, οὗ ἀσχημίαι ἀποκαλύπτονται. Ἄλλα ἔργα εἰσὶ τὰδε, ἄπερ ἀναγράφωμεν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν: *Bavardage intime* τοῦ V. Meusy (Théâtre-Moderne), ἐν ᾧ γίνονται λόγος μεταξὺ ἀνδρογύνου περὶ Mounet-Sully καὶ Σάρρας, ἐκείνου μὲν ἰσχυριζομένου ὅτι ἡ σύζυγος αὐτοῦ μιμείται τὴν Σάρραν, ταύτης δὲ ὅτι ἐκείνος μιμείται τὸν διάσημον τραγῳδόν, *Gentil Bernard*, κωμῳδία εἰς πράξεις πέντε τῶν Dumanoir καὶ Clairville (Variétés), *Vieille Maison* (Odéon), *Le Ruban*, κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς, ὑπὸ Feydeau καὶ Desvallières (Odéon), *Axel*, εἰς πράξεις τέσσαρας, ὑπὸ τοῦ κόμπος Villiers de l'Isle-Adam (Gaité). *Nuit d'avril à Céos*, μονόπρακτον τοῦ Gabriel Trarieux ἐν τοῖς Bouffes-du-Nord, περὶ οὗ γεννῶνται λόγος κατωτέρω ὡς ἑλληνικῆς ὑποθέσεως, ὁ *Oncle Ridochon*, εἰδυλλιακὴ κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς, ὑπὸ Henri Chivot, Vanloo καὶ Roussel καὶ οἱ *Bandits de Paris*, δράμα εἰς πράξεις πέντε τοῦ Θεοδώρου Henry.

Ἡ *Une Nuit d'avril à Céos*, ἦτοι Μία νύξ τοῦ ἀπριλίου ἐν Κέφ, ἔργον διδαχθὲν ἐν τοῖς Bouffes-du-Nord ἐν ἄλλοις τρεῖς ἔργοις νεαρῶν δραματικῶν, εἶνε ἱστορία αὐτοκτονίας νεαροῦ Ἑλλήνου μελαγχολικοῦ, καταλιπόντος τὴν σύνηνον αὐτοῦ καὶ τὴν οὐσίαν φίλῳ τινὶ δραστηριωτέρῳ αὐτοῦ, ὅπως οὗτος εὐτυχῆσῃ μετ' ἐκείνης, ἀφιερῶσῃ δὲ τὴν οὐσίαν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς πόλεως καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πτωχῶν. Οὕτως ὁ θάνατος αὐτοῦ οὐδαμῶς ἐγένετο ἀνωφελής. «Ἴδου, λέγει ὁ Lemaitre, ὁ, τι ἐνόησα, διότι οὐχὶ τὸ ὄλον ἦκουσα, ἐφάνη δέ μοι μετριῶς σκηνικόν, οὐχ ἦττον ἁρμονικόν καὶ ἔρρυθμον». Καὶ οὕτω μὲν ὁ Lemaitre ἔκρινεν, ὁ δὲ Sarcey δοσιμῶς ἔβλεπεν αὐτό. Ὁ Ἄλκαϊος ἠδύνατο, λέγει, νὰ πλήττη, ἀλλὰ νὰ μᾶς πλήττη ὄχι, ἤ! ὄχι, κτλ.»

Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ Ἑλλήν ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι θνήσκων ἀναμνησκέται τῆς πόλεως, ἀναμνησκέται τῶν πτωχῶν.

Ὁ κ. Trarieux ἀπετύπωσε χαρακτῆρα ἑλληνικόν.

ΧΡΟΝΙΚΑ — Τὸ αὐτοκρατορικὸν Μελοδράμα τῆς Βιέννης οὐδὲν ἔπραξεν, ἀναβιβάσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔργον τοῦ βιενναίου μελοποιῦ Heuberger, ὅπερ φέρει τὸ γραφικὸν ὄνομα Μιριὰμ (Miriam) καὶ ὑπομνήσκει τὴν ὑπόθεσιν τῆς *Juive* τοῦ Hulény. Ἀτυχῶς τὸ μέλος πόρρω ἀπέχει τῆς δραματικῆς δυνάμεως καὶ τῆς μελωδικῆς χάριτος τοῦ ἐξόχου μελοποιῦ τοῦ γαλλικοῦ ἀριστοουργήματος, ἐφ' ᾧ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Heuberger ταχέως τεθῆσεται ἐν τοῖς ἀρχαίσι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Μελοδράματος. Προσημαίνεται κρείττων τύχη τῆ *Rose de Pontevédra* τοῦ Forster, διακεκριμένου συνθέτου τοῦ μιμορχήματος *Le Ménétrier*, ὅπερ ἔτυχεν ἀξιοσημειώτου ἐπιτυχίας ἐν Βιέννῃ. Ἡ *Rose de Pontevédra* εἶνε μελοδράμα στεφθὲν ἐν ἀγῶνι ἐν Γερμανίῳ ὁμοίῳ τῆς *Cavalleria Rusticana*.

— Ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ Μελοδράματι τῆς Πετρούπολεως ἐγένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου ἡ 300ῆ παράστασις τῆς *Rousslane* καὶ *Ludenilla* τοῦ Glinker, τοῦ λυρικοῦ ρωσικοῦ ἀριστοουργήματος.

— Ἀγγέλλεται ὅτι προσεχῶς ἐκτελεσθήσεται ὁ Χριστός (Christ) τοῦ Rubinstein. Τὰ ἔπη, ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Bulthanpt, βασιζονται ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

— Ἐν τῷ Μελοδράματι τῶν Παρισίων ἐκτελεσθήσεται προσεχῶς ὁ Ὁθέλλος τοῦ Βέρδη. Οἱ διευθυνταὶ τοῦ Μελοδράματος, κκ. Bertrand καὶ Gailhard προὔτιμησαν τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῇ ἰταλικῇ γλώσσῃ μετὰ ὑψιφώνου τοῦ Gamagno, βαρυτόνου τοῦ Keschmann καὶ τῆς κυρίας Tetrizzini-Campanini ὡς πρωταγωνιστῶν, προὔτειναν δὲ ὅπως ἡ παράστασις δοθῆ τὸν ἐπιόντα ἀπρίλιον· ἀλλ' ὁ ἰταλὸς ἐκδότης Giulio Ricordi δὲν συγκατατέθη, ἀλλὰ διεκήρυξεν ὅτι ἀποδέχεται τὴν πρότασιν ὅπως ἀντιβασθῆ ἐν Παρισίαις ὁ Ὁθέλλος, ἀλλ' ἐν τῇ γαλλικῇ μεταφράσει τοῦ Amigo Boito, ποιητοῦ τῶν ἰταλικῶν ἐπῶν. Τὰ πράγματα εἴρηνται ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ.

— Ἐν τῷ βασιλικῷ Μελοδράματι τῆς Ἀρέσθης ἀνεβιβάσθησαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς δύο νέα ἔργα. Ἐν πρώτοις ἐπαίχθη τὸ μέγα πατριωτικὸν μελοδράμα *Henri de Lion* τοῦ μελοποιῦ Edmond Kretschmer, ὅστις ἐγένετο γνωστὸς διὰ τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ *Falkunger*. Τὸ ἔργον ἐπέτυχεν, ὁ δὲ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας, παρὼν ἐν τῇ πρώτῃ παραστάσει, εἶδεν τὸ σύνθημα τῶν χειροκροτημάτων. Ἀλλὰ μείζων ἐγένετο ἡ ἐπιτυχία τοῦ μονοπράκτου μελοδράματος *Marga*, οὗ ἡ ὑπόθεσις ὑπόκειται ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Καζανλίκ, τοῦ γνωστοῦ διὰ τὰ τριαντάφυλλα αὐτοῦ. Ὁ μελοποιὸς τοῦ μελοδράματος τούτου τοῦ εἶδους τῆς *Cavalleria Rusticana* Γεώργιος Pittrichs εἶνε νεώτατος, πρὸ τετραετίας ἀποφοιτήσας τοῦ Ὁδεῖου τῆς Ἀρέσθης. Αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἀρέσθης προλέγουσι μέγα μέλλον τῷ νεαρῷ μελοποιῷ.

— Ἡ Ἐλισάβετ Kunneiche, γνωστὴ καλλιτέχνης, ὑπανδρεύθη. Ὁ ἀγαπήσας αὐτὴν, ὅστις ἐζήτησεν αὐτῆς «τὸν πόδα» (διότι δὲν ἔχει χεῖρας) καὶ ἐπέτυχεν αὐτοῦ, εἶνε αὐστριακὸς impresario. Ὁ γάμος ἐγένετο ἐν Verviers, πρῶτον μὲν ἐν τῇ δημοκρασίᾳ, εἶτα δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Κατὰ τὴν πολιτικὴν γάμον ἐν τῇ δημοκρασίᾳ ἡ νύμφη ὑπέγραψε τὸ γαμικὸν συμβόλαιον τῷ δεξιῷ ποδί, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ ὁ ἱερεὺς ἔθηκε τὸν δακτύλιον εἰς τὸν τέταρτον δακτύλον τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς τῆς νύμφης. Τί παράδοξα πράγματα!

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἀποκρίων ἐδόθη ἐν τῷ Κολλεγίῳ τοῦ San-Francisco ἐν Lodi παράστασις τοῦ *Barbier*, οὗ τὰ πρόσωπα, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὑπεδύθησαν ἀδιαφόρως ἄνδρες.

— Τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Βιέννης ἐψηφίσατο 6000 φλωρινίων, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς βραβεῖα διὰ τὴν σύνταξιν τριῶν δαμάτων καὶ κωμῳδιῶν χαρακτῆρος δημώδους. Τὰ βραβεῖα εἰσὶ τρία, ἕκαστον ἐκ 2000 φλωρινίων.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ὁ ὀπείθωνος

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ